

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

1

САКАВІКА 2016 г.

АЎТОРАК

№ 39 (28149)

Кошт 2100 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Новы завод па... Канфуцыю
СТАР. 5

Нясвіж: вяртанне праз стагоддзе
СТАР. 8

Пінг-понг — гульня розуму?
СТАР. 15

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр ЦЕРАХАЎ, міністр жыллёва-камунальнай гаспадаркі:
«Кошт жыллёва-камунальных паслуг у студзені падарожэў адразу па некалькіх прычынах: адбылося павелічэнне тарыфаў на жыллёва-камунальныя паслугі, з паслугі «тэхнічнае абслугоўванне» былі вылучаны прыборка і асвятленне дапаможных памяшканняў (пад'ездаў). Акрамя таго, студзень быў халаднейшы за снежань на 9 градусаў, што адбілася на колькасці спажытай цеплай энергіі. Пры гэтым магу сказаць, што мелі месца як неабгрунтаванае павышэнне кошту паслуг, так і тэхнічныя памылкі, якія будуць выпраўлены».

Курсы замежных валют, устаноўлены НБ РБ з 1.03.2016 г.

Долар ЗША	21506,00 ▲
Еўра	23550,00 ▼
Рас. руб.	283,33 ▼
Укр. грыўня	791,75 ▼

ISSN 1990 - 763X

16039

9 771990 763008

■ Свая справа

ЗУБР-КАЧАЛКА, ГАДЗІННІК-АБЯРЭГ ДЫ «КАШУЛЬКА» НА ПАШПАРТ

Карэспандэнты «Звязды» завіталі на «Млын» у пошуку крэатыву па-беларуску

Фота Надзеі БУЖАН.

На кірмашы вырабаў ручной работы ў выхадныя яблыку не было дзе ўпасці: пяцьсот майстроў з'ехаліся ў Мінск з усёй краіны, каб парадаваць тысячы пакупнікоў. Асабіста мяне ўсцешыла вялікая колькасць арыгінальных рэчаў з нацыянальным каларытам. Цяцкі ў вышываных строях, ільняныя «кашулькі» для дакументаў, шляхетны керамічны сервіз з беларускімі сімваламі... **СТАР. 9**

■ Жыллё

РАБІЦЬ СТАЎКУ НА ІПАТЭКУ

І БОЛЬШ ДАПАМАГАЦЬ ТЫМ, ХТО ЖАДАЕ БУДАВАЦА Ў ІНДЫВІДУАЛЬНЫМ ФАРМАЦЕ

А новыя нормы Указа №460 дазваляць сіротам атрымліваць ільготныя крэдыты на жыллё ўжо і без чаргі

Яшчэ ў першай дэкадзе лютага ўрад краіны запатрабаваў ад усіх структур падрыхтаваць прапановы па «аптымізацыі крэдытавання дзяржаўных праграм». Асобна Міністэрству архітэктуры і будаўніцтва даручылі да 1 сакавіка распрацаваць альтэрнатыву льготным крэдытам. Таксама з першых дзён вясны ў сілу ўступаюць змены ў механізм ільготнага крэдытавання будаўніцтва жылля, якія зацверджаны Указам №460. Растлумачыць механізм новаўвядзенняў паспрабавалі начальнік упраўлення жыллёвай палітыкі Мінбудахітэктуры Аляксандр ГОРВАЛЬ, начальнік аддзела юрыдычнай работы міністэрства ЖКГ Наталля КУХАРЧЫК і кансультант упраўлення жыллёвай палітыкі Мінбудахітэктуры Іна ПІНКОУСКАЯ. **СТАР. 4**

■ Сітуацыя

КУДЫ ПАДЗЕЦЬ МАШЫНУ Ў ГОРАДЗЕ?

Чаму перахопныя паркоўкі не сталі альтэрнатывай, як кантраляваць сродкі на аплату стаянкі і дзе ў Мінску пачнуць закрываць двары для аўто

У сталіцы да 50% плошчаў, на якіх павінны захоўвацца транспартныя сродкі, не выкарыстоўваюцца для гэтага, паведаміў галоўны інжынер ДА «Гаражы, аўтастаянкі і паркоўкі» Пётр ПРУДНІКАЎ. На яго думку, уся справа тут у менталітэце гараджан: калі ёсць бясплатная альтэрнатыва, вядома, аўтаўладальнік скарыстаецца ёй.

НЕ ПЕРАХОПНЫЯ, ДЫК ПЛАТНЫЯ

Але такой альтэрнатывы ў сталіцы паступова будзе становіцца ўсё менш. Ужо сёлетня ў Мінску плануецца абсталяваць каля 8,4 тысячы платных паркоўных месцаў.

«Сёння ў Мінску налічваецца каля 1,6 тысячы платных месцаў для паркоўкі. Да канца года іх колькасць плануецца павялічыць да 10 тысяч. Яны з'явіцца ў межах другога транспартнага кольца», — сказаў Пётр Пруднікаў.

Па яго словах, за мяжой распрацоўкай дарожнай інфраструктуры займаюцца навукоўцы. А нашы інстытуты праектуюць яе без глыбокага навуковага падыходу.

«Напрыклад, Токія па шчыльнасці насельніцтва і колькасці машын большы за Мінск. А затораў там не бывае і ўсе знаходзяць, дзе паставіць аўтамабіль», — разважае спецыяліст. **СТАР. 4**

ФІНАНСЫ ПАРАДАК ЛЮБЯЦЬ

Учора Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка заслухаў даклад аб праектах указаў па развіцці фінансавога рынку краіны. Кіраўнік дзяржавы палічыў неабходным запрасіць непа-срэдных распрацоўшчыкаў гэтых нарматыўных прававых актаў, каб пачуць іх аргументы аб эфектыўнасці прапана-ваных захадаў.

У ліку вынесеных на разгляд дакументаў быў праект указа, які прадугледжваў перадачу Нацыянальнаму банку паўнамоцтваў па рэгуляванні страхавой дзейнасці і рынку каштоўных папер. Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што па звестках, якія ён мае, гэтыя функцыі сёння паспяхова выконваюцца Міністэр-ствам фінансаў.

У сувязі з гэтым Прэзідэнт звярнуўся да прысутных з пытаннем аб мэтазгоднасці змен у сістэме, якая адладжана і нармальна функцыянуе. Праект указа атрымаў шырокае абмеркаванне. У выніку Прэзідэнт прыняў рашэнне адкласці на год пытанне з перадачай Нацбанку паўнамоцтваў па рэгуляванні страхавання і рынку каштоўных папер. Гэтыя функцыі пакуль застаюцца за Мінфінам. Разам з тым Нацбанк будзе надзелены паўнамоцтвамі кантролю ў гэтых сферах.

Акрамя таго, кіраўніку дзяржавы былі прадстаўлены праект указа аб працягу льготнага рэжыму падаткаабкладання дахо-даў ад апераций з карпаратыўнымі аблігацыямі, паведамляе прэс-служба Прэзідэнта. Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў абгрунтаваць неабходнасць падаўжэння льгот. Прэзідэнт задаўся пытаннем: ці не выйдзе так, што бюджэт недаатрымае пэўных сродкаў, і пацікавіўся, якая рэальная цана пытання і, галоўнае, — ці трапяць гэтыя грошы прадпрыемствам, ці аздоровяць сітуацыю на іх, ці павялічацца падатковыя паступленні ў казну? Саслухаўшы даклад па гэтым пытанні, Аляксандр Лукашэнка прыняў па ім станоўчае рашэнне. Льготны рэжым падаткаабкладання будзе падоўжаны на 2016-ы і 2017 гады.

Прэзідэнту таксама было даложана аб праекце ўказа аб вы-пуску і абарачэнні акцый з выкарыстаннем замежных дэпазітар-ных распісак. Кіраўнік дзяржавы запатрабаваў ацаніць існуючыя пры рэалізацыі прапанаваных захадаў рызыкі, пацікавіўся, што гэта дасць прадпрыемствам і краіне, ці ўзрасце прыток замежных інвестыцый. Праектам указа, як быў праінфармаваны Аляксандр Лукашэнка, агаворваецца права прадпрыемстваў выпускаць праз замежныя дэпазітарныя распіскі да 25% акцый. Эмітэнтам такіх распісак, як правіла, выступаюць буйныя банкі, кампаніі. Набы-ваючы акцыі прадпрыемства, яны размяшчаюць іх на замежных фінансавых рынках. Такім чынам, праект дакумента накіраваны на прыцягненне замежных інвестыцый і выхаду акцый беларускіх акцыянерных таварыстваў на міжнародныя рынкі капіталу. Па выніках абмеркавання Прэзідэнт ухваліў праект гэтага ўказа.

■ Прыярытэты

Наталля КАЧАНОВА:

«ГАЛОЎНАЕ — ГЭТА ЧАЛАВЕК, ЯГО ПАТРЭБЫ»

Урад распрацаваў план рэалізацыі Указа №78 «Аб ме-рах па павышэнні эфектыўнасці сацыяльна-эканамічнага комплексу Рэспублікі Беларусь». Пра гэта паведаміла намеснік прэм'ер-міністра Наталля Качанова па выніках сустрэчы з кіраўніцтвам Мінгарвыканкама, паведамліў у прэс-службе ўрада.

«Указам №78 прадугледжана сацыяльная падтрымка грама-дзян. Гэта, перш за ўсё, малазабяспечаныя, сем'і, што выхоўва-юць дзяцей, пенсіянеры. Таму ўрадам распрацаваны план па рэ-алізацыі ўказа, — сказала Наталля Качанова. — Галоўнае — гэта чалавек, яго патрэбы. Пры рэалізацыі плана мерапрыемстваў акцэнт будзе зроблены на падтрымку малазабяспечаных людзей, тых, хто маюць патрэбу ў дапамозе».

Віцэ-прэм'ер звярнула ўвагу, што на падтрымку малазабяс-печаных людзей будуць накіраваны сродкі. «Гэта дзяржаўная адрасная сацыяльная дапамога, таксама будзе павялічаны бюд-жэт пражыткавага мінімуму, і, адпаведна, узраснуць дапамогі, якія выплываліся, зыходзячы з БПМ. Будзе аказана падтрымка па аплце паслуг ЖКГ тым грамадзянам, якія будуць у гэтым мець патрэбу», — удакладніла намеснік прэм'ер-міністра, паве-дамляе БЕЛТА.

Адносна развіцця Мінска, яна адзначыла, што беларуская ста-ліца валодае вялікім патэнцыялам росту. Звярнуўшы ўвагу на адзін з пунктаў дакумента, які датычыцца скарачэння выдаткаў, Наталля Качанова заўважыла, што рэзервы ў гэтым кірунку ёсць. «Гэта тыя плошчы на прадпрыемствах і ў арганізацыях горада, якія неэфектыўна выкарыстоўваюцца, аптымізацыя структур, дублюю-чых функцый, якія ёсць у некаторых арганізацыях», — заўважыла віцэ-прэм'ер. «Каб прадпрыемства працавала эфектыўна, трэба ўважліва паглядзець, з чаго складаюцца выдаткі. Бо пры роўных умовах гаспадарання ёсць шмат прадпрыемстваў, якія працуюць паспяхова, з прыбыткам, рэнтабельна, выпускаюць запатрабава-ную на ўнутраным і знешнім рынках прадукцыю. Гэта вельмі важна ў цяперашняй сітуацыі», — падкрэсліла Наталля Качанова.

Яна таксама нагадала, што ацэньваць эфектыўнасць працы кіраўнікоў усіх узроўняў будучы, зыходзячы з вынікаў па пры-цягненні прамых замежных інвестыцый, па рацыянальным ім-партызамішчэнні, росце і дыверсіфікацыі экспарту, а таксама стварэнні новых працоўных месцаў. «У Мінску ў 2016 годзе трэба стварыць 13,3 тыс. новых працоўных месцаў. Адно з заданняў, якое стаіць перад кіраўнікамі рэгіёнаў краіны, — гэта стварэнне працоўных месцаў, каб кожны жыхар меў права працаваць», — падкрэсліла віцэ-прэм'ер

■ Тры пытанні да ўлады

БЫЛАЯ СЛАВА ВЯРТАЕЦЦА

Фота Васіля ЗНІНКА.

Паўтара года таму Стаўбцоўскі раён узначаліў Юрый ГОРЛАУ. Пра тое, што сітуацыя тут мяняецца да лепшага, свед-чаць канкрэтныя паказчыкі. У Мінскай вобласці ўжо другі год ладзіцца спабор-ніцтва паміж раёнамі па тэмпах росту валавых аб'ёмаў сельскагаспадарчай прадукцыі. Па выніках 2014 года леп-шым стаў Дзяржынскі раён, які атрымаў з абласнога бюджэту 200 млрд рублёў.

Яшчэ столькі ж было размеркавана паміж 5 раёнамі, якія ўзначальваюць маладыя старшыні райвыканка-маў. У іх ліку і Стаўбцоўскі на чале з Юрыем Горлавым. З 28,5 млрд рублёў, якія дасталіся раёну, 17 млрд было ўкладзена ў сельскую гаспадарку, што стала значным падмуркам для павелічэння ўраджайў і надояў. Не сакрэт, што і ў 2015-м раён на другім месцы — пасля Лагойскага. Падтрымка ў 100 млрд рублёў не будзе лішняй, зноў жа пойдзе на ўмацаванне сельскай гаспадаркі і будаўніцтва дзіцячага садка.

— Юрый Мікалаевіч, ва-шы папярэднікі, мяркую, таксама зрабілі нямаля для раёна. Вы як чалавек новы, вядома, свежым вокам пры-кмячалі недапрацоўкі, неда-хопы. З чаго пачыналі?

— З усіх сфер дзейнасці, паколькі ўсе яны ўзаемязвя-заныя. Але з улікам таго, што ў нас прадукцыя сельскай гаспадаркі ў агульным аб'ё-ме займае больш як 50%, то асноўны ўпор быў зроблены наевайта на гэтую галіну. У мінулым годзе ўпершыню ў гісторыі Стаўбцоўскага раёна атрымалі ўраджайнасць збожжавых і зернебабовых 41,9 цэнтнера з гектара і на-даілі 83 тыс. тон малака, а яго таварнасць самая высокая на Міншчыне — 91,3%.

Мы мадэрнізавалі і ўзвялі некалькі вытворчых памяш-канняў для ўтрымання буйной рагатай жывёлы, на 1300 па-вялічылі пагалоўе кароў, шмат папрацавалі над паляпшэннем кармавой базы, толькі летась пабудавалі 43 сянажна-сілас-ныя траншэі. Сёлета гэтую работу завяршылі: засталіся апошнія штрыхі. З уводам іх у дзеянне вырашым пытанне захавання кармоў і будзем займацца іншымі перспектыв-нымі праектамі.

Што тычыцца непазрэдна мадэрнізацыі, то ў кожным канкрэтным выпадку да яе падыходзім індывідуальна. На мой погляд, не трэба імкнуцца мадэрнізаваць усе малочната-

варныя фермы пад даільную залу, устаноўку робатаў. Ма-лакаправод таксама забяс-печвае нармальнае даенне, і гэтая тэхналогія мае права на жыццё, там, дзе яна апраўда-на. У нас, зрэшты, як і ўсюды, адчуваецца дэфіцыт спецы-ялістаў сельскагаспадарча-га профілю, у прыватнасці, у заатэхніі і ветэрынарыі. Для пераводу працэсу на сучасныя тэхналогіі патрэбны кваліфіка-ваныя спецыялісты. Там жа, дзе іх не хапае, варта паду-маць ці трэба гэта рабіць.

У мінулым годзе Стаўбцоў-скі мясакансервавы камбінат, які быў філіялам Мінскага мя-сакамбіната, стаў самастойнай юрыдычнай адзінкай. Гэтая акалічнасць прынесла толькі пазітыўнае. Сёлета тут плануець атрымаць больш як 45 млрд рублёў прыбытку. На-огул, прадпрыемства займае ў агульным аб'ёме прамысло-вай прадукцыі раёна больш як 50%. І гэта з улікам таго, што на тэрыторыі раёна пра-цуюць і іншыя буйныя прад-прыемствы.

У раёне робіцца стаўка не толькі на дзяржаўныя прад-прыемствы. Развіваюцца і прыватныя формы ўласнасці. У прыватнасці, завод «Фрэор Рэфрыгерайшн» створаны з удзелам замежнага партнёра. Тут выпускаецца халадзільнае абсталяванне пад канкрэтны заказ. Прадукцыя пастаўляец-ца пераважна за мяжу, аднак

і заяўкі айчынных спажыўцоў не застаюцца без увагі. Увод у дзеянне новага цэха дазво-ліць вырабляць да 600 адзінак абсталявання.

Удзельная вага сялянска-фермерскіх гаспадарак у падатковых паступленнях у раённы бюджэт пакуль не-вялікая. Але робім стаўку на інтэнсіўнае развіццё такіх гаспа-дарак. Разумею, што гэта новыя рабочыя месцы, зароб-кі для нашых людзей. У СФГ «Сула», напрыклад, сярэдняя зарплата каля 7 млн рублёў, сур'ёзныя планы па мадэр-нізацыі вытворчасці, новым будаўніцтве, што дазволіць прыцягнуць інвестыцыі, рэ-алізоўваць прадукт за мяжу, а ў краіну будзе паступаць ва-лютная выручка. Наогул, мы ідзем шляхам аптымізацыі вы-творчасці для таго, каб знізіць сабекошт прадукцыі, павысіць узровень зароботнай платы. Летась рэарганізавалі ПМК-74. Гэтая арганізацыя павінна займацца непазрэдна сваёй справай — асушэннем зя-мель. Таму сельскагаспадар-чыя ўгоддзі, што ёй належалі, перадалі наастанаму на базе дзвюх арганізацый ААТ «Налібокі-Агра». У выніку ап-тымізацыі колькасць работні-каў са 124 скарацілася да 90. Але людзей на вуліцы не пакі-даем, абавязкова прапаную-ем працу на тых участках, пад-раздзяленнях, дзе патрэбны рабочыя рукі, ёсць вакансіі.

— Юрый Мікалаевіч, якім вы бачыце горад гадоў праз 15?

— Канешне, за гэты час Стоўбцы стануць іншым го-радам, больш утульным, кам-фортным для пражывання. Нядаўна распрацаваны стратэ-гічны план развіцця горада да 2030 года, які прадугледжвае шмат новых аб'ектаў, пазітыў-ныя змены. Пры яго рэалізацыі ў многім спадзяёмся на свой бюджэт, будзем усё рабіць па-ступова, пазтапна, зыходзячы з фінансавых магчымасцяў. У прыватнасці, нашы жыха-ры наракаюць на адсутнасць у горадзе плошчы. Вызначылі пад яе пляцоўку, выставілі на аўкцыён. Плануецца, што по-

бач размесціцца гандлёва-за-баўляльныя цэнтр, які таксама вельмі патрэбны гораду.

У мінулым годзе здалі ў эксплуатацыю фізкультурна-аздраўленчы комплекс. Ён будаваўся на працягу пяці га-доў — доўгачаканы праект не толькі для горада, але і раёна. Сёння комплекс карыстаецца попытам, тут пастаянна заняты басейн, ствараюцца спартыў-ныя секцыі.

Летась увялі ў дзеянне 21 тыс. квадратных метраў жыл-ля пры плане 18 тыс. квадратаў. У асноўным за кошт індывіду-альнага сектара. У мікрараёне «Паўночны-2» для будаўніцтва адваялі 500 зямельных участ-каў. Прадаём іх з аўкцыёну, выдзяляем тым, хто мае па-трэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, шматдзетным сем'ям. У мінулым годзе засялілі новы шматкватэрны дом, плошчай 3,1 тыс. квадратных метраў у райцэнтры. Сёлета пачалі ўзья-дзенне яшчэ аднаго, пабудавалі 6 шматкватэрных дамоў у сельскай мясцовасці.

Хутка пачнецца будаўніц-тва новага дзіцячага сада на 230 месцаў, які мяркуюцца за-сяліць малымі наваасёламі да 1 верасня 2017-га. У Стоўб-цах сем дзіцячых дашкольных устаноў, але яны перапоўне-ныя. Часткова яго ўзвядзенне будзе фінансавана за кошт раённага бюджэту. Актуаль-нае ў горадзе і будаўніцтва школы, мяркуюцца, што новая навукальная ўстанова на 720 месцаў з'явіцца да 2020 года.

— І ўсё-такі як будзе буда-вацца горад: ушчыльняцца ці пашыраць свае межы?

— У той частцы, што вядзе да маторнага завода, плану-ем пабудоваць каля 14 жылых дамоў. У гістарычнай частцы горада, дзе працякае Нёман, з'явіцца набярэжная. У гора-дзе няма парку адпачынку, а жыхары вельмі спадзяюцца, што ён з'явіцца. Мы вызначылі месца, дзе яго можна разбіць. Словам, планаў шмат. У тым ліку і далейшае добраўпарад-каванне тэрыторыі горада.

Тачыцца ЛАЗОВСКАЯ.

lazovskaya@vziazda.by

■ Ёсць праблема

ПЕРАПРАЦОЎКА ПАТРЭБНАЯ. А ЧЫМ СІЛКАВАЦЬ?

Будаваць завод па перапрацоў-цы аджыўшых сваё акумулятараў і батарэек у Беларусі пакуль не плануецца.

Пра гэта расказаў начальнік упраў-лення дзяржаўнай экалагічнай экс-пэртызы Міністэрства прыроды і ахо-вы навакольнага асяроддзя Андрэй ШАХЭМІРАЎ. Па словах эксперта, для будаўніцтва падобнага прадпрыемства трэба спачатку ацаніць аб'ёмы яго за-грузжанасці. Каб работа завода была рэнтабельнай, трэба штогод збіраць не менш як 30 тысяч тон электронных элементаў сілкавання. Для Беларусі гэта лічба завялікая.

— Складанасці з утылізацыяй бата-рэек у нас існуюць, — зазначыў спецыя-ліст. — Раней мы працавалі з калегамі з Польшчы і Расіі, але з-за праблем рознага кшталту ўсё змянілася. Напрыклад, поль-скі бок патрабуе ад нас пэўных фізічных характарыстык: элементы сілкавання па-вінны быць без выдзяленняў электраліту, і іншае. У сваю чаргу, расійскія прадпры-емствы, з якімі мы працавалі, трапляюць у крэмінальныя хронікі. Таму мы ўсё ж такі схіляемся да таго, каб у нас быў свой аб'ект невялікай магутнасці.

Па словах Андрэя Шахэмірава, у Бе-ларусі хапае навуковых даследаванняў у сферы ўтылізацыі такіх адходаў, аднак вартасць і бяспеку распрацовак яшчэ трэ-ба будзе ацаніць.

Аналагічная праблема складваецца і па пытанні перапрацоўкі небяспечных ад-ходаў, такіх як пестыцыды. У Гомельскай вобласці існуе ўнікальны для постсавец-кай прасторы комплекс па перапрацоўцы і захаванні таксічных адходаў прамыс-ловасці, такія прадпрыемствы раней планавалі пабудоваць у кожнай саюзнай рэспубліцы.

— Галоўная праблема якраз з нейт-ралізацыяй пестыцыдаў, — распавёў

старшыня Савета Беларускага гра-мадскага аб'яднання «Экалагічная ініцыятыва» Юрый САЛАУЁЎ. — Кошт пабудовы комплексу для гэтых мэт ва-гаецца паміж 50 і 60 мільёнамі еўра. Але ў Беларусі захоўваецца прыкладна 15-20 тысяч тон пестыцыдаў, гэтага мала. Рэнтабельным прадпрыемства будзе пры аб'ёмах у 35-40 тысяч тон за год. Таму зараз мы разглядаем магчымасць прыцягнення да будаўніцтва замежных інвестараў, каб комплекс у Гомелі меў статус рэгіянальнага.

Зацікаўленыя інвестары, у сваю чаргу, сутыкаюцца з заканадаўчымі аб-межаваннямі — трансгранічнае перамя-шчэнне пестыцыдаў забаронена нават у межах Мытнага саюза, таму прывозіць у Беларусь адходы з Расіі ці Казахстана для ўтылізацыі не атрымаецца. Тым не менш зацікаўленасць у праекце з боку інвестараў ёсць. У прыватнасці, адна з найбуйнейшых у свеце кампаній па ўты-лізацыі смецця — Veolia — гатова ўкласці грошы ў яго рэалізацыю. Вядуцца пера-мовы з кампаніямі Аўстрыі і Славацыі.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.

lyskavets@vziazda.by

Вясна пачнецца з моцнага цыклону «Зісі»

У аўторак і сераду ён прынясе нам моцныя ападкі, шквалісты вецер і нават снежныя заносы

Ужо сёння гэты паўднёвы цыклон «падорыць» нам складаны ўмовы надвор'я, а спецыялісты аб'являюць штормавое папярэджанне, паведамляючы начальнік службы гідрометэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага цэнтру па гідрометэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды Дзмітрый РАБАЎ.

Такім чынам, у аўторак раніцай і ўдзень пройдуць працяглыя ападкі (снег, мокры снег, дождж), у многіх раёнах — моцныя ападкі, па паўночным захадзе магчымы мяцеліца і снежныя заносы. Больш за тое, па поўначы Беларусі прагназуецца наліпанне мокрага снегу, галалёд, на дарогах — галалёдзіца. Чакаецца

ўзмацненне ветру парывамі да 15—18 м/с. Максімальная тэмпература паветра складзе ад мінус 2 градусаў па поўначы да плюс 5 па поўдні краіны.

Сур'ёзныя ападкі чакаюцца і ў сераду. Гэта будзе снег, мокры снег, па ўсходзе з дажджом, уначы месцамі па паўночным усходзе — моцныя ападкі і слабы галалёд. У некаторых раёнах магчымае наліпанне мокрага снегу, на дарогах захаваецца галалёдзіца. Тэмпература паветра на працягу сутак у сераду складзе ад мінус 3 градусаў да 4 цяпла, па паўднёвым усходзе — да плюс 6 градусаў.

Потым гэты цыклон будзе рухацца далей у бок Расіі, а ў Беларусі ўсталяецца больш спакойнае надвор'е. Таму кароткачасовыя ападкі (мокры снег і дождж) у чацвер чакаюцца толькі месцамі. У некаторых раёнах магчымы туман, сла-

бы галалёд. Уначы і раніцай на асобных участках дарог захаваецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 5 да плюс 2 градусаў, а ўдзень — ад нуля да 7 цяпла.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных спецыялістаў, у пятніцу і суботу месцамі чакаюцца кароткачасовыя ападкі ў выглядзе мокрага снегу і дажджу, часам слабы туман і галалёд. Уначы і раніцай на асобных участках дарог захаваецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 3 да плюс 4 градусаў. Удзень прагназуецца ад нуля да 5 цяпла, па паўднёвым захадзе чакаецца да плюс 8 градусаў. Далейшае павялічэнне тэмпературы чакаецца ўжо ў нядзелю, калі прагназуецца нават да 10 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@vziazda.by

Стаўка на ІТ і адпраўленні без канвертаў

На вытворчасці «Мінская пошта» ўвагу сёлета ўдзеляць удасканаленню існуючых і прасоўванню новых паслуг і сэрвісаў, заснаваных на сучасных інфармацыйных тэхналогіях, паведамляе намеснік начальніка вытворчасці па прасоўванні паслуг і продажах Алена ТРУБАЧ.

Напрыклад, інтэрнэт-сэрвіс «Віншаванні са святамі»: любы ахвотны можа аформіць заказ на віншавальны ліст да родных, сяброў або партнёраў да свят. Ліст з пажаданнямі на прыгожым бланку ў канверце будзе дастаўлены адрасату не толькі ў Беларусі, але і за яе межамі.

Плануецца ўкараненне паслугі па вырабе бесканвертных адпраўленняў. Гэта бланк у выглядзе ліста і канверта адначасова. На адным баку бланка друкуецца пашто-

вая дадзеныя, усярэдзіне — персанальныя. Каб адкрыць бесканвертнае адпраўленне, дастаткова адарваць праклеены бакавыя часткі па лініях перфарцыі. Такімі адпраўленнямі можна расслаць рэкламныя матэрыялы і дакументы.

Для кліентаў, якія карыстаюцца паслугай унутранай паскоранай пошты, будуць прадстаўлены новыя сэрвісы: EMS-адпраўка на працягу 3—4 гадзін у межах Мінска, а таксама адпраўленні «МАХ».

У планах прадпрыемства — укараненне сэрвісу «Мясцовая рассылка» ў рамках паслугі бязадрасная «Прамая паштовая рэклама». Паслуга арыентавана на малы і сярэдні бізнес, калі прасоўванне паслуг неабходна ажыццяўляць у рамках адной вуліцы ці аднаго раёна горада.

Плануецца адкрыццё аддзялення паштовай сувязі-58 па адрасе вул. Налібоцкая,

д. 36 (гандлёвы цэнтр «Квадра») і аддзялення паштовай сувязі-62 (мікрараён «Лебядзіны»). Таксама ў сувязі з развіццём паштовай інтэрнэт-крамы shop.belpost.by з 10 лютага ў пасылочнай

зале цэха па прадастаўленні паслуг адкрыты гандлёва-выставачны аб'ект «Паштовы пасаж» па рэалізацыі тавараў беларускіх вытворцаў.

Дзіяна СЕРАДЗЮК. seradzyuk@vziazda.by

УМОВЫ НАДВОР'Я — НА КАРЫСЦЬ РЫБЕ

Параўнальны аналіз асноўных вынікаў работы Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь за студзень гэтага года з аналагічным перыядам мінулага паказаў тэндэнцыю да значнага зніжэння колькасці выпадкаў браканьерства з дапамогай сетак.

Калі за студзень 2015 года дзяржінспектары канфіскавалі 163 сеткі агульнай даўжынёй 18 кіламетраў, дык за першы месяц гэтага года — 110 сетак (мінус 33 працэнты) агульнай даўжынёй 5 кіламетраў (мінус 70 працэнтаў).

Перш за ўсё гэта абумоўлена розніцай у кліматычных умовах цяперашняй зімы і мінулай. Сёлета, у адрозненне ад леташняга сезона, дзякуючы моцным і ўстойлівым маразам вадаёмы і вадацёкі рана пакрыліся лёдам. З-за ледаставу здабыча рыбы сеткамі была моцна абцяжарана, — расказала прэс-сакратар Дзяржінспекцыі Вольга ГРАМОВІЧ. — Пры гэтым адсутнічала ўсякая маскіроўка як самога парушальніка, так і ўсталяванай ім прылады лоўлі. Да таго ж натаптаў на лёдзе і берагаў снег — так званая «белая сцежка» — дапамагае хутчэй вылічыць браканьера.

Гэтыя абставіны, несумненна, улічваюцца «амацарамі» лоўлі сеткамі, якія асцерагаюцца адказнасці за здзейсненыя імі правапарушэнні. Разам з тым станючы вынік таксама з'яўляецца вынікам пастаяннай прафілактычнай і растлумачальнай працы дзяржінспектараў.

НОВЫ НАРМАТЫЎ НА ГАНДЛЁВЫЯ ПЛОШЧЫ

У краіне зменены парадак вызначэння нарматыву забяспечанасці насельніцтва гандлёвымі плошчамі.

Уступіла ў сілу пастанова Міністэрства гандлю ад 1 лютага 2016 года №5 «Аб унясенні змяненняў у Інструкцыю па ацэнцы выканання нарматываў дзяржаўных сацыяльных стандартаў у галіне гандлю і грамадскага харчавання», якой зменены парадак ацэнкі выканання нарматываў дзяржаўных сацыяльных стандартаў у галіне гандлю.

Цяпер пры вызначэнні нарматыву забяспечанасці насельніцтва гандлёвымі плошчамі замест формаў статыстычнай справаздачнасці будуць выкарыстоўвацца звесткі, якія змяшчаюцца ў Гандлёвым рэестры Рэспублікі Беларусь аб гандлёвых плошчах крамаў і павільёнаў, а таксама аб плошчах гандлёвых цэнтраў, адведзеных пад гандлёвыя аб'екты.

Унясенне гэтых змяненняў дазволіць аператыўна атрымліваць больш дакладныя дадзеныя пры ацэнцы выканання нарматыву дзяржаўнага сацыяльнага стандарту.

8 САКАВІКА — ПА ГРАФІКУ НЯДЗЕЛІ

Дзяржаўнае прадпрыемства «Мінсктранс» абвясціла, як будзе арганізавана работа прыгарадных і міжгародніх аўтобусных маршрутаў у сувязі з пераносам працоўных дзён у пачатку сакавіка.

Так, у перыяд з 4 па 8 сакавіка тым, хто збіраецца ў дарогі, трэба мець на ўвазе, што курсіраваць прыгарадных і міжгародніх аўтобусы будуць: 4 сакавіка — па раскладзе чацвярга, 5 сакавіка — па раскладзе пятніцы, 6 сакавіка — суботы, 8 сакавіка — нядзелі. 7 сакавіка работа прыгарадных маршрутаў запланавана па графіку нядзелі, а прыгарадных — па графіку буднага дня, серады.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@vziazda.by

«БАЗАР»: ТОЕ, ЧАГО РАНЕЙ НЕ БЫЛО

Адзін з самых вядомых фестываляў на постсавецкай прасторы — XXV міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску» — пройдзе з 14 па 18 ліпеня, а ў яго дзіцячы конкурс адбудуцца змены: краіны-заснавальніцы (Беларусь, Расія і Украіну) прадставяць толькі па адным маленькім вакалісце або вакалістцы (раней мелі магчымасць выступіць адразу двое).

Пра гэта паведамляе дырэкцыя фестывалю. Што датычыцца праграмы, то ўжо вядома, што на юбілейным «базары» адбудуцца сольныя канцэрты Сяргея Лазарава, Крысціны Арбакітэ, Валерыя Лявонцьева, Дзіяны Арбенінай і групы «Начныя снайперы», Максіма Галкіна. У якасці ганаровай госці на канцэрце Максіма чакаюць Алу Пугачову. Пасля доўгай адсутнасці на фестывалі выступіць Аляксандр Разэнбаум.

Безумоўна, з размахам адсвяткуюць 75-ю гадавіну з дня нараджэння народнага артыста СССР Уладзіміра Мулявіна. Запланаваны правядзенне выстаўкі, тэатральная пастаноўка, спецыяльны канцэрт. Асобна Майстра згадаюць на канцэртах адкрыцця і, магчыма, закрыцця фестывалю.

Квітка на самыя, на погляд арганізатараў, запатрабаваныя публікацыі канцэрты ў Летнім амфітэатры ўжо прадаюцца з 26 лютага. А з 25 сакавіка можна будзе набыць квітку на астатнія праекты, якія пройдуць на галоўнай канцэртнай пляцоўцы «базару». Трэці этап — рэалізацыя квіткаў культурных падзей на іншых фестывальных пляцоўках (пра канкрэтную дату ў дырэкцыі паведамляюць дадаткова). Квітка можна набыць з любо-

га пункта свету праз сістэмы рэалізацыі www.ticketpro.by, www.kvitki.by.

Кіраўнік дырэкцыі, прэзідэнт Сувеснай асацыяцыі фестываляў (WAF) Аляксандр СІДАРЭНКА паведамляе, што наконт квіткаў на «Славянскі базар» яму ўжо тэлефанавалі з Польшчы і Германіі.

Ранні продаж квіткаў дазволіць дырэкцыі акумуляваць фінансы, каб больш свабодна працаваць пры заключэнні дагавораў, выплаце авансаў і планаванні. Леташні вопыт быў удалым, лічыць Аляксандр Сідарэнка.

Сёлета плануецца пашырыць геаграфію ўдзельнікаў «базару». На вулічных падворках, дзе можна перакусіць, купіць сувеніры, тавары, убачыць выступленні самадзейных артыстаў, будуць прадстаўлены не толькі раёны Віцебшчыны, але і іншыя рэгіёны краіны.

Фестываль вулічнага мастацтва «На сямі вятрах», прэзентаваны летась, атрымае развіццё. Аляксандр Сідарэ-

ка ўпаўнены, што цягам часу «На сямі вятрах» ператворыцца ў самастойны культурны праект. А пакуль што стане больш фестывальных пляцовак пад адкрытым небам. Адбудуцца тэатральнае шэсце-перформанс і грандыёзная пастаноўка ў дэкарацыях начнога горада. Мінакі не толькі ўбачаць, але і змогуць узяць удзел у інтэрактыўных праектах тэатраў, музыкантаў, арганізатараў перформансаў.

Квітка на самыя, на погляд арганізатараў, запатрабаваныя публікацыі канцэрты ў Летнім амфітэатры ўжо прадаюцца з 26 лютага.

Нюансы праекта «Лялечны квартал» пакуль не раскрываюцца. Вядуцца перамовы з замежнымі лялечнікамі, якія мараць прыехаць у Віцебск. Дакладна вядома толькі, што, як і раней, «сталіцай царства дзяцінства» стане Беларускі тэатр «Лялька».

Аляксандр ПУКШАНСКІ. pukshanski@vziazda.by

P.S. За першыя чатыры дні на 11 канцэртаў, квітка на якія паступілі ў продаж, набылі і забраніравалі ўжо больш за 30% месцаў. Самы першы квіток быў набыты праз інтэрнэт на канцэрт Сяргея Лазарава, які сёлета выступіць за Расію на Еўрабачанні. «Хоць звычайна да нядзельнага часу чаргі ў касах няма, аднак пастаянна ёсць кліенты. Пры гэтым шмат калектыўных заявак. Напрыклад, нямала жадаючых убачыць і пачуць артыстаў з фан-клубаў розных гарадоў Сяргея Лазарава і Валерыя Лявонцьева», — дадаюць у Дырэкцыі фестывалю.

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

РАБІЦЬ СТАЎКУ НА ІПАТЭКУ

Заданне паменшылі да 4 млн «квадратаў»

Адразу Аляксандр Горваль нагадаў, што летась у краіне было пабудавана 5 млн 54,6 тысячы квадратных метраў жылля, што складае 126,4% да гадавога задання. Не выканана заданне толькі Гродзенскай вобласцю (96,8%). Пры гэтым аб'ём ільготных крэдытаў на будаўніцтва жылля ў параўнанні з 2014 годам скараціўся на 40% — з 10,9 трлн да 7,3 трлн рублёў. Увод у эксплуатацыю жылля для грамадзян з дзяржпадраўмай склаў 1 млн 610,2 тысячы квадратных метраў.

Палітыка міністэрства па ўтрыманні кошту будаўніцтва ў 2015 годзе дазволіла атрымаць індэкс будаўніча-мантажных работ на ўзроўні 102,9% (прагнозна індэкс Мінэканомікі — 108,7%) пры індэксе спажывецкіх цэн 113,5%. Гэта сур'ёзны паказчык, аднак...

Аб'ёмы дзяржаўнай падтрымкі на гэты год яшчэ скарацілі (да 4,8 трлн рублёў), таму было зменшана і заданне на 2016-ты да 4 млн квадратных метраў жылля. Вынікі першых двух месяцаў года паказваюць нядарэжны тэмпы — было пабудавана 643 тысячы квадратных метраў, што складае 16,5% ад гадавога задання.

Больш за ўсё жылля прагназуецца ўзвесці ў Мінскай вобласці — 1,1 млн «квадратаў». Жылля дамы (кватэры), агульная плошча якіх складае 127,2 тысячы квадратных метраў, плануецца пабудавать для 2194 шматдзетных сем'яў. Па лініі арэнднага жылля сёлета плануецца пабудавать 127,2 тысячы квадратных метраў. Дарэчы, большую долю арэнднага жылля пабудуюць у Гродзенскай вобласці — 53 тысячы «квадратаў», а ў Мінску ўзвядзенне жылля дамоў (кватэр) для прадастаўлення жылых памяшканняў камерцыйнага выкарыстання не прадугледжана ўвогуле.

Будаўніцтва жылля дамоў у гарадах-спадарожніках будзе весціся ў Жабінцы (Брэсцкая вобласць) і Скідзелі (Гродзенская вобласць) — усяго для 241 грамадзяніна.

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Аб'ём дзяржпраграмы на пяцігодку залежыць ад рэсурсаў

Аляксандр Горваль адзначыў, што спецыялістамі цяпер дапрацоўваецца дзяржаўная праграма жыллёвага будаўніцтва на 2016—2020 гады. Чакаецца, што гэты дакумент будзе складацца з дзвюх падпраграм, якія тычацца непасрэдна ўласна жыллёвага будаўніцтва і будаўніцтва інфраструктуры для жылля.

Паводле слоў Аляксандра Горваля, праграма прадугледжвае, што да 2020 года ў краіне будзе будавана не менш як 3,5-4 млн квадратных метраў жылля штогод. Пры наяўнасці большага аб'ёму льготных крэдытных рэсурсаў і пашырэнні іншых формаў дзяржаўнай падтрымкі аб'ём будаўніцтва жылля, у тым ліку з дзяржпадраўмай, можа павялічвацца. А яшчэ ў дзяржпраграме будзе ўлічана бягучая эканамічная сітуацыя і прагнозы адносна яе далейшага развіцця. «Дакументы прапрацоўваюцца досыць падрабязна, хоць ва ўмовах ваганняў фінансавага рынку гэта зрабіць цяжка», — заўважыў Аляксандр Горваль.

Асаблівую ўвагу ў дзяржпраграме нададуць будаўніцтву энергаэфектыўнага жылля. Цяпер ставіцца задача па пераход на 100-працэнтнае будаўніцтва шматкватэрнага жылля ў энергаэфектыўным фармаце ўжо да канца гэтай пяцігодкі. «Што тычыцца індывідуальнага будаўніцтва, то для іх гэта не будзе абавязковым патрабаваннем — толькі па жаданні», — растлумачыў начальнік упраўлення жыллёвай палітыкі.

Замест ільготных крэдытаў — ліквідныя ўчасткі і танныя будматэрыялы

Аляксандр Горваль нагадаў, што ў нашай краіне ўжо ёсць закон аб іпатацы (класічная сістэма, якая дзейнічае ва ўсім свеце), функцыянуе праграма па жыллёвым зберажэннях, якую прапануе адзін з буйных банкаў краіны, і зачаткавых умовах ёсць лізінг. «Усё гэта існуе ў Беларусі, але ёсць праблема высокіх працэнтных ставак па

крэдытах, высокай стаўкі рэфінансавання, а гэта не дазваляе выкарыстоўваць падобныя механізмы ў шырокім маштабе», — лічыць спецыяліст.

Ёсць і дадатковыя прапановы, якія цяпер разглядаюцца на стадыі абмеркавання. Напрыклад, гаворка ідзе аб выдзяленні дастатковай колькасці зямельных участкаў у запатрабаваных месцах. Менавіта цікавых участкаў, а не тых, што нязручна прапануюцца людзям сёння. Пры наяўнасці участкаў узнікае пытанне аб даступных будматэрыялах. Начальнік упраўлення нагадаў, што ў свой час былі льготныя ўмовы па прадастаўленні драўніны на будаўніцтва жылля. Цяпер Мінбудархітэктуры прапануе вярнуцца да разгляду такога пытання. Гэта ж тычыцца і іншых айчынных матэрыялаў: гравію, пяску і гліны. Рэальна прадаваць іх на ўнутраным рынку амаль па сабекошце, лічыць эксперт.

Паніжальны каэфіцыент на арэнднае жыллё з 1 сакавіка будзе прымяняцца толькі на плошчу да 20 квадратных метраў жылля ў разліку на члена сям'і.

Сярод мер, якія разглядаліся, таксама зніжэнне нагрузкі на забудовшчыкаў у буйных гарадах, што дапамагло б зрабіць таннейшым будаўніцтва жылля для чаргавікоў. А для індывідуальных забудовшчыкаў існуе варыянт па прапанове растэрмінаваць пры куплі будматэрыялаў. Умацаваць кантроль дзяржавы за коштам асноўных айчынных будматэрыялаў на ўзроўні нарматыўных актаў і іншыя.

Сацыяльнае жыллё на 5 гадоў плюс права на льготны крэдыт

Указам №460 у сакавіку пашыраюцца права дзяцей-сірот на атрыманне льготных крэдытаў на будаўніцтва, рэканструкцыю ці набыццё жылля, тлумачыць кансультант упраўлення жыллёвай палітыкі Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Іна Пінкоўская.

Раней дзеці-сіроты таксама маглі атрымаць ільготны крэдыт (на 20 гадоў пад 5% гадавых), але дзяржпадраўмка прадастаўлялася ў парадку агульнай чаргі. З 1 сакавіка яны будуць мець права атрымліваць ільготныя крэдыты і субсідыі ў пазачарговым парадку.

А яшчэ цяпер ільготны крэдыт сіротам будзе прадастаўляцца на 40 гадоў пад 1%. Праўда, сацыяльнае жыллё яны будуць атрымліваць толькі на 5 гадоў, а пасля заканчэння гэтага тэрміну можна застацца жыць у кватэры, але яна будзе пераведзена ў катэгорыю арэнднага жылля. Паводле інфармацыі спадарыні Пінкоўскай, пад норму гэтага ўказа падпадаюць каля 12 тысяч сірот у краіне.

Акрамя таго, з уступленнем у сілу ўказа права на першачарговае крэдытаванне пазбаўляюцца грамадзяне, якія пражылі ў інтэрнатах больш за 10 гадоў. З інтэрнатамі пытанне ўвогуле асобнае.

Камерцыйнае жыллё — толькі тым, у каго нічога няма

Начальнік аддзела юрыдычнай працы і кадраў Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі Наталля Кухарчык патлумачыла, што ўказам №460 таксама прадугледжана магчымасць перавесці інтэрнаты ў арэнднае жыллё кватэрнага тыпу, якое можна будзе прыватызаваць. Пры гэтым права на прыватызацыю будзе мець не ўсе катэгорыі грамадзян.

У сістэме камерцыйнага жылля для першачаргавікоў (грамадзян, якія атрымалі жыллё на перыяд працаўладкавання — маладых спецыялістаў, ваеннаслужачых, суддзяў і іншых) «падрэзали» льготы. Для іх паніжальны каэфіцыент на арэнднае жыллё з 1 сакавіка будзе прымяняцца толькі на плошчу да 20 квадратных метраў жылля ў разліку на члена сям'і. А калі ва ўласнасці ў першачаргавікоў з'явіцца іншае жыллё, то яны будуць выслены з арэнднай кватэры.

Яшчэ адно змяненне звязана з парадкам акумулявання сродкаў, якія паступаюць у якасці платы за арэнднае жыллё. Аблвыканкамы і Мінгарвыканкам будуць збіраць гэтыя сродкі на сваіх рахунках і самастойна імі распараджацца.

Некалькі слоў спадарыня Кухарчык сказала і пра завяршэнне прыватызацыі дзяржаўнага жыллёвага фонду. Так, сёння ў Беларусі існуе прыкладна 35,6 тысячы кватэр арэнднага жылля. А па стане на пачатак вясны ў краіне застаецца каля 200 тысяч непрыватызаваных кватэр. Пасля першых дзён ліпеня такое жыллё будзе пераведзена ў разрад камерцыйнага. Аднак нават і пасля гэтай даты жыхары падобных кватэр змогуць прыватызаваць гэтае жыллё яшчэ на працягу года, лічыць Наталля Кухарчык. Справа ў тым, што жылец такога жылля можа падаць адпаведную заяву на прыватызацыю ў жыллёвы адзел у апошнія дні чэрвеня. Далей працэс прыватызацыі можа зацягнуцца нават на цэлы год.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@vziasda.by

КУДЫ ПАДЗЕЦЬ МАШЫНУ Ў ГОРАДЗЕ?

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Па яго словах, за мяжой распрацоўкай дарожнай інфраструктуры займаюцца навукоўцы. А нашы інстытуты праектуюць яе без глыбокага навуковага падыходу.

«Напрыклад, Токія па шчыльнасці насельніцтва і колькасці машын большы за Мінск. А затораў там не бывае, і ўсе знаходзяць, дзе паставіць аўтамабіль», — разважае спецыяліст.

Па яго словах, у сталічным горадабудаўніцтве не прадугледзелі, што на сённяшні дзень колькасць аўта на 1000 мінчан дасягнула 416, у той час як паводле Генплана 2030 года гэтая лічба складае 380.

У той жа час усе разумеюць, што праблема паркоўкі ў горадзе пакуль што безальтэрнатывная. Таму да аўтамабілістаў, якія парушаюць правілы паркоўкі, жорсткіх захадаў не прымаюць.

«Мы чалавека выганім з гэтага месца, але для таго, каб прыпаркаваць машыну па правілах, месца няма. Атрымліваецца, мы з аднаго парушэння адправім яго на другое парушэнне», — зазначыў Пётр Пруднікаў.

Летась у горадзе спрабавалі працаваць з так званымі перахопнымі паркоўкамі. Гэта такія інжынерныя комплексы, якія прадастаўляюць паслугі руху па тэрыторыі лепшыя,

чым на ўласным аўтамабілі. Іх сэнс у тым, што чалавек пакідае на іх машыну, а далей яму зручна адправіцца па сваіх справах на грамадскім транспарце. Тарыф на такіх паркоўках з 8 да 24 гадзін складае ўсяго 500 рублёў за гадзіну. Аднак мінскі досвед паказваў, што ў сярэднім перахопнымі паркоўкамі карыстаюцца толькі два чалавекі на тыдзень.

Што да платных паркоўкаў, то летась у Мінску была запушчана сістэма безнаўнай аплаты. Такім чынам, сёння можна заплаціць рознымі спосабамі: праз сістэму АРІП, SMS-паведамленні, пры дапамозе пластыкавай карткі альбо гатоўкай. Апошні спосаб будзе выкарыстоўвацца

яшчэ некалькі гадоў, затым сістэма аплаты стане цалкам безнаўнай. Летась аўтааматары заплацілі за паркоўку ў Мінску больш за 15,7 млрд рублёў. У асноўным грамадзяне выкарыстоўвалі безнаўны разлік. Адметна, што для абсталювання платных паркоўкаў было затрачана шэсць мільярдаў рублёў, такім чынам, гарадскі бюджэт атрымаў дзевяць мільярдаў з 1600 машынамісяцаў.

УСЁ ПРАЗРЫСТА

На думку Пятра Пруднікава, сродкі ад аплаты за паркоўку павінны выкарыстоўвацца празрыста. Для таго, каб мінчане маглі даведацца, на што ідуць іх грошы, сабраныя за платную паркоў-

ку, ствараецца спецыяльны сэрвіс на сайце parkouka.by. Пакуль што ён дазваляе кіроўцам кантраляваць, ці не трапілі яны ў спіс даўжнікоў за стаянку. Але неўзабаве сэрвіс пашырыцца.

«Можна будзе ўбачыць, што сродкі накіраваны на абсталюванне дзіцячай пляцоўкі, дадатковых паркоўкаў месцаў або ремонт дарогі. Таксама на сайце мы спрабуем зрабіць карту Мінска са стаянкамі, дзе можна «клікнуць» і ўбачыць адрас стаянкі, колькасць свабодных месцаў, памер платы», — расказаў галоўны інжынер.

Найпершая задача платных паркоўкаў, на думку Пятра Пруднікава, — не папаўненне бюджэту, а рэгуляван-

не транспартных нагузак. Плата ўводзіцца для таго, каб у любы час на паркоўцы заставаліся свабодныя месцы. Мэтазгоднасць такога падыходу паказала абсталюваная летась платная паркоўка на Прывакзальнай плошчы.

«Калі паркоўка забітая, кошт павінен павышацца. Калі 50 месцаў пустых — кошт павінен зніжацца», — перакананы спецыяліст.

Для тых, хто не плаціць за паркоўку, па сутнасці, ніякай адказнасці на цяперашні момант не існуе. Але распрацоўваецца нарматыўны дакумент, паводле якога даўжнік (які ўсё адно трапіць у базу) наступны раз павінен будзе заплаціць у павялічаным памеры. Калі гэтая мера не падзейнічае, на аўтаўладальніка змогуць падаць у суд.

Падобная мэта — рэгуляваць транспартныя нагузкі — і ў эвакуацыі аўтамабіляў. Менавіта таму эвакуатары працуюць у месцах з найбольшай транспартнай нагузкай з пункту гледжання паркоўкі.

Летась у Мінску за няправільную паркоўку было эвакуавана і дастаўлена на ахоўныя стаянкі больш за 17 тысяч аўтамабіляў.

«Усе надобрасумленныя аўтааматары заплацілі штраф за парушэнне правілаў дарожнага руху (у памежную адной базавай велічыні), паслугі па эвакуацыі транс-

Каб мінчане маглі даведацца, на што ідуць іх грошы, сабраныя за платную паркоўку, ствараецца спецыяльны сэрвіс на сайце parkouka.by.

Старшыня Мінгарвыканкама Андрэй Шорац на апошняй прэс-канферэнцыі паведаміў, што паступова ў Мінску пачнуць закрываць двары для паркоўкі. Па словах галоўнага інжынера, рэалізоўваць гэта пачнуць з двароў у раёне Прывакзальнай плошчы.

«Мы вывучылі гэты квартал па кожным жыльці, па кожнай арганізацыі: калі хто прыязджае, колькі стаіць па гадзінах. Ёсць два шляхі: закрываць дваровыя тэрыторыі шлагбаумам альбо ўводзіць плату. Напрыклад, жылец будзе плаціць адзін гадавы плацеж, а ўсе астатнія будуць лічыцца парушальнікамі», — зазначыў Пётр Пруднікаў.

Раней гучала прапанова ўвесці плату за ўезд у горад, але, па словах спецыяліста, рабіць гэтага не будуць.

Дзіяна СЕРАДЗЮК.
seradzyuk@vziasda.by

■ Спецыяльны рэпартаж

БУДОЎЛЯ ПА КАНФУЦЫЮ:

ЯК КІТАЙСКІЯ РАБОЧЫЯ СТВАРАЮЦЬ У БЕЛАРУСІ НОВЫ ЗАВОД

У апошнія гады на ролю аднаго з галоўных партнёраў нашай краіны паступова выйшаў Кітай. Разам з калегамі з Паднябеснай беларусы рэалізуюць шэраг праектаў. Адзін з іх — будаўніцтва найбуйнейшага на прасторы былога СССР завода па вытворчасці трохслаёвага кардону ў Добрушы. Стварэнне прадпрыемства агульным коштам каля паўмільярда долараў распачалося ў 2012 годзе і цяпер выйшла на фінішную прамую. Карэспандэнты «Звязды» пабылі на будоўлі і даведліся, у чым галоўныя прычыны будаўніцтва па-кітайску.

Тэрыторыя новага завода знаходзіцца побач са старой папяровай фабрыкай. Дарэчы, пасля здачы аб'ект будзе падпарадкоўвацца менавіта ААТ «Кіруючая кампанія холдынга «Беларускія шпалеры». У якасці экскурсавода па будоўлі выступае **начальнік тэхнічнага ўпраўлення гэтага прадпрыемства Ігар Дзегцяроў**. Паводле яго слоў, буйны праект моцна зменіць горад: з'явіцца новая дарогі, зменшыцца транспартная нагрузка на славытыя добрушскія масты. На новым заводзе будзе створана каля 600 працоўных месцаў. Па генплане ён будзе складацца з 71 аб'екта, з іх шэсць — буйныя цэхі. Агулам фабрыка зойме плошчу ў 33 гектары.

— Пабудова комплексу — цалкам задача кітайскага боку, — распавядае спецыяліст. — Аднак беларусы таксама не засталіся без працы. Задача нашых работнікаў заключалася ў стварэнні інфраструктуры: пад'язной аўтадарогі, чыгуначнага пуці да комплексу, а таксама трансфарматарнай падстанцыі магутнасцю 55 мегават. Усе гэтыя аб'екты ўжо здадзены ў эксплуатацыю, беларускі бок цалкам выканаў свае абавязальствы.

Як распавядае Ігар Дзегцяроў, першапачаткова час здачы завода кітайскім бокам (кампаніяй Xuan Yuan Industrial Development Co., LTD) быў прызначаны на снежань 2015-га. Аднак працы запаволіліся, а ў адаптаваным праекце тэрмін вызначаецца ўжо як снежань 2016-га. Цяпер на аб'екце працуе амаль 900 кітайскіх рабочых, разам з абслугоўваючым персаналам лічба дасягае 1200. Планаецца, што яна павялічыцца да 1 500. Для размяшчэння спецыялістаў з Паднябеснай побач з будпляцоўкай з'явіліся два жылыя гарадкі: першы — для мантажнікаў, інжынераў і перакладчыкаў, другі — для рабочых.

Паводле кантракта, завод кітайскім бокам здаецца «падключ». Яшчэ да праходжання гарантыйных выпрабаванняў спецыялісты з КНР некаторы

Фота Надзеі БУЖАН.

час будучы кансультаваць айчынных спецыялістаў, аднак эксплуатаваць прадпрыемства будзе менавіта беларусамі. Ужо цяпер фарміруецца

штатны расклад, прызначаны будучыя кіраўнікі цэхаў. Дарэчы, прадпрыемства будзе працаваць кругласутачна.

Падыходзім да першага ўжо пабудаванага комплексу — водазаборнага. Зусім побач рака Іпуць, на якой больш як сто гадоў таму з'явілася першая ў Беларусі ГЭС. Адсюль будзе забірацца тэхнічная вада для вытворчасці кардону. Водаспажыванне завода па дакументах складае 15 тысяч кубаметраў за суткі, але тэхналогія зваротнага цыклу вады ў разы змяняе гэты паказчык. Тут жа з'явіцца

ачышчальныя збудаванні, аналагаў якім у Беларусі няма. Гэта дазволіць звесці ўплыў вытворчасці на экалогію рэгіёна да мінімуму. Акрамя таго, атрыманы пры ачышчэнні іл будзе выкарыстоўвацца ў якасці біяпаліва.

Што ж будзе выпускаць будучае прадпрыемства? У першую чаргу, гэта трохслаёвыя кардоны SBB (мелаваны кардон з беленай цэлюлозы)

якімі знаходзяцца пракладкі для кампенсавання стартавай вібрацыі. Для работы такой машыны неабходна распрацаваць і сістэму плаўнага пуску, бо рэзкае ўключэнне можа выклікаць «прасадку» напружкі па ўсёй Гомельскай вобласці.

Побач — цэх кардонаробнай машыны (КРМ), дзе не пасрэдна і будзе вырабляцца прадукцыя. Першае, што

Кардонаробная машына ў некаторых месцах складаецца ажно з трох паверхаў.

і FBB (кардон для скрыняў і складной тары). Да гэтых прадуктаў выстаўляюцца высокія тэхнічныя патрабаванні, бо з іх робяць, напрыклад, упакоўкі для харчовых прадуктаў. Аднак гэта, напэўна, і іншыя параметры. Яшчэ адзін від прадукцыі — двухслаёвыя мелаваныя кардоны для паляграфіі і высокага ціснення, якія на поставецкай прасторы ніхто не робіць. Аб'ёмы вытворчасці — 200 тысяч тон за год. Патрэбнасць Беларусі ў такім тавары складае 60 тысяч тон, астатняе пойдзе на экспарт у краіны СНД і Усходняй Еўропы.

Сыравіна — выключна беларуская. Будучы выкарыстоўвацца асіна і бяроза ў прапорцыі чатыры да аднаго. Неліквідны лес плануецца спальваць для атрымання энергіі.

Падыходзім да так званых цэха БХТММ (беленай хіміка-тэрма механічнай масы), які гатовы на 80%. Яго сэрца — рафінер з магутнасцю электрарухавіка 17 мегават, які перамаляе драўніну да аднароднай масы. Для прыкладу, уся старая папяровая фабрыка спажывае ўсяго 5,5 мегавата. Для галоўнага рафінера нават будаваўся асобны фундамент. Ён складаецца з дзвюх частак, паміж

ўражае, — памеры збудавання. Даўжыня — каля паўкіламетра, толькі вытворчы канвеер цягнецца на 362 метры. На першым паверсе знаходзіцца ўчастак падрыхтоўкі хімікатаў, адсюль жа абслугоўваецца сама кардонаробная машына, якую манціруюць паверхам вышэй. Апарат складаецца са шматлікіх секцый, кожная з якіх адказвае за адзін з працэсаў, пры дапамозе якіх апрацоўваюць папяровае палатно: разліў, адсмоктванне вады, адцісканне, сушка, фармоўка, рэзка. Што цікава, у сістэме пасля стадыі абрэзкі не выкарыстоўваюцца прыціскныя ролікі, бо любыя няроўнасці на мелаваным кардоне лічацца бракам. Ліст утрымліваецца на канвееры пры дапамозе паддзіманна — фактычна, ляціць у паветры.

Пры парушэнні вытворчага працэсу (напрыклад, абрыве кардоннага ліста) аўтаматыка спыняе канвеер і падымае спецыяльную металічную штопу, за якой хаваюцца «ўнутранасці» машыны. Такім чынам, абслугоўваючы персанал адразу можа лакалізаваць праблему і правесці аперацыйны рамонт.

— Завод будзе ўяўляць маленькі горад у горадзе, — распавядае Ігар Дзегцяроў. — Ад Добрушы мы ніякіх інжы-

нерных паслуг атрымліваць не будзем, тут усё сваё: водазабор, энергетыка. Ёсць праблема з падборам кадраў адпаведнай кваліфікацыі, асабліва нам не хапае інжынераў па прамысловай аўтаматыцы, праграмістаў. Цяпер агульная гатоўнасць завода знаходзіцца на ўзроўні 60%, і да завяршэння будаўніцтва мы павінны вырашыць гэта пытанне. Ужо сёння рыхтуем кадры, знайшлі перспектывы маладых спецыялістаў, якія праходзяць навучанне, ездзяць у Кітай вучыцца на падобных заводах. Вядома, імкнёмся рабіць стаўку на добрушцаў, але прыедуць і работнікі з іншых рэгіёнаў.

Яшчэ адна дэталь, якая кідаецца ў вочы: літаральна на кожным працоўным месцы развешаны плакаты з агітацыяй. «Строгасць — значыць адказнасць за сябе і за сваіх родных», «Абавязкова адзявайце шлем», «Кожную дробязь правер, не ляняйся — выратуеш здароўе, а можа, і жыццё» і іншыя — вось яна праца па-кітайску?

Сыравіна — выключна беларуская. Будучы выкарыстоўвацца асіна і бяроза ў прапорцыі чатыры да аднаго. Неліквідны лес плануецца спальваць для атрымання энергіі.

— Насамрэч, у кітайскіх рабочых сапраўды асаблівае філасофія, — пацярпеў Ігар Мікалаевіч. — У іх усё па-іншаму, менш бюракратыі, больш працы. Ад задумы праекта да пачатку будоўлі праходзіць не больш за год. Атрымліваецца такая будоўля па Канфуцыю. Паміж беларускімі і кітайскімі інжынерамі ёсць адно значнае адрозненне. Калі нашы звычайна з'яўляюцца спецыялістамі шырокага профілю, то кітайцы дасканала ведаюць нешта адно і чужой працай ніколі не займаюцца. Думаю, для краіны з двума мільярдамі насельніцтва гэта правільны падыход, але не для нас.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.
lyskavets@zviazda.by

Мінск—Добруша—Мінск

■ Інавацыі

Лекі для хірургіі і камбустыялогіі

На прадпрыемстве «Унітэхпрам» БДУ распрацаваны **бізнес-план інавацыйнага праекта па арганізацыі вытворчасці арыгінальных біярэабаваных поліфункцыянальных лекавых прэпаратаў. Аўтары інавацый — дырэктар прадпрыемства Павел Бычкоўскі і вядучы супрацоўнік Навукова-даследчага інстытута фізика-хімічных праблем БДУ Мікалай Юрштовіч.**

Бізнес-планам прадугледжваецца вытворчасць супрацьспэчнага сродку бар'ернага тыпу і лекавых сродкаў з антымікробным і анальгетычным эфектамі, якія ператвараюцца на раневай паверхні ў гідрафільную гелепадобную масу, забяспечваючы

хуткае ачышчэнне ран і паскараючы працэс іх гаення. У прыватнасці, гаворка ідзе пра стварэнне поліфункцыянальнага сродку для прадухілення ўтварэння спаек пры хірургічных умяшаннях на органах брушной поласці, малага таза і іншых; вытворчасць лекавых сродкаў «Фосцэлантан» і «Мілфацэл» у выглядзе сурвэтак, якія забяспечваюць вільготнае гаенне ран; матрыкса для імабілізацыі ствалавых клетак і стварэнне біялагічных павязак для эфектыўнага лячэння пацыентаў з пашкоджаннямі скурных пакрываў (з тэрмічнымі апёкамі, пролежнямі, трафічнымі язвямі). Усе прэпараты з'яўляюцца інавацыйнымі, раней у нашай краіне не вырабляліся, а іх канкурэнтаздольнасць у параўнанні з імпартнымі аналагамі забяспечваецца больш высокай эфектыўнасцю і нізкімі цэнавымі паказчыкамі.

Рэалізацыя інавацыйнага праекта на прадпрыемстве «Унітэхпрам» БДУ дазволіць стварыць айчынную вытворчасць лекавых прэпаратаў для хірургіі і камбустыялогіі, забяспечыць незалежнасць гэтых абласцей медыцыны ад імпартных паставак, павысіць эфектыўнасць лячэння і скараціць тэрміны знаходжання пацыентаў у стацыянарах медыцынскіх устаноў.

Выкананне навукова-даследчых і доследна-тэхналагічных работ плануецца выконваць сумесна з НДІ фізика-хімічных праблем БДУ, дзяржаўным прадпрыемствам «НТЦ ЛОЦІЯС» і клінічнымі ўстановамі.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

ПАД НАГЛЯДАМ

У Дзяржстандарце працягнуць працу па ахове ўнутранага рынку

Штогод ведамства ажыццяўляе наглядную дзейнасць, а таксама стварае дзясяткі сертыфікатаў. Толькі летась у Дзяржстандарце зацвердзілі 2068 стандартаў і гарманізавалі з іх 105 СТБ і 1215 ДАСТаў з міжнароднымі і еўрапейскімі. Паслядоўная праца ў гэтым кірунку дазваляе Беларусі далучацца да агульнай базы нормаў, што прымяняюцца на знешніх рынках, і фарміраваць станойчы імідж якасці нашай прадукцыі.

500 НОВЫХ СТАНДАРТАЎ СЁЛЕТА

Спектр аб'ектаў стандартаў досыць шырокі. Камітэт працуе з машынамі, бытавымі электрапрыборамі, крыніцамі сілкавання, матэрыяламі для дарожнага будаўніцтва, сродкамі супрацьпажарнай аховы, лесаматэрыяламі, тканінай, харчовымі і нафтапрадуктамі, касметыкай. І ў гэтым няма нічога дзіўнага — Дзяржаўны камітэт па стандартызацыі з'яўляецца міжгаліновым органам, а значыць, працуе з усімі сферамі. Як расказаў падчас пасяджэння выніковай калегіі Дзяржстандарта кіраўнік камітэта Віктар НАЗАРАНКА, у гэтым годзе, практычна як і летась, плануецца распрацаваць больш за 500 дзяржаўных стандартаў. Сёлета намаганні беларускіх спецыялістаў будуць накіраваны на распрацоўку міждзяржаўных стандартаў, якія забяспечваюць выкананне тэхрэгламентаў Митнага саюза па бяспецы машын і абсталявання, парфумерна-касметычнай і харчовай прадукцыі, прадукцыі лёгкай прамысловасці.

Акрамя таго, з'явілася і зацікаўленасць у стандартах у галіне менеджменту — стандартызацыя сучасных формаў і метадаў кіравання якасцю актыўна ўжываецца ў міжнароднай практыцы. Камітэт працягне супрацоўніцтва з беларускімі прамысловымі прадпрыемствамі. Сачыць за якасцю прадукцыі, якая выпускаецца, цяпер вельмі важна, бо гэта непасрэдна ўплывае на канкурэнтаздольнасць у рамках сусветнага рынку.

22 ТЭХРЭГЛАМЕНТЫ НА ПАДЫХОДЗЕ

Летась у Дзяржаўным камітэце па стандартызацыі працягвалі працу над тэхнічнымі рэгламентамі ЕАЭС і ўкараненнем тых, што прынялі раней у Митным саюзе, а таксама рабілі ў іх неабходныя змены. У сілу ўжо ўступілі 34 рэгламенты (а сёлета ўступае яшчэ адзін), 22 тэхрэгламенты знаходзяцца ў стадыі распрацоўкі. Віктар Назаранка адзначыў, што яны датычацца энергетычнай эфектыўнасці, а таксама атракцыйнаў, угнаенняў, асобных відаў харчовай прадукцыі, абсталявання для дзіцячых гульнявых

пляцовак, будаўнічых матэрыялаў. Таксама ў 2016 годзе ўступае ў сілу тэхнічны рэгламент, які вызначае патрабаванні да тытунёвай прадукцыі і завершыцца пераходны перыяд па сямі тэхрэгламентах, якія тычацца мэблевай прадукцыі, калавых транспартных сродкаў, аўтадарог, выбуховых рэчываў і вырабаў на іх аснове, чыгуначнай галіны.

ЛАБАРАТОРЫЯ, ЯКОЙ НЯМА АНАЛАГАЎ У ЕАЭС

У планах Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі на 2016 год таксама завяршыць стварэнне выпрабавальнага цэнтра па энергаэфектыўнасці прадукцыі. Ён будзе сучасным і не мець аналагаў у ЕАЭС і СНД. Дзякуючы яму стане магчымым комплексна выпрабавваць электратэхнічную прадукцыю па параметрах энергаэфектыўнасці. Цэнтр будзе функцыянаваць на базе Беларускага дзяржаўнага

інстытута стандартызацыі і сертыфікацыі. Яго з'яўленне дазволіць стварыць новыя працоўныя месцы ў сферах вызначэння параметраў энергаэфектыўнасці тэлевізійнай тэхнікі, бытавога і офіснага абсталявання, камп'ютараў і сервераў, воданагравальнікаў, пральных і сушальных машын. Стварэнне цэнтра ажыццяўляецца па праекце міжнароднай тэхнічнай дапамогі ЕС "Падтрымка Рэспублікі Беларусь у галіне нормаў і стандартаў у сферы энергаэфектыўнасці спажывецкіх тавараў і прамысловай прадукцыі", а таксама па ініцыятыўе Беларускага комплексу БелДІСС". Фінансаванне праектаў на закупку выпрабавальнага абсталявання ажыццяўлялася за кошт сродкаў ЕС — цана пытанна каля 3,5 мільянаў еўра, а рэканструкцыя плошчаў — за кошт рэспубліканскага бюджэту і складзе каля 30 мільярд рублёў.

Ілья КРЫЖЭВІЧ kryzhevich@zviazda.by

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 17 марта 2016 г. повторных торгов по продаже имущества, на которое обращено взыскание в счет неисполненного налогового обязательства, неуплаченных пеней

Предмет торгов (наименование, характеристики, местонахождение продаваемого имущества)	Котельная 1979 года постройки, общая площадь 451.1 м.кв., фундамент бетон оштукатуренный, стены кирпичные, перекрытия ж/б, крыша рулонная, количество этажей 1 (один) (инвентарный номер в ЕГРНИ 630/С-46858; наименование: котельная; назначение: здание специализированное иного назначения)
Сведения о земельном участке	Здание расположено на земельном участке 64200000001000776 площадью 5.3062 га. Площадь земельного участка под застройку здания составляет 424 кв.м
Местонахождение имущества	Минская обл., г. Молодечно, ул. Сухая, д. 89
Начальная цена	922 590 000 рублей
Сумма задатка	92 000 000 рублей
Организатор аукциона	Коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, ком. 10
Балансодержатель (должник)	Открытое акционерное общество «Передвижная механизированная колонна № 32», Минская обл., г. Молодечно, ул. Молодежная, 2«Б»

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 04.09.2006 № 559, и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором аукциона.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, представившие организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, определенной организатором аукциона); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, определенной организатором аукциона); копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для физических лиц и индивидуальных предпринимателей); подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

При подаче документов на участие в аукционе физические лица, представители физических и юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Задаток перечисляется на расчетный счет №3012104971019 в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369; получатель — коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости», УНП 190398583. Сумма задатка для участия в аукционе должна быть внесена в срок, установленный для приема документов.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем аукциона, наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение срока, указанного в протоколе о результатах аукциона. Информация о размере затрат доводится до сведения участников перед началом аукциона.

Аукцион проводится 17 марта 2016 г. в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 02.03.2016 по 15.03.2016 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам — до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 327-40-22, (017) 327-48-36 — коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости».

Чулі? ЭКОЛАГІ СКЛАЛІ «ЧОРНЫ СПІС»

Віцебскі абласны камітэт прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя склаў «чорны спіс» арганізацый і прадпрыемстваў, якія парушаюць прыродаахоўнае заканадаўства.

— Вінаватым вынесеныя абавязковыя прадпісанні аб ліквідацыі парушэнняў, яны аштрафаваныя. Ім прад'яўленыя прэтэнзіі аб кампенсацыі шкоды, нанесенай навакольнаму асяроддзю, — паведамліў Юрый КАРАЛЁЎ, начальнік аддзела аперацыйнага кантролю Віцебскага абласнога камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя. — Самі спісы састаўляюцца, пачынаючы з 2012 года. І калі раней у іх былі назвы некалькіх прадпрыемстваў, то сёлета — больш за 10. За паўгоддзе падчас маніторынгу прааналізуем, што зроблена парушальнікамі па выпраўленні сітуацыі. І можам выдаліць назву.

Дык каго і за што ж канкрэтна ўнеслі ў спіс? Сярод парушальнікаў нямамо і прадпрыемстваў сістэмы ЖКГ.

«Дзісенскі лясгас» «атрымаў славу» за несанкцыянаванае захаванне 7 тон адходаў дрэваапрацоўкі ў кар'еры для здабычы пяску. Гарадоцкім прадпрыемствам меліярацыйных сістэм дапушчана 5 фактаў несанкцыянаванага захавання будаўнічых адходаў пры зносе будынкаў і памяшканняў. Забруджванне водных аб'ектаў было дапушчана КУП «Браслаў-камунальнік». УП ЖКГ Шумілінскага раёна ажыццяўляла скід забруджвальных рэчываў (сцёкавая вода) у рэчкі Баброўка і Пахучка. А на прадпрыемстве ЖКГ «Лепель» неаднаразова перавышалі нарматывы выкідаў у паветра (азоту дыяксіду і вугляроду аксіду).

Дарэчы, тэрытарыяльнымі органамі Мінпрыроды сярод іншага магчыма і прыпыненне эксплуатацыі асобных устаноў, цэхаў, аб'ектаў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. pukshanski@zviazda.by

НЕСПРЫЯЛЬНЫЯ ДНІ І ГАДЗІНЫ Ў САКАВІКУ

3, чацвер, 5.00 — 12.00	19, субота, 22.00 — 24.00
7, панядзелак, 10.30 — 21.00	20, нядзеля, 0.00 — 19.30
9, серада, 4.00 — 21.30	22, аўторак, 7.00 — 24.00
11, пятніца, 20.30 — 22.00	23, серада, 0.00 — 7.30
13, нядзеля, 12.00 — 23.00	24, чацвер, 22.30 — 24.00
15, аўторак, 19.00 — 24.00	25, пятніца, 0.00 — 20.00
16, серада, 0.00 — 3.00	27, нядзеля, 9.30 — 24.00
18, пятніца, 6.30 — 10.00	28, панядзелак, 0.00 — 8.30
	30, серада, 4.00 — 19.30

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 18 марта 2016 г. повторных торгов по продаже имущества, на которое обращено взыскание в счет неисполненного налогового обязательства, неуплаченных пеней

Предмет торгов (наименование, характеристики, местонахождение продаваемого имущества)	Изолированное помещение (административное помещение), расположенное по адресу: г. Минск, ул. Нововиленская, 38, помещение 6, общей площадью 18,3 м² (инвентарный номер в ЕГРНИ 500/D-708025125; наименование: административное; назначение: административное помещение)
Местонахождение имущества	г. Минск, ул. Нововиленская, 38, помещение 6
Начальная цена	262 288 800 рублей
Сумма задатка	26 200 000 рублей
Организатор аукциона	Коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости», 220030, г. Минск, ул. К.Маркса, 39, ком. 10
Балансодержатель (должник)	БП СП ООО «Бокемин»

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 04.09.2006 № 559, и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором аукциона.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, представившие организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, определенной организатором аукциона); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, определенной организатором аукциона); копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для физических лиц и индивидуальных предпринимателей); подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

При подаче документов на участие в аукционе физические лица, представители физических и юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Задаток перечисляется на расчетный счет №3012104971019 в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369; получатель — коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости», УНП 190398583. Сумма задатка для участия в аукционе должна быть внесена в срок, установленный для приема документов.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем аукциона, наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение срока, указанного в протоколе о результатах аукциона. Информация о размере затрат доводится до сведения участников перед началом аукциона.

Аукцион проводится 18 марта 2016 г. в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 02.03.2016 по 15.03.2016 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам — до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 327-40-22, (017) 327-48-36 — коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости».

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, офис 1703
Продавец	Минское районное потребительское общество, г. Минск, ул. Бровки, 24

Предмет аукциона

Наименование	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
--------------	---------------	-------------------	-------

Лот № 1

Магазин №39	137,7 кв.м	600/С-139782	Минская обл., Минский р-н, Роговский с/с, д. Головачи, 2А
-------------	------------	--------------	---

Сведения о земельном участке: пл. 0,2038 га предоставлен продавцу на праве аренды сроком по 18.09.2032 для обслуживания здания магазина

Начальная цена с НДС 20% — 110 000 000 белорусских рублей (снижена на 85%)

Лот № 2

Магазин № 63	97,7 кв.м	600/С-136917	Минская обл., Минский р-н, Горанский с/с, д. Великое Село
--------------	-----------	--------------	---

Сведения о земельном участке: пл. 0,0768 га, предоставлен продавцу на праве аренды по 06.12.2041 для обслуживания здания магазина с ограничением (водоохранная зона)

Начальная цена с НДС 20% — 152 000 000 белорусских рублей

Лот № 3

Здание магазина	71,1 кв.м	600/С-150281	Минская обл., Минский р-н, г. Заславль, ул. Приморская, 1А
-----------------	-----------	--------------	--

Сведения о земельном участке: пл. 0,0156 га предоставлен на праве аренды сроком по 06.08.2042 для обслуживания здания магазина с установленными ограничениями (водоохранная зона водных объектов)

Начальная цена с НДС 20% — 295 000 000 белорусских рублей (снижена на 12%)

Лот № 4

Склад	20,4 кв.м	600/С-150472	Минская обл., Минский р-н, г. Заславль, ул. Набережная, 2Б
-------	-----------	--------------	--

Сведения о земельном участке: пл. 0,0099 га предоставлен на праве аренды сроком по 19.03.2018 для обслуживания здания склада с установленными ограничениями (водоохранная зона водных объектов)

Начальная цена с НДС 20% — 190 000 000 белорусских рублей (снижена на 25%)

Лот № 5

Сарай	14,2 кв.м	600/С-150471	Минская обл., Минский р-н, г. Заславль, ул. Набережная, 2В
-------	-----------	--------------	--

Сведения о земельном участке: пл. 0,0062 га предоставлен на праве аренды сроком по 19.03.2018 для обслуживания здания сарая с установленными ограничениями (водоохранная зона водных объектов)

Начальная цена с НДС 20% — 115 000 000 белорусских рублей (снижена на 25%)

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с 3012343260010; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи 10 (десять) дней проведения аукциона

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, условия оплаты предмета аукциона, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Извещение о проведении предыдущих аукционов опубликовано в газете «Звязда» от 27.01.2016.

Аукцион состоится 15.03.2016 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 14.03.2016 до 17.00 по указанному адресу. Тел.: +375 17 280-36-37; 8029-183-69-71. www.cpo.by. E-mail: auction@cpo.by

■ Узровень

Паспяховыя нэпы Скакуна

Больш за трыццаць гадоў Аляксей Сцяпанавіч СКАКУН узначальвае СВК «Астрамечава» Брэсцкага раёна. Калі здаралася з ім ездзіць па вытворчых брыгадах і падраздзяленнях, складвалася ўражанне, што ён ведае кожнага, хоць гэта амаль немагчыма, калектыў СВК складаецца з 800 чалавек. Сам Скакун гаворыць, што асабіста ведае большасць працаўнікоў, а яшчэ пенсіянераў, якія верай і праўдай адслужылі ў калгасе (старэйшыя людзі так і называюць сваю гаспадарку).

«Астрамечава», вядомае ў краіне сельскагаспадарчае прадпрыемства, мае надзвычай разнапланавую вытворчасць. У структуру кааператыва ўваходзяць чатыры вытворчыя ўчасткі з паляводчымі брыгадамі, на якіх функцыянуюць сем малочна-тварных фермаў, комплекс па вырошчванні буйной рагатай жывёлы, племянная звераферма, сад, аўтабаза, будаўнічы камбінат, камбінат па перапрацоўцы сельгаспрадукцыі. Яшчэ ў «Астрамечава» ёсць цэх па пашыве адзення з футра норака. І гэта далёка не поўны пералік усіх гаспадарчых падраздзяленняў махіны пад абрэвіятурай СВК, якая шмат гадоў эфектыўна працуе.

Слова «махіна» тут ужытае нездарма. «Астрамечава» — адно з найбуйнейшых сельскагаспадарчых прадпрыемстваў краіны. У 1982 годзе на базе былога калгаса «Памяць Ільіча» ўтварылі калгас-камбінат з чатырох эканамічна адсталых гаспадарак Брэсцкага і Камянецкага раёнаў. Такое вялікае прадпрыемства было неабходнае, каб забяспечыць кармамі комплекс па адкорме і вырошчванні 10 тысяч галоў буйной рагатай жывёлы. Тады, у далёкім 1982-м, гаспадарку і ўзначаліў Аляксей Скакун.

Цяпер Аляксей Сцяпанавіч успамінае, што пачыналі з навядзення элементарнага парадку. Пасля рэарганізацыі былых калгасаў гэта было найбольш актуальна. Давялося змагацца з крадзяжамі, прывучаць рабочых і спецыялістаў да дысцыпліны і культуры вытворчасці. Пазней у адной са сваіх кніг, прааналізаваўшы першыя крокі, ён умоўна выдзяляе этапы станаўлення гаспадаркі і называе іх «нэпамі». Бо, напрыклад, на другім этапе дзякуючы новай эканамічнай палітыцы калгаса-камбіната аплава стала цесна ўвязвацца з працоўнай дысцыплінай і канчатковымі вынікамі. Апошняе разам з інтэнсіўнымі тэхналогіямі дазволіла на тых жа кармах атрымліваць значна больш прадукцыі і стала прарывам, вывела гаспадарку з заняпаду. Праца станаўлілася больш механізаванай, моладзь перастала масава ўцякаць у горад, многія ж засталіся ў родных мясцінах. Пачалі ўзводзіць сучаснае жыллё, мяняўся побыт вясцоўцаў, іх лад жыцця.

Трэці астрамечаўскі «нэп» прагучаў як навукова-эканамічны прагрэс. Паводле сцвярджэння аўтара, у XXI стагоддзі развіццё любой

вытворчасці магчыма толькі ў гармоніі з навукай і высокімі тэхналогіямі. Пра чацвёрты «нэп» загаварылі як магчымасць выпускаць новую экалагічную прадукцыю. Як ужо адзначалася, сельскагаспадарчы кааператыв мае цэлую сетку падсобных вытворчасцяў. Працуюць цэхі па вырабе соку і чыпсаў з яблыкаў уласнага саду. Пакупнікі шукаюць у краме малака, смятану, вяршкі з брэндам «Астрамечаўскае». І гэтым брэндам тут надзвычай даражаць.

Ёсць і яшчэ адзін «нэп», звязаны з навукай, эканомікай і вытворчасцю.

Яно і зразумела, у гаспадарцы, якую ўзначальвае доктар эканамічных навук, мусіць быць да навукі асабістае стаўленне. Некалькі гадоў таму аўтару гэтых радкоў давялося прысутнічаць на справаздачна-выбарным сходзе СВК. Дык вось тэме павышэння

кваліфікацыі супрацоўнікаў, вучобе маладых, атрымання імі дадатковай адукацыі ў дакладзе было адведзена даволі вялікае месца. Пра гэта мы гаварылі з Аляксеем Сцяпанавічам падчас аднаго з апошніх інтэрв'ю ў мінулым годзе. Ён нагадаў сваю любімую формулу, якую не стала ляецца даводзіць маладым калегам: «Чым менш будзе прыкладзена інтэлекту, тым больш спатрэбіцца рэсурсаў і энергіі». І працягваў: «Калі як след раскінеш мазгамі, не палянуешся зазірнуць у літаратуру, заўсёды знойдзеш, дзе сэканоміць. Напрыклад, на рэканструкцыі адной фермы мы эканомім трэць сродкаў, таму што робім уласнымі сіламі, а не наймаем староннюю арганізацыю». СВК, дарэчы, мае свой будаўнічы цэх з практным бюро.

Разважанні, меркаванні, выкладкі на тэму арганізацыі сельгасвытворчасці вопытнага аграрыя за гэтыя гады выліліся ў некалькі кніг па эканоміцы сельскай гаспадаркі. Цяпер па яго кнігах могуць вучыцца пачаткоўцы. А сам Аляксей Сцяпанавіч заўсёды быў ды і застаецца вельмі ўдзячным вучнем. Колькі разоў даводзілася сустрэцца з ім пры падрыхтоўцы матэрыялаў пра Астрамечава, ні разу не абышоў ён добрым словам свайго настаўніка — двойчы Героя Сацыялістычнай Працы Уладзіміра Антонавіча Плюцінскага з суседняй Ровенскай вобласці Украіны. Адзін з найлепшых сельскіх кіраўнікоў Савецкага Саюза

больш за трыццаць гадоў таму шчодро дзяліўся з навічком навукай гаспадарання. Тыя ўрокі, вядома, пайшлі на карысць. І ўжо пазней, калі «Астрамечава» стала грымець на ўсю краіну поспехамі, дружба двух кіраўнікоў працягвалася. У яго, Плюцінскага, некалі падгледзеў Скакун вопыт зверафермы. Тады ў нашай краіне ніхто падобнай вытворчасцю не займаўся. Норкавую ферму адкрылі ў Астрамечава даўно, і яна па-ранейшаму дае неблагі даход, служыць крыніцай папаўнення запасаў валюты.

агарагарда. Заходзіш у Дом культуры — і вочы міжволі спыняюцца на фотопартрэце невялікага хлопчыка з выразным позіркам. «Гэты ўжо даўно студэнт», — каментуе аўтар здымка. Думаю, што і таму студэнту, і яго бацькам вельмі прыемна бачыць фотаробату, як, прынамсі, і іншым прататыпам партрэтаў.

Старшыня рэспубліканскага аграпрамысловага саюза і кіраўнік грамадскага аб'яднання «Беларускі сялянскі савет», доктар эканамічных навук, член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі на-

Пачыналі з навядзення элементарнага парадку. Пасля рэарганізацыі былых калгасаў гэта было найбольш актуальна. Давялося змагацца з крадзяжамі, прывучаць рабочых і спецыялістаў да дысцыпліны і культуры вытворчасці.

Аляксей Скакун ганарыцца і дружбаю з лётчыкам-касманаўтам Пятром Клімуком. Пётр Ільіч, дарэчы, мінулым летам стаў ганаровым госцем астрамечаўскіх дажынак. Ня мала творчых асоб — пісьменнікаў, паэтаў, мастакоў — пабывала ў Астрамечава. Пра ўсё гэта можна даведацца з выставы фотаздымкаў, якая размешчана на сценах Дома культуры. Аляксей Сцяпанавіч даўно захапляецца фатаграфіяй. Дзякуючы яго назіральнасці і майстэрству тут з'явілася цэлая галерэя са славытымі гасцямі, а таксама хроніка будзённага жыцця вёскі. На здымках можна ўбачыць шмат каго з працаўнікоў, а таксама маладое пакаленне

вук Аляксей Скакун 1 сакавіка адзначае «круглую дату» — 70 гадоў. Да свайго юбілею ён падышоў, маючы цэлую скарбонку дзяржаўных узнагарод. Скарбонка гэта пачала напаяняцца яшчэ ў савецкія часы — напрыклад, ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, Кастрычніцкай Рэвалюцыі. Новымі этапамі прызнання (міжволі склаўся яшчэ адзін нэп у калекцыю знакамітага аграрыя) стала прысуджэнне летась старшыні СВК «Астрамечава» звання ганаровага грамадзяніна Брэсцкага раёна і ўзнагароджанне яго ордэнам Айчыны III ступені.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

■ Чалавек і яго справа

ПРЫКЛАД ПАКАЗАЛА МАМА

Даіць кароў — прафесія не толькі жаночая

У гэтым пераконвае сваёй працай аператар машынага даення малочна-тварнай фермы «Вігушкі» сельгаскааператыва «Умястоўскі» Іўеўскага раёна 29-гадовы Аляксей КАРНІЛАЎ. А прыклад яму паказала мама Валянціна Васілеўна, якая, дарэчы, доўгі час пражыла ў горадзе.

З самымі блізкімі адзін для аднаго людзьмі, а таксама калегамі мы сустрэліся на ферме падчас іх перапынку. У той дзень яны, як звычайна, прыйшлі на работу а 5-й гадзіне раніцы, а дахаты вернуцца ўвечары, пасля трэцяй дойкі. Наступны дзень — выхадны, паслязаўтра ім зноў — на ферму.

Тут, на ферме «Вігушкі», яны працуюць трэці год, а ўвогуле Валянціна Васілеўна прафесійна доіць кароў ужо 20 гадоў, у Аляксея стаў таксама салідны — практычна пасля заканчэння школы. Цяпер гэта здаецца ім натуральным, быццам інакш не магло і скласціся. Хоць у Расіі, у Краснаярскім краі, дзе нарадзіўся Аляксей, яны былі гарадскімі жыхарамі і наўрад ці бачылі сябе ў гэтай прафесіі. Такі нечаканы паварот адбыўся, калі сямя вярнулася на малую радзіму мамы ў Беларусь. Спачатку жылі ў Воранаўскім раёне, дзе Аляксей закончыў школу, потым пераехалі на Іўеўшчыну.

— Калі я ўпершыню прыйшла на ферму, то кароў баялася. Памятаю, ад адной, ад надта «ветлівай», нават драпака давала. Але чалавек да ўсяго прызвычаваецца — абы жаданне, — кажа Валянціна Васілеўна.

Пасля школы Аляксей вывучыўся ў ліцэі на слесаря, а затым паступаў у аграрны каледж на спецыяльнасць ветэрынара на фельчара, аднак не хапіла літаральна аднаго бала. Тады і вырашыў заняцца справай, з якой быў знаёмы яшчэ з дзяцінства, дапамагаючы маме даглядаць свойскую жывёлу. Ды і на ферме ёй Лёша дапамагаў яшчэ школьнікам. Калі ж прыйшоў на пастаянную працу, то Валянціна Васілеўна аддала яму сваю групу кароў, а сама стала падменнай даяркай. Аляксей так добра сумленна ставіўся да работы, што выдатна асвоіў, пэўна, самы складаны ў ма-

лочнай жывёлагадоўлі працэс — раздойванне першацёлака.

— Нават мясцовыя жыхары пасля яго жывёлу забіралі, — ганарыцца сынам Валянціна Васілеўна.

Ферма, дзе яны цяпер працуюць, — не самая перадавая, аднак за апошнія гады ўмовы працы тут значна палепшыліся. Гэта тычыцца і аўтаматызацыі тэхналагічных працэсаў, і камп'ютарнага ўліку надояў ад кожнай каровы. Зрэшты, нават на суперсучасных, рабатызаваных комплексах асноўным заўсёды, напэўна, будзе ўсё ж менавіта чалавечы фактар.

— Самае галоўнае — адносіны да жывёлы. І даенне, і догляд. Жывёла не гаворыць, але ўсё адчувае, разумее, як чалавек да яе ставіцца. І ты павінен яе разумець, — лічыць Аляксей.

— А можна заўважыць, што карова дрэнна сябе адчувае?

— Канешне. Здараецца, нават не па колькасці малака, а па поглядзе каровы, нейкай млявасці можна вызначыць, што з ёй нешта кепскае. І тады трэба адразу ж паведаміць урачам. Ад такога ўзаемаразумення залежыць добрае самаадчуванне жывёлы і, адпаведна, удой, — лічыць Аляксей.

Невыпадкова ж бывае, што не ў кожнай даярцы атрымліваецца нармальна падаіць чужую групу кароў.

■ ДА ТЭМЫ

Падумалася: можа, Аляксей Карнілаў, працуючы аператарам машынага даення, сярод прадстаўнікоў моцнага полу ледзь не «адзіны з магільня» на Гродзеншчыне? Адпаведная гендэрная статыстыка не вядзецца, аднак у аддзеле кадрў Камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні Гродзенскага аблвыканкама ўсё ж паведамлілі такую лічбу: па стане на красавік мінулага года ў гаспадарках вобласці сярод аператараў машынага даення 31 — мужчыны. Мо зараз і больш?

Аператары машынага даення Валянціна Васілеўна і Аляксей КАРНІЛАВЫ.

Аляксей, як падалося, чалавек сціплы, немнагаслоўны, аднак калі размова тычыцца жывёлы, то голас быццам цяпле. І гэта зусім не паказушна, не «для прэсы».

— Бачылі б вы, як Лёша сам-насам размаўляе са сваімі жывёламі. «Любачка мая, прыгажуня». Некаторым любіміцам нават мянушкі прыдумаў, — расказвае Валянціна Васілеўна.

Дробязі? Не! Бо калі нейкую тэхнічную непаладку можна выправіць, то прымусяць чалавека з душой ставіцца да жывёлы немагчыма. Ні Валянціну Васілеўну, ні Аляксея прымушаць не трэба.

Барыс ПРАКОПЧЫК. prakopchik@zviazda.by

Іўеўскі раён

■ Факт

ЗАРАДЗЯЦЬ КАСЕТЫ ЖАЛУДАМІ

А праз год маладыя дубкі ўтвораць новыя насаджэнні

У Рэспубліканскім лясным селекцыйна-насенняводчым цэнтры прыступілі да падрыхтоўкі касет для вырошчвання пасадачнага матэрыялу дуба з закрытай каранёвай сістэмай. Больш за 26 тысяч касет будуць запоўнены спецыяльным субстратам і адгружаны сямі лясгасам Гомельскай вобласці, паведамліў прэс-службе Міністэрства лясной гаспадаркі.

Высяваць жалуды ў падрыхтаваныя ячэйкі будуць ужо спецыялісты ў Мілашэвіцкім, Рэчыцкім, Светлагорскім, Жлобінскім, Петрыкаўскім, Мазырскім і Калінкавіцкім лясгасах. Там жа з захаваннем усіх тэхналагічных патрабаванняў і пачнуць вырошчываць высакаякасны пасадачны матэрыял. А праз год гэтымі маладымі дубкамі пачнуць ствараць новыя насаджэнні.

Вырошчванне пасадачнага матэрыялу з закрытай каранёвай сістэмай вядзецца ў галіне ў рамках укаранення фінскіх тэхналогій лясавырошчвання для павышэння эфектыўнасці лясаднаўлення і лясаразвядзення. Яго выкарыстанне дазваляе падаўжаць тэрміны пасады лясных культур, скарачаць колькасць даглядаў за насаджэннямі і ў перспектыве павялічыць даходы ад лясгаспадарчай дзейнасці. У адпаведнасці з галіновай праграмай, разлічанай да 2020 года, плануецца вырошчываць не менш за 30 мільёнаў раслін з закрытай каранёвай сістэмай. Імі будуць ствараць 30 працэнтаў лясных культур. Летас у лясгасах галіны было вырошчана 5,6 мільёна штук пасадачнага матэрыялу з закрытай каранёвай сістэмай. Гэта ўвосем разоў больш, чым было пяць гадоў таму.

Сяргей РАСОЛЬКА.

■ Гэта цікава

АБЫСЦІ ЎСЕ МУЗЭІ

■ Імя ў летапісе

ГОРАД, ШТО ПАЎСТАЎ З БІТВЫ

На Дні нараджэння Мінска можна будзе паслухаць Баяна і патрымаць у руках сапраўдныя артэфакты

Так-так, вы не памыліліся: Дзень горада мы адзначалі паўгода таму, у верасні. Але ж у нашай сталіцы ёсць яшчэ адзін, летапісны дзень нараджэння. 949 гадоў таму, 3 сакавіка 1067 года, адбылася знакамітая бітва на Нямізе, у сувязі з якой гістарычны Менск упершыню згадваецца ў пісьмовых крыніцах. У той бітве сышліся войскі Яраславічаў — Ізяслава Кіеўскага, Святаслава Чарнігаўскага і Усевалада Пераяслаўскага — і войска Усяслава Полацкага, якое было разбіта, а сам князь неўзабаве трапіў у вязніцу. Падзеі тых часоў схаваны глыбока пад зямлёй, авяны легендамі, ахутаны вэлюма таямніц. Шмат сплыло вяды, не шумяць хвалі Нямігі, не рыпяць вароты мінскай брамы, а спрэчкі аб мінулым дагэтуль не сціхаюць. Дзе знаходзіцца старажытны Менск? Адкуль яго імя? Якія берагі амывала Няміга?

Пашукаць адказы на гэтыя і іншыя пытанні прапануе Музей гісторыі горада Мінска. Трэцяга сакавіка з 18 гадзін у Мінскай ратушы мінчан і гасцей сталіцы чакае сапраўдны містэрый. Распачне прадстаўленне гульняў — ён будзе ўвабляць таго самага Баяна, што згадваецца ў «Слове пра паход Ігаравы». Прагучыць і фрагмент «Слова» ў перакладзе Янкі Купалы.

Падрабязней даведацца пра старажытную бітву на Нямізе дапамогуць выступленне знакамітага даследчыка, гісторыка і археолага Сяргея Тарасава і паказ дакументальных здымкаў з раскопак 1984 года. Але няхай вас не палохае перспектыва трапіць на сумную лекцыю: па-пер-

шае, сумным выступленне дакладна не будзе, а па-другое, яго зменіць інтэрактыў. Ахвотных праверыць свае веды ў старажытнай гісторыі Мінска чакае музейная гульня з цікавымі падарункамі: гульцы, адпаведна тэматыцы, будуць змагацца ў войску Усяслава Чарадзея і братоў Яраславічаў. Супрацоўнікі музея абяцаюць, што лідары гульні змогуць патрымаць у руках сапраўдныя артэфакты.

Адчуць усё хараво наша сталіцы дапаможа выступленне мастацтвазнаўцы Сяргея Харэўскага — аднаго з найбуйнейшых знаўцаў гарадской архітэктуры. Свае погляды на Мінск прадставяць таксама пісьменнік і журналіст Міхаіл Валодзін (аўтар захапляльнай кнігі «Мінскія гісторыі»), краязнавец Вадзім Зеляноў, экскурсавод Цімафей Акудовіч (арганізатар ужо шмат гадоў любімага мінчанамі і не толькі «Фэсту экскурсаводаў»), журналіст Васіль Сямашка, які нядаўна спусціўся ў калектар і паглядзеў, як цяпер выглядае легендарная рака Няміга.

І яшчэ адзін прыемны момант: уваход на Дзень нараджэння летапіснага Мінска — вольны, адзінае — ахвотным трэба будзе загадзя ўзяць бясплатныя запрашэнні. Атрымаць іх можна ў Мастацкай галерэі Міхаіла Савіцкага па адрасе: пл. Свабоды, 15 з сарады па нядзелю з 11.00 да 19.00 (да 3 сакавіка ўключна, але майце на ўвазе: колькасць білетаў абмежаваная).

— Гэта мерапрыемства распачне цыкл «Ад Менска да Мінска: календар падзей», — раскажае **старшы навуковы супрацоўнік музея Марыя КАРАЛЁВА**. — Шэраг яго імпрэзаў будзе праходзіць цягам года. Яны будуць прысвечаны гістарычным падзеям Мінска, пра якія мала хто згадвае. Наступнае мерапрыемства адбудзецца 19 сакавіка, яно будзе прысвечана наданню Мінску Магдэбургскага права. У нас будзе інтэрактыўная праграма з чытаннем Права. З гледаной выберам вайта, гараджаніна, бургамістра, рамесніка, сфармуем з іх магістрат. Будзе цікава!

Дзіяна СЕРАДЗЮК.
seradzjuk@zviazda.by

Бітва на Нямізе. Мініяцюра з Радзівілаўскага летапісу.

■ Рарытэты

ЗАЗІРНУЦЬ У ВОЧЫ... ГІСТОРЫІ

У Нясвіжы прэзентаваны ўнікальны паўдаспех XVI стагоддзя з калекцыі Мікалая Крыштофа Радзівіла Сіроткі

Арыгінальны даспех Радзівілаў вярнуўся ў сцены Нясвіжскага замка. Гэта адбылося ўпершыню за апошнія 90 гадоў, падчас мерапрыемстваў, прысвечаных 400-годдзю з дня смерці Мікалая Крыштофа Радзівіла Сіроткі. Цікава, што прэзентацыя ўнікальнага прадмета прайшла ў «Залатой» зале палаца, але ў пачатку XX стагоддзя менавіта ў гэтым памяшканні прадстаўлялася багатая радзівілаўская калекцыя даспехаў і зброі.

Сяргей ЕГАРЭЙЧАНКА, намеснік дырэктара Нацыянальнага гісторыка-культурнага музея-запаведніка «Нясвіж» раскажаў:

— Калекцыя даспехаў і зброі Радзівілаў — адзін з самых буйных збораў ва Усходняй Еўропе. Яна налічвала сотні, калі не тысячы ўнікальных экспанатаў. На жаль, з такога надзвычайнага багацця на тэрыторыі нашай краіны не засталася амаль нічога. Гэтыя прадметы знаходзяцца ў музеях і прыватных калекцыях па ўсім свеце. Так сталася, што большая частка радзівілаўскіх збораў была распрададзена на аўкцыёнах Christie's у 1926 і 1927 гадах, а таксама аўкцыёне, арганізаваным Амерыканскай асацыяцыяй мастацтваў у Нью-Ёрку ў 1928 годзе. Тады было прададзена больш як 230 прадметаў, яны трапілі ў музеі ЗША, Вялікабрытаніі, Францыі.

Паўдаспех Мікалая Крыштофа Радзівіла Сіроткі, які нарэшце вярнуўся на радзіму, быў прададзены на аўкцыёне 1926 года. Тады ён трапіў у прыватны збор амерыканскага калекцыянера Джона Хігінса і знаходзіўся ў горадзе Вустэр, штат Масачусетс. Некалькі гадоў таму аляксунскі савет калекцыі прыняў рашэнне распрадаць частку прадметаў: неабходныя былі грошы для стварэння новай экспазіцыі. На шчасце, у распродаж трапіў і радзівілаўскі паўдаспех.

Ёсць даспехі парадныя, а ёсць працаўнікі, якія разам з уладальнікамі перамагалі ў бітвах, неслі цяжар ваеннага сутыкнення. Паўдаспех Мікалая Крыштофа Радзівіла Сіроткі належыць менавіта да баявых даспехаў, з ім звязана цэлая эпоха. **Доктар гістарычных навук**, адзін з найлепшых знаўцаў гісторыі вайскавай справы ў нашай краіне, **Юрый БОХАН** патлумачыў:

— Па меры распаўсюджвання войскаў, якія складаліся не толькі з рыцарства, але і людзей больш простых, узнікла неабходнасць у стварэнні дастаткова лёгкага шараговага даспеха, і ў выніку ў асяроддзі ландскнехтаў — наёмных пехацінцаў — узнік даспех такога кшталту. Ён быў канструкцыйна сфарміраваны, каб максімальна спрасціць карыстанне ім падчас бітвы. Складаўся з кірасы, наспінніка, лёгкага шлема. Важнай часткай з'яўлялася кіраса з характэрным выступам у пярэдняй частцы, які дазваляў адбіваць

Карэспандэнтка «Звязды» (у цэнтры) падчас праходжання квэсту па гісторыі.

Час не стаіць на месцы. А разам з ім змяняюцца і спосабы падачы інфармацыі, у тым ліку папулярнасць нашага мінулага. Каб данесці веды па гісторыі да большай колькасці людзей, каб зрабіць гэта ў цікавай і неназойлівай форме, у Нацыянальным гістарычным музеі сумесна з кампаніяй Velcom распрацавалі квэст па гісторыі — гульню, што прадугледжвае пошук адказаў на пытанні, знаходжанне падказак у загадзя запланаваных арганізатарам месцах.

Новая забаўка дапамагае лепш азнаёміцца з экспазіцыяй Нацыянальнага гістарычнага музея і яго філіялаў, у запасніках якіх знаходзіцца найбольшая колькасць экспанатаў у параўнанні з іншымі музеймі краіны.

Пачынаецца дзень ў галоўным корпусе музея. Каб знайсці адказы на пытанні, даводзіцца скрупулёзна азнаёміцца спачатку з экспазіцыяй, прысвечанай старажытным часам, затым загадацца, пра якія персаналі вядзецца гаворка, дзякуючы прадметам і партрэтам, размешчаным у геральдычнай зале. Хтосьці можа падумаць, што развязка дзесьці блізка... Аднак тут толькі пачынаецца самае цікавае. Даводзіцца выходзіць за межы музея, блукаць па гістарычнай частцы сталіцы, зазірнуць у музей гісторыі беларускага кіно і ў былы дом масонаў — цяпер Музей гісторыі тэатральнай і музычнай культуры, — каб таксама знайсці там правільныя адказы і атрымаць магчымасць рухацца далей...

Квэст не патрабуе ад удзельнікаў выдатнага ведання гісторыі. Наадварот, шмат што можна адкрыць для сябе падчас праходжання гульні. Справіўшыся аднойчы з такой гульні, будзе нашмат прасцей праводзіць экскурсію па сталіцы для сваіх знаёмых — пэўная частка гісторыі Мінска складзецца ў адно лагічнае цэлае.

Гульня разлічана як на дзяцей, так і на дарослых — усім будзе цікава знайсці адказы, разглядаючы музейныя экспанаты ці блукаючы па вуліцах горада. Дарэчы, у найбліжэйшы месяц каманды журналістаў (нават са сваімі

сем'ямі) могуць прайсці гэты квэст бясплатна. У будучыні ж паслугу, верагодна, можна будзе набыць у Нацыянальным гістарычным музеі, у межах пэўнай экскурсіі ці з квіткамі для наведвання розных філіялаў.

Дырэктар Нацыянальнага гістарычнага музея Алег РЫЖКОЎ адзначае:

— Летась у нашым музеі адкрылася інтэрактыўная прастора, што дапамагае выкарыстоўваць сучасныя адукацыйныя формы працы з дзецьмі розных узростаў. А новы квэст, мы ўпэўнены, зробіць наведванне музея яшчэ больш цікавым — як для малечы, так і для іх бацькоў. Ён дазваляе ў гульнявой форме агледзець пастаянныя экспазіцыі музея і яго філіялаў... Ствараючы гэтую гульню, мы ставілі сабе на мэце стымуляваць цікаўнасць і інтарэс да гісторыі Беларусі і Мінска паказаць, што ў гісторыі нашай краіны шмат займальных фактаў.

Заданні квэсту зроблены ў электроннай форме. Для таго каб атрымаць іх, трэба мець пры сабе мабільны тэлефон ці планшэт з аперацыйнай сістэмай Android ці iOS. Пасканавушы спецыяльны код, удзельнік квэста атрымае на свой гаджэт першае заданне — як у гукавой, так і ў тэкставай форме. Пасля ўвядзення правільнага адказу адразу будзе з'яўляцца новае заданне і арыенцір на карце.

Варта дадаць, што разам з квэстам быў прэзентаваны другі нумар электроннага гістарычнага часопіса для дзяцей «Музейныя вандроўкі» — сумеснага праекта музея кампаніі Velcom. На гэты раз выданне прысвечана замкам Беларусі. Аповед у ім грунтуецца на экспанатах са збораў Нацыянальнага гістарычнага музея. Дарэчы, першы нумар часопіса прагледзелі пяць тысяч чалавек.

Як бачым, гісторыя рухаецца: яна знаходзіць усё новыя шляхі да сэрцаў і розумаў сучаснікаў. Варта і нам не адставаць, адкрываючы для сябе тэмы навінкі, што дапамагаюць лепш зразумець мінуўшчыну.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ. nina@zviazda.by

Прафесар Юрый БОХАН раскажае пра гісторыю і канструкцыйныя адметнасці радзівілаўскага паўдаспеха XVI ст.

зброю праціўніка. Ёсць таксама меркаванне, што за выступам магла размяшчацца спецыяльная падушчачка, набітая воўнай. Куля, якая прабівала кірасу, заблытвалася ў ёй. Цікавая і плечавая частка даспеха: яна сканструявана такім чынам, каб аблегчыць працэс апранання.

Паводле даследчыка, найбольш актыўна такая зброя выкарыстоўвалася ў 1540-1560-я гады. Спачатку падобныя камплекты былі характэрныя адно для асяродку ландскнехтаў, але канструкцыя паўдаспеха аказалася настолькі зручнай і дасканалай, што на яе пад-

ставе ўзнік цэлы шэраг мадыфікацый. Цікава, што разам з нямецкай школай вырабу даспехаў да нас прыйшлі і назвы яго элементаў. Вось, напрыклад, шлем, які ў шэрагу еўрапейскіх краін на французскай манер называўся бургіньётам, у нас меў назву «штурмак».

Цікава таксама, што ў XVI стагоддзі Нясвіж быў адным з найважнейшых асяродкаў, якія ў той час вызначалі асноўныя тэндэнцыі ў зброенні. І быў, бадай, самым вядомым. Каштоўнасць радзівілаўскай калекцыі яшчэ і ў тым, што тут захоўвалася ўзбраенне не набытае, а мясцовае, звязанае з гісторыяй народа. На жаль, мы не можам пабачыць продкаў, якія пралівалі кроў за нашыя землі, але і матэрыяльныя рэчы, здольныя захоўваць памяць. Мы можам падумаць і паразважаць, якімі былі людзі, што баранілі і род Радзівілаў, і нашу зямлю.

Таму надзвычай важна не толькі вяртаць на радзіму прадметы з гэтых збораў, але і знаёміцца з імі, вывучаць хоць бы па публікацыях. З гэтай мэтай у гісторыка-культурным музеі-запаведніку «Нясвіж» распрацоўваецца ідэя адмысловай выдавецкай серыі «Калекцыя Радзівілаў». І задумка для першага выдання ўжо ёсць: выйдуць каля 120 прадметаў з радзівілаўскіх збораў даспехаў і ўзбраення, што сёння знаходзяцца ў розных музеях свету. Вядзецца праца па прадстаўленні іх на старонках адмысловага альбома-каталога.

Марына ВЕСЯЛУХА. vesialuha@zviazda.by
Фота аўтара.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика	- капитальное строение, инв. № 451/С-228 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – здание АБК), площадью 148,1 кв.м, расположенное по адресу: Новоевельнянский с/с, г.п. Новоевельня, ул. Заводская, д. 2. Составные части и принадлежности: электрическая сеть, водопроводная сеть, канализационная сеть; - капитальное строение, инв. № 451/С-231 (назначение – здание специализированное коммунального хозяйства, наименование – котельная), площадью 339,3 кв.м, расположенное по адресу: Новоевельнянский с/с, г.п. Новоевельня, ул. Заводская, д. 2; - капитальное строение, инв. № 451/С-230 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – компрессорная), площадью 67,2 кв.м, расположенное по адресу: Новоевельнянский с/с, г.п. Новоевельня, ул. Заводская, д. 2; - капитальное строение, инв. № 451/С-226 (назначение – сооружение специализированное энергетическое, наименование – трансформаторная подстанция), площадью 46,6 кв.м с трансформатором ТМ-400/10/0,4, расположенное по адресу: Новоевельнянский с/с, г.п. Новоевельня, ул. Заводская, д. 2, корп. 3; - капитальное строение, инв. № 451/С-14167 (назначение – сооружение специализированное железнодорожного транспорта, наименование – внутриплощадочный ж/д путь), площадью 420,2 кв.м, расположенное по адресу: Новоевельнянский с/с, г.п. Новоевельня, ул. Заводская, д. 2. Составные части и принадлежности: линейная часть подъездного железнодорожного пути, стрелочный перевод, железнодорожный переезд
Земельный участок, на котором расположен объект	- кадастровый номер 422356300002000075 (назначение – размещение промышленных объектов), площадью 3,3565 га, расположенном по адресу: Новоевельнянский с/с, г.п. Новоевельня, ул. Заводская, д. 2. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в охранных зонах линий электропередачи, площадью 0,051 га; - кадастровый номер 4223563000020000753 (назначение – земельный участок для размещения объектов железнодорожного транспорта), площадью 0,0119 га, расположенном по адресу: Новоевельнянский с/с, г.п. Новоевельня, ул. Заводская, д. 2/1.
Начальная цена продажи	508 514 160 (пятьсот восемь миллионов пятьсот сорок четыре тысячи сто шестьдесят) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	25 425 708 (двадцать пять миллионов четыреста двадцать пять тысяч семьсот восемь) белорусских рублей
Продавец	ОАО «Дорожно-строительный трест № 6», 230026, г. Гродно, ул. Победы, 13, тел. 54-31-08, факс 8-017-210-84-14
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 45-05-38, 41-98-32
Условия аукциона	Возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 3% от конечной цены продажи объекта
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225
Аукцион состоится 18 марта 2016 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209	
<p>К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.</p> <p>Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:</p> <p>заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;</p> <p>юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;</p> <p>юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.</p> <p>При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:</p> <p>представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;</p> <p>физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица;</p> <p>представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.</p> <p>Принимая участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.</p> <p>В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявления на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.</p> <p>Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 25.08.2015 г.</p>	
<p>Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)</p> <p>Последний день приема заявлений – 14 марта 2016 г. до 15.00</p> <p>Телефон для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»</p>	

Бобруйское управление филиала «Центр «Белтехинвентаризация» оказывает услуги по:

- оценке имущества (недвижимость, транспорт, оборудование)
- организации и проведению аукционных торгов
- инвентаризации и оценке зеленых насаждений

ФИЛИАЛ «ЦЕНТР «БЕЛТЕХИНВЕНТАРИЗАЦИЯ» ИЗВЕЩАЕТ: 31 марта 2016 г. в 11.30 состоятся ОТКРЫТЫЕ аукционные торги по продаже имущества, обращенного в доход государства, в составе Лота № 1 (предмет торгов): - капитальное строение 602/С-24228 (здание магазина № 2), общ. пл. – 99,6 кв.м, расположенное по адресу: Минская область, Пуховичский р-н, г. Марына Горка, ул. Новая Заря

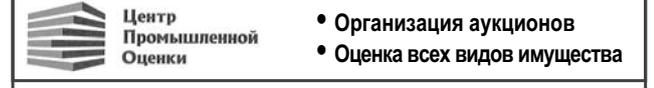
Организатор торгов	Филиал «Центр «Белтехинвентаризация», УНП 102353509 (220034, г. Минск, ул. Чапаева, д. 4, к. 222, р/с 3012105618108 в Региональной Дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минска МФО 153001369)
Место проведения торгов и подачи документов	ул. Чонгарская, д. 54, г. Бобруйск, в здании Бобруйского управления филиала
Начальная цена продажи и размер задатка	486 896 000 рублей, размер задатка – 10%, что составляет – 48 690 000 рублей
Номер расчетного счета для перечисления задатка	Получатель платежа – Филиал «Центр «Белтехинвентаризация», УНП 102353509, р/с 3012105618108 в Региональной Дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минска, код 153001369
Информация о земельном участке	Земельный участок с кадастровым номером 624450100002952 расположен по адресу: Минская область, Пуховичский р-н, г. Марына Горка, ул. Новая Заря, площадь участка – 0,0382 кв.м предоставлен на праве постоянного пользования ОАО «Пуховичский пищекомбинат»
Характеристика текущего состояния предмета торгов	Здание магазина – одноэтажное, кирпичное, фундамент – бутовый, перекрытия: чердачные – дерев, кровля – шифер, полы – бетон и линолеум, имеются центральное отопление, водопровод, канализация, электроснабжение, кипич. пристройка с основ. назначением
Условия продажи	Без условий
Срок и условия оплаты за приобретенное с торгов имущество	В течение 80 календарных дней с момента подписания протокола о результатах аукционных торгов на счет Организатора торгов разовым платежом либо траншами
Срок подачи документов, осмотра предмета торгов и внесения задатка	по 28 марта 2016 г. включительно до 16.00
<p>Для участия в торгах в адрес Организатора торгов необходимо предоставить: заявление на участие в торгах; документ с отметкой банка, подтверждающий о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет; паспорт или иной документ, удостоверяющий личность;</p> <p>резидентом Республики Беларусь: индивидуальным предпринимателем – доверенность, выданная представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации (копию документа о создании организации, если она не подлежит государственной регистрации); представителю физического лица и индивидуального предпринимателя – нотариально заверенную доверенность;</p> <p>нерезидентом Республики Беларусь: иностранным юридическим лицам, иными организациями – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на русский или белорусский язык; индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально удостоверенными переводами на русский или белорусский язык; представителю иностранного физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица, иностранной организации – легализованная в установленном порядке доверенность с нотариально удостоверенными переводами на русский или белорусский язык.</p> <p>Порядок проведения торгов: шаг аукциона определяется в размере от 5 до 15 процентов от начальной цены предмета торгов. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. По завершении торгов составляется протокол об итогах проведения торгов, который подписывается победителем и членами аукционной комиссии. В случае если заявка на участие в торгах подана только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Задаток, внесенный Победителем торгов (Претендентом на покупку), будет зачтен в счет окончательной стоимости приобретенного имущества, остальным участникам будет возмещен в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. В случае если заявка на участие в торгах подана только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Организатор торгов (по письменному указанию соответствующей комиссии по работе с имуществом, обращенным в доход государства) вправе снять предмет торгов с торгов в любое время до объявления его проданным</p> <p>Победитель (Претендент на покупку) возмещает затраты на организацию и проведение торгов не позднее 3 рабочих дней со дня проведения торгов в соответствии с соглашением о правах и обязанностях сторон и на основании счета-фактуры, выдаваемой Организатором торгов, в размере 4,5% от начальной цены продажи</p>	
<p>Получить дополнительную информацию о продаже имущества можно по адресу: г. Бобруйск, ул. Чонгарская, 54 или связаться с нами по телефонам: 8 (0225) 72 01 32, 72 13 93, 8 (044) 710-50-85 в рабочие дни с 8.30 до 17.30.</p>	

ОАО «МНИПИ» 31 марта 2016 г. в 14.30 ПРОВОДИТ ОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ

Повестка дня:

1. Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2015 году и основных направлениях деятельности на 2016 год.
2. Отчет наблюдательного совета о проделанной работе.
3. О результатах аудита и проверки ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2015 год.
4. Утверждение годового отчета, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности, отчета о прибылях и убытках, распределения прибыли и убытков Общества за 2015 год.
5. Об утверждении распределения и использовании чистой прибыли, расходов на потребление, выплате дивидендов за 2015 год.
6. Утверждение направлений использования чистой прибыли и расходов на потребление на 2016 год.
7. Об увеличении размера уставного фонда Общества.
8. О внесении изменений в Устав Общества.
9. Утверждение размеров вознаграждения членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества за исполнение ими своих обязанностей.
10. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.

Собрание состоится в ОАО «МНИПИ» по адресу: г. Минск, ул. Я. Коласа, 73. Регистрация акционеров – 31.03.2016 г. с 13.00. При себе иметь документ, удостоверяющий личность. С материалами по вопросам повестки дня можно ознакомиться по месту нахождения Общества, телефон 262 24 56.

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционных
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Лакокраска», Гродненская обл., г. Лида, ул. Игнатова, 71
Предмет аукциона:	
САНАТОРИЙ «РАДУГА»	
расположенный на территории Лидского района Гродненской области, в составе зданий, сооружений, оборудования и иного имущества, реализуемого одним лотом:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Здание санатория второй категории, общ. пл. 2146,8 кв.м, инв. номер 420/С-4636, адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, 123, санаторий «Радуга» 2. Трансформаторная подстанция, общ. пл. 46,7 кв.м, инв. номер 420/С-54646, адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, 123/2, трансформаторная подстанция, санаторий «Радуга» 3. Сооружение благоустройства, инв. номер 420/С-54776, адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, 123, сооружение благоустройства, санатория «Радуга» 4. Гараж на 2 автомашины со складом и навесом, общ. пл. 460,5 кв.м, инв. номер: 420/С-54648 адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, 123/4, гараж, санаторий «Радуга» 5. Восемиквартирный жилой дом, общ. пл. 502,5 кв.м, инв. номер 420/С-44134, адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, 123/5, жилой дом, санаторий «Радуга» 6. Здание котельной, общ. пл. 204,9 кв.м, инв. номер 420/С-44135, адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, 123/3, котельная, санаторий «Радуга» 7. Навес-площадка для летнего отдыха, инв. номер 420/С-54932, адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, 123, навес-площадка для летнего отдыха санатория «Радуга» 8. Овощехранилище на 34 т, общ. пл. 49,3 кв.м, инв. номер 420/С-54647, адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, 123/1, овощехранилище, санаторий «Радуга» 9. Здание спорткомплекса санатория «Радуга», общ. пл. 1824,7 кв.м, инв. номер 420/С-37459, адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, 123/6, спорткомплекс, санаторий «Радуга» 10. Канализационная сеть ливневая, инв. номер 420/С-54916, адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, 123, канализационная сеть ливневая санатория «Радуга» 11. Линия наружного освещения, инв. номер 420/С-54915, адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, 123, линия наружного освещения санатория «Радуга» 12. Канализационная сеть хозяйственная, инв. номер 420/С-54917, адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, 123, канализационная сеть хозяйственная санатория «Радуга» 13. Тепловая сеть, инв. номер 420/С-54918, адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, 123, тепловая сеть санатория «Радуга» 14. Водопроводная сеть, инв. номер 420/С-54919, адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, 123, водопроводная сеть санатория «Радуга» 15. Подъездная автодорога, инв. номер 420/С-55306, протяженность 1154,30 м, покрытие – асфальтобетон, адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, подъездная автодорога к санаторию «Радуга» 16. Очистные сооружения, инв. номер 420/С-55097, адрес: Лидский р-н, Третьяковский с/с, в районе д. Докудово 2, очистные сооружения. 17. Линия электропередачи 10 кВ, инв. номер 420/С-55549, адрес: Лидский р-н, линия электропередачи 10 кВ к санаторию «Радуга» 	
<p>Сведения о земельных участках: Кадастровый номер: 423683500028000004. Адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Третьяковский с/с, 123, санаторий «Радуга». Площадь (га): 4,6196. Целевое назначение: для обслуживания санатория второй категории «Радуга». Вид права: предоставлен продавцу на праве постоянного пользования. Ограничения (обременения) прав, установленные на части земельного участка пл. 0.1672 га: водоохранная зона водных объектов вне прибрежных полос</p> <p>Кадастровый номер: 423685400026000022. Адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Третьяковский с/с, р-н д. Докудово 2. Площадь (га): 1,2225. Целевое назначение: для обслуживания подъездной автомобильной дороги. Вид права: предоставлен продавцу на праве постоянного пользования. Ограничения (обременения) прав, установленные на части земельного участка площадью 0.3839 га, охранный зона ЛЭП (площадь 0.0046 га)</p> <p>Кадастровый номер: 423685402526000194. Адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, Третьяковский с/с, в районе д. Докудово 2, очистные сооружения. Площадь (га): 1,2499. Целевое назначение: для обслуживания очистных сооружений. Вид права: предоставлен продавцу на праве постоянного пользования. Ограничения (обременения) прав, установленные на части земельного участка площадью 0.6142 га: водоохранная зона водного объекта</p> <p>Для обслуживания воздушной линии электропередачи 10кВ от трансформаторной подстанции «Березовка» до трансформаторной подстанции санатория «Радуга», продавцу предоставлены земельные участки пл. 4,4822 га; 0,4008 га; 1,2091 га; 3,1886 га; 0,0014 га (3 участка); 0,0004 га; 0,0005 га (19 участков); 0,0016 га</p> <p>Перечень оборудования, техники, мебели, озеленения территории санатория размещен на сайте организатора аукциона www.cpo.by и опубликован в предыдущем извещении о проведении аукциона в газете «Звезда» от 26.01.2016</p>	
<p>Начальная цена предмета аукциона с НДС 20% – 28 435 521 940 белорусских рублей</p>	
<p>Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYR) перечисляется на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012743260072; в евро (EUR) – 3012343265060; в российских рублях (RUB) – 3012743260098; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»</p>	
Срок подписания договора купли-продажи	10 рабочих дней после проведения аукциона
Условия оплаты предмета аукциона	
<p>Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи. Покупатель обязан возместить продавцу затраты на проведение независимой оценки имущества в размере 87 192 000 бел. руб. с НДС</p> <p>Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by</p>	
Дата и время проведения аукциона	17.03.2016 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Дата и время окончания приема документов	16.03.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные телефоны	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71. E-mail: auction@cpo.by

Считать недействительными утерянными ЗАО «СК «Белросстрах» бланки страховых полисов:

- «Добровольное страхование наземных транспортных средств» ф. 2РН, 2РП серия АК №№ 0086301-0086310;
- «Добровольное страхование от несчастных случаев» ф. 2РН, 2РП серия НС №№ 0023302-0023311;
- «Универсальный» ф. 2РН, 2РП серия УП №№ 0014356-0014360;
- «Добровольное страхование имущества физических лиц; Добровольное страхование гражданской ответственности владельцев квартир» ф. 2РН, 2РП серия БИ №№ 0011308-0011327.

УНП 100098647
УНП 100782388

ЗАВЕРЕНО

Департамент по ценным бумагам
Министерства финансов
Республики Беларусь

С.А.Сушко

29.12.2015

УТВЕРЖДЕНО

Протокол заседания
Наблюдательного совета
Открытого акционерного общества
«Сберегательный банк
«Беларусбанк»
14.12.2015 №70

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ

ОБ ОТКРЫТОЙ ПРОДАЖЕ ОБЛИГАЦИЙ

Открытого акционерного общества «Сберегательный банк «Беларусбанк» двести одиннадцатого выпуска

1. Полное и сокращенное наименование эмитента (на белорусском и русском языках)

Наименование эмитента на белорусском языке:
полное: Адкрытае акцыянернае таварыства «Ашчадны банк «Беларусбанк»;
сокращенное: ААТ «Акцыянерны Ашчадны банк «Беларусбанк» (ААТ «ААБ Беларусбанк»);
наименование эмитента на русском языке:
полное: Открытое акционерное общество «Сберегательный банк «Беларусбанк» (далее – Банк);
сокращенное: ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк» (ОАО «АСБ Беларусбанк»).

2. Место нахождения эмитента, телефон, факс, электронный адрес
Республика Беларусь, 220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18;
телефон: (017) 3090433; телефон/факс: (017) 2222626;
e-mail: info@belarusbank.by.

3. Номера расчетного и/или валютного счетов эмитента, на которые будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи облигаций

Покупка Облигаций осуществляется путем внесения физическими лицами денежных средств в безналичном порядке на балансовый счет 4940 в Банке, код 795, в соответствии с договором открытой продажи Облигаций.

Расчеты при продаже Облигаций на биржевом рынке проводятся в соответствии с регламентом расчетов ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа» (далее – Биржа).

4. Наименование периодического печатного издания, определенного эмитентом для раскрытия информации

Банк публикует в газете «Звезда» следующую информацию: годовой отчет Банка – не позднее 25 апреля года, следующего за отчетным. Годовой отчет Банка за 2014 год опубликован в газете «Звезда» 19.04.2015 № 74 (27932);

информацию о принятом решении о реорганизации или ликвидации Банка – в течение 2-х месяцев с момента принятия такого решения; сведения, подлежащие опубликованию в соответствии с Законом Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)» – в течение 5 дней с момента получения соответствующего судебного постановления;

о внесенных изменениях в Проспект эмиссии Облигаций – в срок не позднее 7 дней после регистрации указанных изменений центральным органом, осуществляющим контроль и надзор за рынком ценных бумаг (далее – Регистрирующий орган).

5. Наименование депозитария, обслуживающего эмитента

Депозитарием эмитента является депозитарий Банка (код депозитария Банка – 005), расположенный по адресу: Республика Беларусь, 220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18, действующий на основании специального разрешения (лицензии) Министерства финансов Республики Беларусь на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам № 02200/5200-1246-1089 сроком действия до 29.07.2022.

6. Размер уставного фонда эмитента

Размер уставного фонда Банка – 26 690 483 406 000 белорусских рублей.

7. Место, время и способ ознакомления с проспектом эмиссии облигаций

С проспектом эмиссии можно ознакомиться в период открытой продажи Облигаций на официальном сайте Банка по адресу: http://belarusbank.by.

С копией Проспекта эмиссии можно ознакомиться в местах продажи Облигаций, указанных в пункте 11 настоящего документа, ежедневно (кроме выходных и нерабочих праздничных дней) в течение операционного дня соответствующего учреждения Банка.

8. Форма выпуска облигаций, объем эмиссии, количество и номинальная стоимость облигаций

Банк выпускает именные, бездокументарные, процентные, неконвертируемые Облигации:

№ выпуска	Объем эмиссии по номинальной стоимости	Количество облигаций, штук	Серия, номера Облигаций	Номинальная стоимость Облигации
211	30 000 000 (Тридцать миллионов) долларов США	300 000	ЗИ211, с 000001 по 300000	100 (Сто) долларов США

9. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям

Банк выпускает Облигации в соответствии с подпунктом 1.7 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28.04.2006 № 277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг». Исполнение обязательств Банка по Облигациям обеспечено залогом на сумму 37 500 000 евро, что эквивалентно 40 632 049,52 доллара США по курсу Национального банка Республики Беларусь за 08.12.2015.

Предметом залога являются государственные долгосрочные облигации 172-го выпуска в количестве 375 000 штук, номинированные в иностранной валюте (далее – облигации ВГДО 172), находящиеся в собственности Банка, не обремененные (не заложенные) по иным обязательствам Банка.

10. Период проведения открытой продажи облигаций

Банк проводит открытую продажу Облигаций с 31.03.2016 по 30.09.2017, если иной срок до окончания открытой продажи Облигаций не будет определен Правлением и Наблюдательным советом Банка. Период проведения открытой продажи Облигаций может быть сокращен также в случае полной реализации всего объема эмиссии Облигаций.

11. Место и время проведения открытой продажи облигаций

Размещение Облигаций осуществляется Банком путем их открытой продажи на внебиржевом и/или биржевом рынках.

На внебиржевом рынке размещение Облигаций осуществляется на основании договоров открытой продажи Облигаций департаментом инвестиций и ценных бумаг центрального аппарата Банка (Республика Беларусь, 220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18, тел. (017) 3090433, факс (017) 2222626), а также учреждениями Банка (филиалами-областными (Минским) управлениями, филиалами, центрами банковских услуг). Отделения Банка в размещении Облигаций не участвуют.

Список учреждений Банка размещен на официальном интернет-сайте Банка (http://belarusbank.by), а также в Проспекте эмиссии двести одиннадцатого выпуска облигаций Открытого акционерного общества «Сберегательный банк «Беларусбанк». Время проведения продажи Об-

лигаций на внебиржевом рынке – ежедневно, кроме выходных и праздничных дней, установленных в Республике Беларусь, в соответствии с регламентом работы соответствующего учреждения Банка.

Правление Банка может принять решение об ином способе открытой продажи Облигаций на внебиржевом рынке, в том числе об открытой продаже Облигаций с использованием каналов дистанционного банковского обслуживания.

О своем решении Банк оповещает физических лиц посредством публикации информации на официальном интернет-сайте Банка (http://belarusbank.by) не позднее десяти рабочих дней с даты принятия решения Правлением Банка.

На биржевом рынке размещение Облигаций осуществляется в торговой системе Открытого акционерного общества «Белорусская валютно-фондовая биржа» (далее – Биржа) в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Покупатели могут приобрести Облигации на биржевом рынке только с использованием услуг профессионального участника рынка ценных бумаг – члена секции фондового рынка Биржи (далее – Профучастник). Список Профучастников размещен на официальном интернет-сайте Биржи в разделе: http://www.bcse.by/bcse-stock-market/participants/stockMembers.aspx.

Время проведения продажи Облигаций – в соответствии с регламентом торгового дня Биржи.

12. Покупатели облигаций

Покупателями Облигаций могут быть физические лица – резиденты и/или нерезиденты Республики Беларусь (далее – Физические лица).

13. Порядок определения стоимости облигации при проведении открытой продажи облигаций

В день начала открытой продажи Облигаций (31.03.2016), а также в даты выплаты процентного дохода Облигации продаются Покупателю по цене, равной номинальной стоимости Облигации. Даты выплаты процентного дохода указаны в пункте 18 настоящего документа.

В иные дни периода открытой продажи Облигации продаются по их текущей стоимости.

14. Срок обращения облигаций

– 731 календарный день (с 31.03.2016 по 01.04.2018). Для расчета срока обращения Облигаций день начала размещения и день начала погашения Облигаций считаются одним днем.

15. Дата начала погашения облигаций

– 01.04.2018. Дата окончания погашения Облигаций совпадает с датой начала погашения Облигаций.

16. Размер дохода по облигациям, условия его выплаты

По Облигациям установлен постоянный процентный доход (далее – доход), выплачиваемый владельцам Облигаций периодически в течение срока обращения Облигаций.

Ставка дохода по Облигации равна 5,0 (Пяти) процентам годовых.

Доход выплачивается на основании реестра владельцев Облигаций (далее – реестр) для целей выплаты дохода, сформированного депозитарием Банка, владельцам Облигаций, являющимся таковыми по состоянию на дату формирования реестра. Даты формирования реестра, а также порядок определения таких дат, в случае если установленная дата выпадает на нерабочий день, указаны в пункте 18 настоящего документа.

Доход выплачивается в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь путем перечисления причитающихся денежных средств:

в долларах США – на указанные в реестре счета владельцев Облигаций, открытые в валюте номинала Облигации;

в белорусских рублях по обменному курсу покупки долларов США, установленному в Центральном аппарате Банка на день выплаты дохода (на момент оформления необходимых платежных документов), – на указанные в реестре счета владельцев Облигаций, открытые в белорусских рублях.

В случае отсутствия в реестре данных о счетах владельцев Облигаций, а также в случае, если реестр содержит ошибочные банковские реквизиты, сумма, подлежащая выплате, депонируется на счете Банка и выплачивается после письменного обращения владельца Облигаций. Проценты по депонированным суммам не начисляются и не выплачиваются.

17. Период начисления дохода по облигации

Доход по Облигациям начисляется в период с 01.04.2016 по 01.04.2018 (с даты, следующей за датой начала размещения Облигации, по дату начала погашения Облигации) включительно.

Доход за первый период начисляется с даты, следующей за датой начала размещения Облигации, по дату его выплаты включительно. Доход по остальным периодам, включая последний, начисляется с даты, следующей за датой выплаты дохода за предшествующий период, по дату выплаты дохода за соответствующий период начисления дохода (в последнем периоде – по дату начала погашения) включительно.

18. Даты выплаты дохода. Даты формирования реестра владельцев облигаций для целей выплаты дохода

Доход по Облигациям выплачивается в дату окончания соответствующего периода начисления дохода:

ПЕРИОД НАЧИСЛЕНИЯ ДОХОДА				Дата формирования реестра для целей выплаты дохода
№ п/п	начало периода	конец периода, дата выплаты дохода	продолжительность периода, дней	
1	01.04.2016	01.07.2016	92	27.06.2016
2	02.07.2016	01.10.2016	92	27.09.2016
3	02.10.2016	01.01.2017	92	28.12.2016
4	02.01.2017	01.04.2017	90	28.03.2017
5	02.04.2017	01.07.2017	91	27.06.2017
6	02.07.2017	01.10.2017	92	27.09.2017
7	02.10.2017	01.01.2018	92	28.12.2017
8	02.01.2018	01.04.2018	90	28.03.2018
ИТОГО:			731	

В случае если дата выплаты дохода выпадает на нерабочий день, фактическая выплата дохода осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем. Проценты на сумму дохода по Облигациям за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.

Под нерабочими днями в настоящем документе понимаются выходные дни, государственные праздники и праздничные дни, установленные и объявленные Советом Министров Республики Беларусь, Президентом Республики Беларусь нерабочими днями, а также установленные в ином государстве – в случае перечисления дохода через банк-корреспондент, расположенный в данном государстве.

В случае если дата формирования реестра для целей выплаты дохода выпадает на нерабочий день, установленный в Республике Беларусь, фактическое формирование реестра осуществляется в последний рабочий день, предшествующий нерабочему дню.

19. Условия и порядок досрочного погашения (аннулирования) облигаций

19.1. Банк осуществляет досрочное погашение Облигаций по требованию владельца Облигаций в случае несогласия владельца Облигации с принятым Банком решением о замене предмета залога по настоящему выпуску Облигаций либо принятым Банком решением о замене обеспечения исполнения обязательств по Облигациям на иной вид обеспечения.

Владелец Облигации вправе потребовать осуществления Банком досрочного погашения Облигаций в срок не позднее одного месяца с даты публикации информации о замене обеспечения на официальном интернет-сайте Банка (http://belarusbank.by).

Для целей досрочного погашения Облигаций по требованию владельца Облигаций, депозитарий Банка формирует реестр по состоянию на рабочий день, следующий за днем истечения срока для предъявления Облигаций к досрочному погашению. Досрочное погашение Облигаций осуществляется Банком в отношении лиц, подавших заявление и указанных в реестре, через 4 рабочих дня после даты формирования реестра.

19.2. Правлением и Наблюдательным советом Банка может быть принято решение о досрочном погашении Облигаций (части настоящего выпуска Облигаций), находящихся в обращении. О данном решении Банк письменно уведомляет владельцев Облигаций не позднее 4 рабочих дней до установленной даты досрочного погашения Облигаций.

Досрочное погашение Облигаций по решению Банка осуществляется Банком в отношении лиц, указанных в реестре, который формируется депозитарием Банка за 4 рабочих дня до установленной Банком даты начала досрочного погашения Облигаций.

19.3. При досрочном погашении Облигаций владельцам Облигаций выплачивается их номинальная стоимость, а также доход, рассчитанный с даты, следующей за датой выплаты дохода за предшествующий период, по дату начала досрочного погашения включительно.

Досрочное погашение Облигаций осуществляется в безналичном порядке в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь путем перечисления причитающихся денежных средств:

в долларах США – на указанные в реестре счета владельцев Облигаций, открытые в валюте номинала Облигации;

в белорусских рублях по обменному курсу покупки долларов США, установленному в Центральном аппарате Банка на день выплаты дохода (на момент оформления необходимых платежных документов), – на указанные в реестре счета владельцев Облигаций, открытые в белорусских рублях.

19.4. В соответствии с законодательством Республики Беларусь владельцы Облигаций обязаны осуществить перевод досрочно погашаемых облигаций на счет «депо» Банка не позднее рабочего дня, следующего за днем перечисления Банком денежных средств, необходимых для досрочного погашения облигаций.

19.5. Банк может принять решение об аннулировании досрочно погашенных Облигаций и/или Облигаций, не размещенных Банком на момент принятия такого решения.

20. Порядок погашения облигаций

При погашении Облигаций владельцам Облигаций выплачивается номинальная стоимость Облигаций, а также доход за последний период начисления дохода (иные неполученные доходы – при их наличии).

Погашение Облигаций осуществляется Банком в отношении лиц, указанных в реестре для целей погашения Облигаций, который формируется депозитарием Банка по состоянию на 28.03.2018. В случае если день погашения выпадает на нерабочий день, погашение осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем. Проценты на сумму погашения за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.

Погашение Облигаций осуществляется в безналичном порядке в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь путем перечисления причитающихся денежных средств:

в долларах США – на указанные в реестре счета владельцев Облигаций, открытые в валюте номинала Облигации;

в белорусских рублях по обменному курсу покупки долларов США, установленному в Центральном аппарате Банка на день выплаты дохода (на момент оформления необходимых платежных документов), – на указанные в реестре счета владельцев Облигаций, открытые в белорусских рублях.

В соответствии с законодательством Республики Беларусь владельцы Облигаций обязаны осуществить перевод погашаемых Облигаций на счет «депо» Банка не позднее рабочего дня, следующего за днем перечисления Банком денежных средств, необходимых для погашения Облигаций.

21. Условия и порядок приобретения облигаций эмитентом до даты начала их погашения

Приобретение Облигаций до даты начала их погашения не осуществляется.

22. Порядок обращения облигаций

Обращение Облигаций осуществляется среди Физических лиц в установленном законодательством Республики Беларусь порядке.

Сделки с Облигациями на вторичном рынке осуществляются резидентами Республики Беларусь – в торговой системе Биржи и/или на внебиржевом рынке, нерезидентами Республики Беларусь – только в торговой системе Биржи.

Сделки с Облигациями на вторичном рынке прекращаются со дня формирования реестра владельцев Облигаций для целей погашения Облигаций, указанного в пункте 18 настоящего документа.

В случае если дата формирования реестра для целей выплаты дохода выпадает на нерабочий день, установленный в Республике Беларусь, фактическое формирование реестра осуществляется в последний рабочий день, предшествующий нерабочему дню.

19. Условия и порядок досрочного погашения (аннулирования) облигаций

19.1. Банк осуществляет досрочное погашение Облигаций по требованию владельца Облигаций в случае несогласия владельца Облигации с принятым Банком решением о замене предмета залога по настоящему выпуску Облигаций либо принятым Банком решением о замене обеспечения исполнения обязательств по Облигациям на иной вид обеспечения.

Владелец Облигации вправе потребовать осуществления Банком досрочного погашения Облигаций в срок не позднее одного месяца с даты публикации информации о замене обеспечения на официальном интернет-сайте Банка (http://belarusbank.by).

Для целей досрочного погашения Облигаций по требованию владельца Облигаций, депозитарий Банка формирует реестр по состоянию на рабочий день, следующий за днем истечения срока для предъявления Облигаций к досрочному погашению. Досрочное погашение Облигаций осуществляется Банком в отношении лиц, подавших заявление и указанных в реестре, через 4 рабочих дня после даты формирования реестра.

19.2. Правлением и Наблюдательным советом Банка может быть принято решение о досрочном погашении Облигаций (части настоящего выпуска Облигаций), находящихся в обращении. О данном решении Банк письменно уведомляет владельцев Облигаций не позднее 4 рабочих дней до установленной даты досрочного погашения Облигаций.

Досрочное погашение Облигаций по решению Банка осуществляется Банком в отношении лиц, указанных в реестре, который формируется депозитарием Банка за 4 рабочих дня до установленной Банком даты начала досрочного погашения Облигаций.

19.3. При досрочном погашении Облигаций владельцам Облигаций выплачивается их номинальная стоимость, а также доход, рассчитанный с даты, следующей за датой выплаты дохода за предшествующий период, по дату начала досрочного погашения включительно.

Досрочное погашение Облигаций осуществляется в безналичном порядке в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь путем перечисления причитающихся денежных средств:

в долларах США – на указанные в реестре счета владельцев Облигаций, открытые в валюте номинала Облигации;

в белорусских рублях по обменному курсу покупки долларов США, установленному в Центральном аппарате Банка на день выплаты дохода (на момент оформления необходимых платежных документов), – на указанные в реестре счета владельцев Облигаций, открытые в белорусских рублях.

19.4. В соответствии с законодательством Республики Беларусь владельцы Облигаций обязаны осуществить перевод досрочно погашаемых облигаций на счет «депо» Банка не позднее рабочего дня, следующего за днем перечисления Банком денежных средств, необходимых для досрочного погашения облигаций.

19.5. Банк может принять решение об аннулировании досрочно погашенных Облигаций и/или Облигаций, не размещенных Банком на момент принятия такого решения.

20. Порядок погашения облигаций

При погашении Облигаций владельцам Облигаций выплачивается номинальная стоимость Облигаций, а также доход за последний период начисления дохода (иные неполученные доходы – при их наличии).

Погашение Облигаций осуществляется Банком в отношении лиц, указанных в реестре для целей погашения Облигаций, который формируется депозитарием Банка по состоянию на 28.03.2018. В случае если день погашения выпадает на нерабочий день, погашение осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем. Проценты на сумму погашения за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.

Погашение Облигаций осуществляется в безналичном порядке в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь путем перечисления причитающихся денежных средств:

в долларах США – на указанные в реестре счета владельцев Облигаций, открытые в валюте номинала Облигации;

в белорусских рублях по обменному курсу покупки долларов США, установленному в Центральном аппарате Банка на день выплаты дохода (на момент оформления необходимых платежных документов), – на указанные в реестре счета владельцев Облигаций, открытые в белорусских рублях.

В соответствии с законодательством Республики Беларусь владельцы Облигаций обязаны осуществить перевод погашаемых Облигаций на счет «депо» Банка не позднее рабочего дня, следующего за днем перечисления Банком денежных средств, необходимых для погашения Облигаций.

21. Условия и порядок приобретения облигаций эмитентом до даты начала их погашения

Приобретение Облигаций до даты начала их погашения не осуществляется.

22. Порядок обращения облигаций

Обращение Облигаций осуществляется среди Физических лиц в установленном законодательством Республики Беларусь порядке.

Сделки с Облигациями на вторичном рынке осуществляются резидентами Республики Беларусь – в торговой системе Биржи и/или на внебиржевом рынке, нерезидентами Республики Беларусь – только в торговой системе Биржи.

Сделки с Облигациями на вторичном рынке прекращаются со дня формирования реестра владельцев Облигаций для целей погашения Облигаций, указанного в пункте 18 настоящего документа.

Первый заместитель
Председателя Правления
Открытого акционерного общества
«Сберегательный банк «Беларусбанк»

Г.С.Господарик

Главный бухгалтер
Открытого акционерного общества
«Сберегательный банк «Беларусбанк»

И.П.Лысоковская

Директор
Унитарного предприятия
по оказанию услуг на рынке ценных бумаг
«АСБ БРОКЕР»

В.С.Санкович

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 24.05.2013,
выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

ПРЫДЗВІНСКІЯ «ФІШКІ»

Дзе самыя спрытныя «Паштовыя кур'еры» і хто стане аўтарам «чароўных лістоў»?

Сёлета паштавікі Віцебшчыны працягнуць развіццё як традыцыйных паслуг, так і параўнальна новых. Адпавядаць патрабаванням часу — абходнасць ва ўмовах з'яўлення на рынку канкурэнтаў. Але, бясспрэчна, з «Белпоштай» змагацца за кліентаў складана. Бо прадпрыемства мае велізарны вопыт і добрую рэпутацыю.

Мне ўжо за 40 гадоў, а нядаўна на пошце разумеў, што многага не ведаю. А вы, напрыклад, карысталіся паслугай «Паштовы кур'ер»? І, напэўна, толькі моладзь у курсе нюансаў посткрэсінгу.

— Дарэчы, на Віцебшчыне «Паштовы кур'ер» вельмі папулярная паслуга. Мы па яе аказанні лідзіруем у краіне. Трэба толькі патэлефанаваць ці адправіць заяўку праз інтэрнэт. А ўсё астатняе зробіць пошта. Ды яшчэ на выгадных для вас умовах. Наконт посткрэсінгу, маеце рацыю — моднае хобі. І гэта не толькі «прывітанне» ад іншаземца, але і паралельна гісторыя іншай краіны, культурная спадчына. А якая цудоўная магчымасць пашырць свае геаграфічныя, тэарэтычныя веды ў розных кірунках! Мы актыўна супрацоўнічаем з навучальнымі ўстановамі, бо многія хлопцы

і дзяўчаты гэтым захапляюцца, — распавядае «Звяздзе» **Кацярына ЗІНКЕВІЧ, намеснік дырэктара Віцебскага абласнога філіяла РУП «Белпошта».**

А паслуга «EMS Belpost» — экспрэс-дастаўка тавараў і грузаў па краіне, бадай, заслугоўвае асобнага артыкула. Ёй карыстаецца ўсё больш кліентаў. І з улікам іх пажаданняў яна будзе ўдасканаленая. Паштавікі Прыдзвінскага

краю будуць развіваць і запатрабаваныя паслугі інтэрнэт-крамаў. Там можна заказаць тавары прыкладна 170 беларускіх прадпрыемстваў.

— Адзін з прыярытэтаў нашай дзейнасці — прыцягненне для абслугоўвання яшчэ больш інтэрнэт-крамаў, юрыдычных асоб, індывідуальных прадпрыемстваў. Дарэчы, толькі «Белпошта» аказвае паслугі накладной платы. У тым ліку ў Расію. Магчыма экспрэс-дастаўка тавараў у прыблізна 23 тысячы населеных пунктаў краіны, а таксама ў 200 краін свету! — працягвае Кацярына Зінкевіч.

Сёлета атрымаюць далейшае развіццё дадатковыя сэрвісы існуючых паслуг. Сярод іх «Камфорт» і адпраўленні 1 Клас, дастаўка дакументаў, пасылак і дробных пакетаў на дом.

На працягу года на Віцебшчыне паштавікі правядуць розныя акцыі. У прыватнасці, абласны конкурс дзіцячага малюнка «Мой чароўны ліст». Запланавалі і сумесныя акцыі з прадпрыемствамі вобласці па перасылцы так званых акцыйных фішак (умоўных таварных знакаў).

Пашырыцца сетка аб'ектаў паштовай сувязі. Плануецца адкрыць новае мадэрнізаванае аддзяленне сувязі ў Полацку.

— Наогул сучасныя аддзяленні паштовай сувязі — гэта ў першую чаргу сувязныя цэнт-

ры. Яны сярод іншага забяспечваюць бесперапынную працу буйных прадпрыемстваў і індывідуальных прадпрыемстваў. І арыентацыя на бізнес-кірунак — не выпадковы выбар. На сёння ўжо функцыянуюць 8 бізнес-поштаў. Яны абслугоўваюць выключна юрыдычных асоб і ІП. Спецыялісты па продажы паслуг хутка і з улікам спецыфікі дзейнасці падбяруць найбольш выгаднае рашэнне для вядзення бізнесу, — падкрэсліла суразмоўца.

Пасля размовы дзеля інтарэсу паглядзеў сайт «Белпошты». Сярод іншага цікава было прачытаць водгукі кліентаў. «Выказваю ўдзячнасць работнікам, якія прымаюць паскораную пошту, за добразычлівасць, выразную кансультацыю па пытаннях работы з адпраўленнямі!» — напісала жыхарка Віцебска. «Хачу выказаць вялікую падзяку супрацоўніку АПС Шуміліна-2 Баравіковай Т.Н. за добрае стаўленне да пажылых людзей. З цяплом, клопатом, увагай ставіцца да сваёй працы, даходліва тлумачыць, дапамагае сваім кліентам», — шчыра падзяка з райцэнтра Шуміліна. Адна з кліентак нават верш прысвяціла начальніку аддзялення паштовай сувязі. Такія словы, як кажуць, многага вартыя.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
pukshanski@zviazda.by

Жыццёвінкі

ПА СВАІМ МАРШРУЦЕ...

Ёсць у нашых людзей такая звычка: казаць, папаўняючы гардэроб новым касцюмам, або, як у выпадку з жанчынамі, сукеей ці модным жакецікам (пералічваць рэчы можна доўга): «Гэта на выхад». Маецца на ўвазе — на выхад у госці, у тэатр ці проста ў горад. На людзі, адным словам. А калі такі выхад не надарыцца — што тады? Касцюм той так і правісіць, ніводнага разу не апрануты, акрамя, вядома, таго, што быў падчас прымеркі?

«На выхад» — пагадзіцеся, нешта ёсць у гэтых простых на першы погляд словах, што падкрэслівае нашу ашчаднасць, беражлівасць і... значнасць. Бачыце, у мяне новы касцюм, так што, спадарства, дазвольце на вас паглядзець і сябе паказаць. Урачыстасць моманту прысутнічае, і ад гэтага нікуды не дзенешся.

Гадоў колькі назад мая вяскова суседка цётка Ганна адзначыла сямідзесяцігоддзе. Сабраліся дзеці, павіншавалі маці, шчодро адарылі зусім не таннымі падарункамі. Старая потым хвалілася суседкам, якія збегліся на другі дзень, каб паглядзець, на што варты яе дзеці — ці не скупыя? Паказваючы падарункі, імянінніца каменціравала:

— Гэтую квятастую хустку Надзя прывезла. Прыгожая ж, праўда? Туфелькі — ад Мішы. Мякенькія, лёгенькія. Хоць у танаец пускаяся. У-ух! Спадніцу Маруся прывезла. Новенькая, яшчэ нават з этыкеткай была, я сама адарвала. Можна, думала дзеўка, малая будзе, то прадам каму. Дзякуй дзецям, не забыліся. Цяпер у мяне ёсць усё на выхад...

Ніхто не прыгадае, ці апранула хоць раз тая падарункі сваіх дзяцей суседка. Мабыць, не. Мабыць, не было куды ёй выйсці ў такім вольным убранні. Ды і куды прыгожа апранешся ў вёсцы? У хлеў да каровы? У краму хіба, калі хлеб прывозіць? Але ж засмяюць: ты куды гэта, скажучы, Ганна, прыбралася? Але добра запамнілі жанчыны-суседкі: калі хавалі Ганну, усё, чым яна хвалілася, было на ёй. І хустка, і туфелькі, і спаднічка...

Тое быў яе выхад. Апошні. Дачкалася...

***

Лідзія Восіпаўна жыве з дачкой Таццянай, муж пакінуў іх даўно, упадабаў іншую жанчыну, і таму ўвесь галоўны клопат па выхаванні дзяўчыны лёг на плечы маці. Тая і старалася, як магла: заўсёды апранала Танюшу так, каб выглядала не горш, чым у поўных сем'ях, а можа, яшчэ лепш. Пакуль жылі старыя, не забываліся пра ўнучку і яны. Асабліва спатрэбілася іх дапамога, калі Таццяна вырасла і паступіла на факультэт замежных моў мясцовага ўніверсітэта. Трэба адзначыць, што замежныя мовы Таццяне даваліся лёгка, і ўжо на пятым курсе яна свабодна валодала англійскай і французскай. Папрацавала пасля заканчэння вучобы некалькі месяцаў у школе, а потым уладкавалася — без асаблівых праблем — у турыстычную фірму гідам.

Здавалася б, толькі і радавацца маці, а яна бядуе, скажа іншы раз то адной сяброўцы, то другой:

— Засядзелася ў дзеўках мая Танька. Не ведаю нават, ёсць у яе хто ці не. Толькі спытаю пра гэта, а яна адразу: «Ай, адстань, мама!» Калі ж размаўляе па тым скайпе са сваімі жаніхамі не па-нашаму, я нічога не разумею. Вывучыла на сваю галаву!..

***

Пра сваіх суседзяў — галубоў — вядучы майстра сцэны Гомельскага абласнога драматычнага тэатра Аляксандр Лаўрыновіч можа раскаваць доўга.

— Ледзь толькі адчыню акно, яны тут як тут, — гаворыць ён. — І што цікава, быццам і не відаць іх перад гэтым... Значыць, сочыць за маім акном, так атрымліваецца... А бывае, апісваюць кругі над скрыжаваннем вуліцы Сялянскай і праспектам Леніна, паблізу ад майго дома, я бачу гэта, але не паказваюся. Потым мне робіцца шкада птушак, і я заяўляю пра сябе. Чым карміць? Побач жа гарадскі рынак, хаджу колькі разоў на месца з торбачкай, купляю зерне — у асноўным проса. Проса яны любяць. Нічога, не пабяднеем мы з Люсьяй (Людміла Корхавя, народная артыстка Беларусі), няхай сілкуюцца. Асабліва ста-

раюся падтрымаць іх узімку, калі карміцца галубам няпроста. Нясу «выдаткі» я толькі ў адным, калі гэта можна так назваць: часцей, чым трэба, мыю падаконнік. А ён жа ў мяне вунь які — з казырком на ўсю кватэру. Затое, калі іду з рэпетыцыі, трохі стомлены, бывае, ды і не ў лепшым настроі, варта паглядзець на птушак, якія, здалёк запрывмеціўшы мяне, табуняцца каля акна, — настрой адразу робіцца добрым. Жывыя ж істоты мы, што ты хочаш: і яны, як і чалавек, ведаюць, дзе ласка, пшчота і дабрыня, а дзе — жорсткасць, нахабства, абыякавасць...

У той дзень мы разам убачылі галубоў — якраз Аляксандр падыходзіў да свайго дома, туды ж падляталі і птушкі.

— Чакаюць, — з нейкім непрыхаваным гонарам кінуў Аляксандр Сафронавіч і падаў руку на развітанне: яго чакалі галубы.

І ён заспяшаўся да іх.

***

У цудоўным апавяданні Міхася Стральцова «На чацвёртым годзе вайны» ёсць наступныя радкі: «Бабуля — высахлая, з учарнелым ад работы і старасці тварам — адсцябала матузамі малага ўнучка за тое, што паабшчытваў, не дачакаўшыся вячэры, акрайчык ацеслівага, спечанага з бульбы і ячменных шароек хлеба».

Не помню ўжо добра, чым адсцябала мяне бабуля Пелагея, калі я нейкім чынам сцібрыў перад яе пільным вокам краец хлеба і вынес яго за вугал хаты, дзе мяне ўжо чакаў Васька Мурашоў, трохі старэйшы за мяне хлапец. Вось такі час быў: кожная крошка бралася ў сям'ю на ўлік, іначай, магчыма, і не выжылі б. Скажы сёння пра гэта сваім сынам ці ўнучкам — хіба павераць?

Не ведаю, ці помніў пра той выпадак Васька Мурашоў, неяк я пра гэта не пытаўся, а сёння — позна: няма ўжо яго на гэтым свеце.

Не ўсе ваенныя і пасляваенныя хлопцы пражылі доўга, на вялікі жаль: ім, мусіць, у свой час не хапіла тых самых хлебных крошак, за якія адсцябала бабуля свайго ўнучка ў апавяданні Міхася Стральцова, за што і я атрымаў ад сваёй трапачка. Не хапіла — каб набрацца моцы, зрабіць трывалы жыццёвы падмурак.

Тады ж, у пасляваенны час, у вёсках нарадзілася і слова «варголы». Падзяліце яго на два: на назоўнік «вар» і прыметнік «голы». Цудоўнае на першы погляд слова, прыгожае, толькі аддае нішчымніцай...

***

Сем гадоў, пражытых у Ашхабадзе, не выкрасліш з жыцця. Многае засталася ў памяці і, пэўна, надоўга. На той час існаваў СССР, а першым сакратаром ЦК Туркменістана быў Мухамедназар Гапуравіч Гапураў. Высокі, падцягнуты, заўсёды педантычны, разважлівы. Я яго ведаў па шматлікіх здымках у газетак і дзякуючы тэлебачанню, а таксама бачыў на трыбуне — калі ў Ашхабадзе, як і паўсюдна, шырока і ўрачыста адзначалася гадавіна Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі, я чаканіў крок у афіцэрскай калоне і касію адным вокам на кіраўніка рэспублікі...

Некалькі гадоў таму я пабываў у сталіцы сонечнага Туркменістана, прагуляўся па зацненых вуліцах горада. На адной з іх сустрэў старога туркмена, які нетаропка ішоў насустрач, быў у карычневым касцюме і такога ж колеру капелюшы. І тут я аслупянеў у прамым сэнсе гэтага слова — насустрач мне ішоў... не хто-небудзь, а сам Гапураў. Я не разгубіўся — павітаўся. Ён адказаў, змерыў мяне уважлівым позіркам, і можа б адразу пакрочыў далей, калі б не мая настырнасць: «Прабачце, вы не Гапураў?» — «Так, я. А хто вы?»

Усяго некалькі хвілін мы пагаварылі, але я паспеў раскаваць яму пра Беларусь і крышачку пра сябе, пацікавіўся, чым займаецца цяпер вядомы ў рэспубліцы (і, перакананы, далёка за яе межамі) пенсіянер, і развіталіся. Найбольш запамнілася мне тое, што ён вельмі цёпла адазваўся пра Беларусь і беларусаў. Быў шчыры і я, бо туды, дзе табе было было кепска і няўтульна, не вяртаюцца...

Фота Анастасіі КЛЕШЧУКА

***

Самыя розныя выпадкі здараюцца ў дарозе. Самыя розныя... Калі быў вучнем Ісканскай васьмігодкі, то ў Быхаўскай раённай газеце «Маяк Прыдняпроўя» прачытаў вельмі кароткую нататку, але запомніў яе на ўсё жыццё. Называлася яна «Чалавек — чалавек». І была вольна аб чым. Аўтобус падыходзіў да прыпынку «Вараніно», а якраз у гэты час ад «Вараніно» адышоў рэйсавы на Магілёў.

— Ай-я-яй! Якую б адну хвіліну — і я б паспела! — захвалалася адна з пасажыраў. — А ў мяне ж другая змена на фабрыцы — магу спазніцца. Што ж рабіць, а? У маці была, бульбу ёй выкапала. Усё роўна дзве баразны засталіся, магла б раней выбрацца. Ці не дурніца, а? — Жанчына кідала кароткія позіркы на людзей, нібыта шукала ў іх не толькі дапамогі, але і спагады: — Ай-я-яй!...

Вадзіцель раптам павярнуўся тварам да пасажыраў:

— Ну што, вырочым жанчыну?

— Канешне! — амаль адзінагалосна адказалі тыя.

І вадзіцель дабавіў «газу», хоць яму і трэба было рабіць паварот налева, і неўзабаве заехаў наперад магілёўскаму аўтобусу — тая жанчына сапкойна пераселла на яго...

Гэтай жа гісторыі быў сведкам я сам. І няхай яна крышачку з «перчыкам», аднак выхадка вадзіцеля амаль усім спадабалася, той-сёй нават запляскаў у далоні. На заднім сядзенні двое мужчын рашылі выпіць па сто грамаў. За сустрэчу, відаць. Адкаркавалі бутэльку, а ў шклянку наліць не атрымліваецца — дарогі тады былі яшчэ не так добра-гладка выштуканы: расплэскаюцца кроплі, як ты ні старайся.

Раптам аўтобус сцішыў ход, а потым і зусім спыніўся. Вадзіцель, паглядаючы ў сваё люстэрка, у якім бачыў выпівох, сказаў даволі карэктна, хоць і гучна:

— Выпіце, мужыкі, а то паразліваецца!..

Я таксама, здаецца, паапладзіраваў шаферу — за клопат пра сваіх пасажыраў... Ды і народ ён крышачку павесяліў. А лішні усмешак на твары аўтобусу не бывае...

***

Сцяпан Сцяпанавіч гадоў колькі назад адпачываў у адным з санаторыяў Беларусі. За адным сталом з ім сядзелі тры жанчыны. Адно з іх запомніў ці не на ўсё жыццё: гарадская, з выгляду так нічога і заўсёды знойдзе што сказаць, параіць. Паколькі ў тым санаторыі адпачывалі ў асноўным людзі паважанага веку, то і суседцы па сталю Сцяпана Сцяпанавіча было гадоў пад семдзесят — не меней. Яна мала раскавала пра сябе, больш пра дзяцей і ўнучку: якія яны ў яе малайцы — вы толькі б ведалі! Ну, а хто ў нас пра сваіх дзяцей на людзях будзе абы што казаць? Справа вядома.

Кожны раз, падсілкаваўшыся ў сталюцы, яна несла з сабой у нумар што-небудзь з ежы: гэта — коціку, гэта — сабачку, гэта — суседцы, бо захварэла. І так з дня ў дзень.

Ад'езджала тая гарадская краля на дзень раней тэрміну, надзвычайна паспешліва, а рэчы да аўтобуса папрасіла памагчы аднесці двух іншых суседкаў па сталю. Прышоўшы на вячэру, тыя не пераставалі здзіўляцца: а што гэта яна павезла ў сваіх торбах, бо ледзьве дапёрлі ўтрох? Хіба цагляныя якія?

Сцяпан Сцяпанавіч часта ўспамінае пра той выпадак з цяжкімі торбамі і шкадуе, што іншы раз «добрая мысля прыходзіць апасля». Хоць, мусіць жа, жанчыны і самі здагадаліся аб усім ды не хацелі яму гаварыць... Бо спраўды ж — ніводнага разу яны не бачылі, каб тая кабетка хоць нешта з узятага посуду прынесла назад у сталюку...

Васіль ТКАЧОЎ

У ЧАКАННІ «БРЭКСІТУ»

Пытанне наконт выхаду Вялікабрытаніі з ЕС застаецца адкрытым

У канцы мінулага тыдня Нацыянальнае бюро статыстыкі Вялікабрытаніі абвясціла, што за год «сальда» мігрантаў у краіне вырасла на 323 тысячы чалавек. Больш за палову гэтай колькасці (172 тыс.) — тыя, хто пераехаў сюды з іншых краін Еўрасаюза. Гэта адзін з рэкордных паказчыкаў за апошні час. Відавочна, што такія красамоўныя лічбы могуць дадаць аргументаў прыхільнікам выхаду з ЕС. Менавіта мігранты з краін ЕС і сацыяльная дапамога ім з'яўляюцца адным з галоўных, калі не ключавым пытаннем рэферэндуму пра членства Брытаніі ў Еўрасаюзе, які мае адбыцца 23 чэрвеня. Сітуацыя цяпер выглядае вельмі неадназначна, прычым яна змяняецца. Дык ці адбудзецца той самы «брэксіт» і чым ён такі непрыемны для Старога Свету?

СВАЯ КАЛЯІНА

Пачыналася ўсё амаль шэсць дзесяцігоддзяў таму. У 1957-м, калі была створана Еўрапейская эканамічная супольнасць (ЕЭС — адзін з папярэднікаў сучаснага ЕС), Вялікабрытанія адмовілася далучыцца да яе, бо лічыла, што вялікую эканамічную выгаду прынесе гандаль з краінамі брытанскай Супольнасці і ЗША. Аднак у 1973-м на фоне паспяховага развіцця ЕЭС краіна ўсё ж уступіла ў яго.

Разам з тым, Вялікабрытанія імкнулася захаваць максімальную незалежнасць у эканамічных і палітычных пытаннях. Напрыклад, краіна не далучылася да найбуйнейшых інтэграцыйных праектаў ЕС — да зоны еўра (існуе з 1999 г.) і да Шэнгенскіх пагадненняў, што прадугледжваюць скасаванне візавага кантролю на агульных межах (набылі моц у 1995 г.). Апроч таго, Вялікабрытанія не падпісала Бюджэтны пакт (2013 г.), які накіраваны на правядзенне краінамі ЕС узгодненай падатковай і бюджэтнай палітыкі.

У 2011-м ва ўмовах эканамічнага крызісу ў Вялікабрытаніі ўзмацнілася незадаволенасць знаходжаннем краіны ў арганізацыі. У парламент была накіравана прапанова ініцыятыўнай групы аб правядзенні рэферэндуму пра выхад з Еўрасаюза. Аднак тады дэпутаты палічылі яго несвоечасовым. У пачатку 2013 года прэм'ер-міністр Дэвід Кэмеран прапанаваў правесці рэферэндум, калі на выбарах у 2015-м Кансерватыўная партыя на чале з ім здабудзе перамогу. Адзін з фактараў, што паўплывалі на такое рашэнне, быў звязаны з боязью магчымага адтоку галасоў на карысць Партыі незалежнасці Злучанага Каралеўства, якая прытрымліваецца цвёрдых антыеўрапейскіх поглядаў. Пасля таго як на выбарах выбараў, якія адбыліся 7 мая 2015 года, кансерватары заваявалі абсалютную большасць і сфарміравалі аднапартыйны ўрад, палажэнне пра рэферэндум было занесена ў праграму новага кабінета міністраў. Летась у чэрвені пераважная большасць дэпутатаў парламента выказалася за рэферэндум. Сам прэм'ер лічыць, што краіна павінна застацца ў складзе ЕС, але пры ўмове рэфармавання арганізацыі.

У Вялікабрытаніі неаднаразова ўзніклі нязгоды з партнёрамі па Еўрасаюзе. У прыватнасці, у верасні мінулага года падчас экстрааннай сустрэчы кіраўнікоў МУС ЕС, прысвечанай міграцыйнаму крызісу ў Еў-

ропе, гэтая дзяржава заявіла, што «не возьме ўдзелу ў сістэме ЕС па размеркаванні мігрантаў, а будзе прымаць бежанцаў напрамую з лагераў у Сірыі».

У лістападзе 2015 года Дэвід Кэмеран накіраваў старшыні Еўрапейскага савета Дональду Туску ліст з прапановамі па рэфармаванні ЕС. Маўляў, пры ўмове іх выканання краіна не выйдзе з арганізацыі. Паводле ініцыятывы брытанскага прэм'ера, змены павінны датычыцца чатырох сфер: эканомікі, канкурэнтаздольнасці, пытанняў ўзмацнення суверэнітэту Вялікабрытаніі і міграцыі. Блок эканамічных пераваг самы шырокі. У прыватнасці, прадугледжвалася, што для краін, якія не ўваходзяць у еўразону, галоўным фінансавым рэгулятарам павінен быць не Еўрапейскі цэнтральны банк, а нацыянальны банк. Таксама гэтыя дзяржавы не бяруць удзел у аперацыях па выратаванні еўра. Рынк Вялікабрытаніі і іншых краін, што не ўваходзяць у зону еўра, павінны быць абаронены. А вырашэнне пытанняў, што датычацца ўсіх краін-членаў, павінна прымацца кансенсусам (у ЕС па розных кірунках агульнай палітыкі дзейнічаюць розныя працэдуры галасавання).

Для павышэння канкурэнтаздольнасці Еўрасаюза Дэвід Кэмеран, у прыватнасці, патрабаваў зменшыць адміністрацыйны ціск на бізнес з боку ЕС. У якасці мер па ўмацаванні суверэнітэту Вялікабрытаніі брытанскі прэм'ер-міністр прапанаваў вызваліць краіну ад абавязкаў браць удзел у далейшым збліжэнні краін — членаў саюза і ўзмацніць ролю нацыянальных парламентаў.

Для вырашэння міграцыйных праблем Дэвід Кэмеран лічыць патрэбным увесці правіла, па якім мігранты з краін ЕС, якія прыязджаюць працаваць у Вялікабрытанію, цягам чатырох гадоў не будуць мець права на атрыманне дапамогі. Таксама ён мяркуе, што прынцып свабоды перамяшчэння не павінен ужывацца для грамадзян новых краін — членаў ЕС, пакуль іх эканоміка не наблізіцца да ўзроўню «старых» дзяржаў.

ЦЯЖАР ДЛЯ КАРАЛЕЎСТВА

Умовы, выказаныя Лонданам, абмяркоўваліся ў ЕС на розных узроўнях, у тым ліку і на саміце ў снежні 2015 года. А вырашылася ўсё зусім нядаўна — 19-20 лютага ў Бруселі сабраліся краіны — члены ЕС, каб прыняць рашэнне, якое пасля некаторыя эксперты назавуць насамрэч

гістарычным. На ўсеагульную думку, самітаў, што праходзілі ў такім драматычным становішчы, у Еўропе яшчэ не было. Крызіс з мігрантамі, а таксама жорсткая і крывавае барацьба з міжнародным тэрарызмам перакачвалі ў 2016-ты з года мінулага. Цяпер да іх дадалася не менш вострая, прынамсі, на гэты момант, праблема — «брэксіт» (па-англійску «brexit»). Так па аналогіі з патэнцыйным выхадам Грэцыі з аб'яднанай Еўропы («грэксітам»), які бударажы ўвесь кантынент першую палову мінулага года, завуць цалкам магчымы выхад Вялікабрытаніі.

Тон трывожным чаканням задаў прэзідэнт Еўрапейскага савета Дональд Туск. Напярэдадні саміту ён здзейсніў свайго роду бліцкрыг і наведваў за 24 гадзіны сталіцы пяці еўрапейскіх дзяржаў. У Парыжы, Бухарэсце, Афінах, Празе і Берліне ён угаворваў лідараў гэтых краін пайсці на кампраміс з Вялікабрытаніяй. Вядома, адзінага меркавання тут прос-

та быць не магло. Але было імкненне прыйсці да пэўнай згоды, паколькі, як кажуць, сітуацыя абавязвае. «У кожнага тут будзе свая драма, а ў канцы мы пра ўсё дамовімся», — гэты афарыстычны прагноз прэзідэнта Літвы Далі Грыбаўскайтэ адносна ходу і выніку саміту працягвалі, пэўна што, усе вядомыя еўрапейскія выданні. Што самае цікавае, практычна так у рэшце ўсё і адбылося. Як заўважаюць аналітыкі, Бруселю давядзецца яшчэ доўга разблытваць наступствы лютаўскага саміту ЕС. Любымі спосабамі спрабуючы захаваць Вялікабрытанію ў Еўрасаюзе, еўрапейскія лідары паставілі пад пытанне саму будучыню еўраінтэграцыі.

Брытанскія ўлады традыцыйна ставіліся да ЕС як да няўхільнага зла, да якога давялося далучыцца

Еўропы стаў сур'ёзным выклікам для брытанскай «сацыялікі».

Дэвід Кэмеран запатрабаваў ад Еўрасаюза перагледзець умовы брытанскага членства ў арганізацыі. «Я не люблю Брусель, я люблю Брытанію, — заявіў ён па выніках напружаных перамоў. — Мая праца — гэта зрабіць усё, што ў маіх сілах, каб адстаяць нашы інтарэсы». І ў ходзе амаль 30-гадзінных перамоў ён здабыў практычна поўную перамогу.

У палітычным сэнсе Лондану дазволілі адмовіцца ад далейшай еўраінтэграцыі. «Вялікабрытанія будзе

шую трэць складаюць тыя, хто хоча застацца ў ЕС незалежна ад сутнасці дамоўленасцяў паміж Бруселем і Кэмеранам. Наступная група — гэта жыхары Злучанага Каралеўства, якія адназначна выступаюць за выхад з «антыбрытанскага» Еўрасаюза. «Давайце нарэшце пакінем ЕС, зноў устанавім кантроль над нашымі межамі і пачнём самі кіраваць сваёй краінай, а таксама перастанем пералічваць Бруселю 55 мільянаў фунтаў штодня», — кажа лідар UKIP (Партыі незалежнасці Злучанага Каралеўства) Найджэл Фарадж. Гэтай думкі прытрымліваецца сотня дэпутатаў ад Кансерватыўнай партыі, якія маюць намер агітаваць за выхад з ЕС, а таксама прынамсі шэсць міністраў і мэр Лондана Барыс Джонсан. Асноўная ж барацьба разгорнецца за апошнюю трэць — людзей, якія сумняваюцца.

Да чаго можа прывесці выхад Вялікабрытаніі з Еўрасаюза на практыцы? Калі каралеўства прыме такое рашэнне, то давядзецца скласці новую гандлёвую дамову з астатнімі ў ЕС 27 краінамі, каб брытанскія кампаніі маглі працягваць прадаваць свае тавары на еўрапейскім рынку, не сутыкаючыся з павышанымі тарыфамі і іншымі абмежаваннямі. Прыхільнікі выхаду лічаць, што Вялікабрытанія зможа дамовіцца пра «палюбоўны развод», што дазволіць ёй захаваць цесныя гандлёвыя стасункі з краінамі ЕС.

Аднак ёсць і іншыя выкладкі. Напрыклад, цэнтр эканамічнай эфектыўнасці пры Лонданскім найвышэйшай школе эканомікі лічыць, што пасля выхаду з ЕС валавы ўнутраны прадукт Вялікабрытаніі можа скараціцца ад 6,3% да 9,5% у год, што параўнальна з наступствамі глабальнага фінансавога крызісу 2008—2009 гадоў. У лепшым выпадку ВУП зменшыцца толькі на 2,2%, сцвярджаюць аўтары гэтага даследавання.

Выхад Брытаніі, лічыць Spiegel, можа стаць канцом аб'яднанай Еўропы. Прынамсі, у яе цяперашнім выглядзе. Еўраскептыцызм — не толькі брытанская «хвароба». Як паказваюць даследаванні, ёй пакутуюць і жыхары іншых еўрапейскіх краін. Давер да ЕС у такіх краінах, як Францыя і Германія, цяпер такі ж нізкі, як і ў туманным Альбіёне. Як перакананы шэраг экспертаў, Еўропа перажывае адзін з самых складаных і, магчыма, вырашальных перыядаў у сваёй гісторыі. Супакоіць брытанцаў і ўгаварыць іх застацца ў Еўрасаюзе ўжо недастаткова. Не выключана, што давядзецца прымаць нейкія радыкальныя меры, прыкладам, ствараць своеасаблівы «падвоены Еўрасаюз». У цэнтры кантынента можа аформіцца ядро ў складзе Францыі, Германіі і краін Бенілюкса са сваімі парламентам, урадам, валютай і войскам. Астатнія ж еўрапейскія краіны ўтвораць штосьці нахвостнага калыца, менш згуртаванага і інтэграванага.

Еўрапейская інтэграцыя, робяць выснову эксперты, можа працягваць існаваць толькі з дапамогай перакамання. Аднак рэальнасць значна больш складаная за выкладкі і сцэнарый палітыкаў. Аб'яднаць еўрапейскія народы можна толькі шляхам прымусу ці грошай. Большасць аналітыкаў праўда мяркуе, што на брытанскім рэферэндуме перамогуць прыхільнікі ЕС. З іншага боку, не менш відавочна, што еўраскептыкі, як ніколі, моцныя і таксама маюць значныя шанцы на перамогу. Так што нельга выключыць магчымасць першага скарачэння Еўрасаюза пасля шасці дзесяцігоддзяў няўхільнага пашырэння.

Захар БУРАК. burak@vziazda.by

ў 1970-х дзеля забеспячэння эканамічнага росту. «Мне ніколі не падабаўся Брусель і мне не падабаецца Еўрасаюз, але тое, што арганізацыя выклікае раздражненне, не значыць, што яна не прыносіць выгады», — заўважае Дэвід Кэмеран. Але, на яго думку, ЕС у цяперашнім выглядзе стаў цяжарам для Злучанага Каралеўства. Першае — у палітычным плане. Брытанскія ўлады адмаўляюцца ад канцэпцыі глыбокай інтэграцыі, не жадаюць губляць сваю незалежнасць. Кэмеран запэўнівае, што ЕС павінен жыць па прынцыпе «Еўропа — дзе трэба, нацыянальнае — дзе магчыма». Другое, у эканамічным аспекце — наплыв шматлікіх працоўных мігрантаў з краін Усходняй

гадзіліся выканаць яго патрабаванні, заклалі бомбу пад еўрапейскую інтэграцыю. Так, Кэмеран, як піша The Economist, абяцаў прытрымлівацца канцэпцыі «жыві і дай жыць іншым» — значыць, не замяніць краінам ЕС паглыбляць еўраінтэграцыю ў тым выпадку, калі яна не накладвае дадатковыя абавязкі на Вялікабрытанію. Аднак праблема ў тым, што па гэтым шляху зараз услед могуць рушыць і іншыя дзяржавы.

ЯДРО Ў КАЛЫЦЫ

Электарат Злучанага Каралеўства цяпер падзелены паміж трыма групамі, заўважаюць аналітыкі. Пер-

ОАО «Технолит Полоцк»

ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ 31 марта 2016 г. в 14.00 ОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ по адресу: г. Полоцк, ул. Октябрьская, 47 (актовый зал ОАО «Технолит Полоцк»)

Повестка дня очередного общего собрания акционеров:

1. Отчет директора общества об итогах финансово-хозяйственной деятельности общества за 2015 год. Утверждение показателей социально-экономического развития общества на 2016 год.
2. Отчет наблюдательного совета о проделанной работе в 2015 году.
3. О результатах аудита и проверки ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности общества за 2015 год.
4. Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, отчета о прибылях и убытках общества за 2015 год.
5. Утверждение распределения использования прибыли и убытков, выплата дивидендов за 2015 год.
6. Утверждение направлений распределений прибыли на 2016 год.
7. Об избрании членов наблюдательного совета, его составе и ревизионной комиссии общества.
8. Утверждение размера вознаграждений членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

С материалами по вопросам повестки дня собрания акционеры могут ознакомиться по адресу: г. Полоцк, ул. Октябрьская, 47 (кабинет председателя наблюдательного совета) в рабочие дни (понедельник-пятница), начиная с 17.03.2016 г. по месту нахождения общества.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ ОБ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ПОМЕЩЕНИЯ

Наименование	Характеристика
ЛОТ 3	
Наименование объекта, краткая характеристика, местонахождение объекта	Право заключения договора аренды помещений сроком на 10 лет, общей площадью 575,0 кв.м, расположенных на первом и втором этажах здания по адресу: г. Гродно, ул. Буденного, 37
Начальная цена продажи	17 250 000 (семнадцать миллионов двести пятьдесят) белорусских рублей с учетом НДС
Коэффициент к базовой арендной величине по договору аренды	- коэффициент 2,0;
Условия аукциона	Размещение на арендуемых площадях ресторана (кафе)
Сумма задатка	1 725 000 (один миллион семьсот двадцать пять тысяч) белорусских рублей
Продавец	УП «Барановичское отделение Белорусской железной дороги» объединенная станция Гродно, 230023, г. Гродно, ул. Буденного, 37, тел. 8-0152-73-43-52, факс 8-0152-72-24-58
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора аренды	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012000046251 в ф-ле № 400 Гродненского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 152101752, УНП 500156921, ОКПО 01064077. Получатель – УП «Барановичское отделение Белорусской железной дороги» объединенная станция Гродно

Аукцион состоится 25 марта 2016 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

- заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;
- *юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь* – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; - *индивидуальным предпринимателем* – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;
- *юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:

- представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;
  - физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица;
  - представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.
- Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 29.05.2015 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница) Последний день приема заявлений – 21 марта 2016 г. до 15.00

Телефон для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ПОВТОРНЫХ ТОРГАХ

Наименование (описание), местонахождение и стоимость имущества	ЛОТ №1. Земельный участок, кадастровый номер 223681109901000043, площадью 0,2320 га, относящийся к категории земель населенных пунктов, садоводческих товариществ, дачных кооперативов, целевое назначение: для строительства и обслуживания жилого дома. Первоначальная стоимость – 5 250 000 рублей
Собственник (владелец) имущества	Архипов Антон Васильевич
Местонахождение (адрес) имущества	Витебская область, Оршанский район, Высоковский с/с, д. Софиевка, ул. Ордишевская, 36
Информация об обременениях	Без обременений
Место (адрес), дата и время проведения торгов	г. Орша, ул. Островского, 36, каб. 2 15 марта 2016 года в 14.30
Справочная информация	Отдел принудительного исполнения Оршанского района и г. Орши 211391, г. Орша, ул. Островского, 36 Судебный исполнитель – Слепцова Елена Алексеевна, тел. 80216543204

Условия и порядок проведения торгов

1. Подать письменную заявку на участие в повторных торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством.
2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет отдела принудительного исполнения Оршанского района и г. Орши № 3642903000794 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 647, УНП 300002505 **не позднее 11.03.2016 г.** Величина шага торгов – не менее 5% начальной стоимости выставленного на торги лота. В соответствии с п. 6 ч.1 ст. 485 ГПК Республики Беларусь возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги

Ликвидатор объявляет о продаже следующего имущества ДУП «ПМК-215» УП «Минскоблсельстрой» (УНП 690019233):

№ п/п	Наименование	Ед. изм.	Кол-во	Начальная цена с НДС, 20%
1	Аппарат телефонный	шт	2,000	180 000
2	Балка настила	шт	24,000	1 063 210
3	Балки ж/б	м³	3,500	10 766
4	Бачок оцинкованный	шт	24,000	50 239
5	Башмак	шт	12,000	60 173
6	Башмаки ж/б	м²	1,110	15 186
7	Блоки г/с б/у обрезки. бой	м³	23,970	5 974 532
8	Блоки газосиликатные б/у	м³	0,140	13 062
9	Болт	кг	15,400	64 528
10	Боты диэлектрические	пар	2,000	215 429
11	Ванна б/у	шт	1,000	362 537
12	Вентрешетки	шт	67,000	1 778 837
13	Вибратор	шт	2,000	1 540 373
14	Вибратор б/у	шт	5,000	3 431 494
15	Воздухозборник б/у	шт	1,000	341
16	Гвоздодер	шт	1,000	33 100
17	Гибкий вал	шт	2,000	451 678
18	Гибкий вал б/у	шт	1,000	271 900
19	Гигрометр ВИТ-1	шт	1,000	15 762
20	Горизонталь	шт	20,000	309 818
21	Двугавр	шт	529,000	2 431
22	Дзель аккумуляторная	шт	1,000	482 950
23	Завертка оконная	шт	543,000	8 423
24	Заготовка из листа	шт	11,000	97 416
25	Заготовка из трубы	шт	2,000	33 962
26	Заготовка оцинков.	кг	256,200	36 107
27	Задвижка б/у	шт	2,000	93 616
28	Задвижка накладная	шт	25,000	21 228
29	Задвижка чугунная	шт	2,000	321 497
30	Заземляющий элемент	шт	1,000	15 732
31	Закладные детали	шт	3,000	60 030
32	Заклепочник	шт	1,000	97 147
33	Закрепа	шт	620,000	45 245
34	Защелка ЗЦ	шт	10,000	137 743
35	Звонок электрический	шт	1,000	27 431
36	Змейка	шт	1,000	17 940
37	Знаки дорожные	шт	17,000	789 121
38	Калькулятор	шт	4,000	205 272
39	Калькулятор нераб.	шт	5,000	72 028
40	Калькулятор-1	шт	3,000	316 901
41	Каска строительная	шт	2,000	11 100
42	Каска строительная	шт	5,000	100 571
43	Кельма для г/силикатных блоков	шт	2,000	261 650
44	Кельма кам. 200 мм	шт	1,000	15 632
45	Кельма трапецевидная	шт	2,000	32 506
46	Колонки для компьютера	шт	2,000	43 956
47	Колонны	м³	3,020	28 259
48	Корпус решетки ливнестока	шт	1,000	43 213
49	Краги	шт	6,000	56 419
50	Кронштейн для умягчителя	шт	8,000	53 107
51	Кронштейн коричневый	шт	17,000	54 203
52	Крючок для вязки арматуры	шт	1,000	420 000
53	Кусачки боковые	шт	1,000	26 562
54	Лом	шт	2,000	41 813
55	Лопата	шт	6,000	63 869
56	Лопата для очистки снега	шт	1,000	33 576
57	Лотки ж/б	м³	3,470	147 882
58	Мегометр	шт	1,000	3 492
59	Микрометр	шт	1,000	86 436
60	Миксер маярный	шт	1,000	35 498
61	Молоток Сат.	шт	1,000	137 340
62	Молоток слесарный	шт	4,000	56 398
63	Набор инструментов	шт	1,000	161 677
64	Набор отверток	шт	1,000	26 736
65	Набор щупов	шт	2,000	42 000
66	Наволочка 70x70	шт	25,000	452 400
67	Напильник	шт	2,000	40 331
68	Одеяло п/шерстяное	шт	3,000	271 796
69	Одеяло п/шерстяное 09с-3	шт	1,000	66 510
70	Опора	шт	10,000	1 943
71	Опорная пята	шт	10,000	54 996
72	Отбойный молоток	шт	1,000	430 170
73	Отвертка	шт	7,000	66 587
74	Отвес строительный	шт	8,000	134 064
75	Поддоны деревян.	шт	2,000	192 979
76	Поддоны б/у	шт	5,000	34 787
77	Патрон керамический подвесной б/у	шт	2,000	8 666
78	Перемычки б/у	м³	1,945	5 301 739
79	Перемычки г/силикатные	м³	0,075	173 551
80	Перемычки ж/б	м³	1,000	3 156 392
81	Переноска	шт	2,000	104 530
82	Переноска А	шт	2,000	81 506
83	Переноска д. 10	шт	2,000	142 447
84	Перчатки диэлектрические	пар	1,000	103
85	Перчатки диэлектрические	пар	2,000	27 906
86	Перчатки резиновые	пар	3,000	25 200
87	Петли форточные	шт	19,000	113
88	Петля	шт	2,000	1 385
89	Петля накладная ПН1-110	шт	4,000	49 998
90	Петля оконная	шт	26,000	25 294
91	Петля ПН-130	шт	63,000	300 809
92	Петля рояль	шт	27,000	565
93	Пила лобиковая электрическая	шт	1,000	564 000
94	Пила ручная электрич.	шт	1,000	774 000
95	Пистолет д/герметиков	шт	1,000	28 499
96	Плотнометр	шт	1,000	282 000
97	Плита ж/б б/у	м³	7,200	3 840 000
98	Плита ПП20-2	шт	1,000	477 372
99	Плитка бетонная тротуарная	м²	6,660	328 996
100	Плиты ПТ 12,5*8	шт	1,000	53 220
101	Плюскогубцы	шт	5,000	148 258
102	Поддоны Радощ.	шт	51,000	3 672 000
103	Поддоны 1030x1030	шт	28,000	2 571 120
104	Поддоны ЗСМ	шт	1,000	113 838
105	Поддоны ДОЗ	шт	2,000	229 872
106	Поддоны П2-2,4 930x1230	шт	5,000	472 660
107	Подмости	шт	2,000	210
108	Подушка 58.х58	шт	4,000	100 642
109	Подушка ж/б	м³	10,570	4 540 553
110	Подушка пост.	шт	3,000	69 156
111	Подушки 68x68	шт	3,000	113 494
112	Подшлемник	шт	15,000	149 446
113	Покрывало	шт	2,000	64 291
114	Полоса	кг	175,820	1 610 293
115	Полотенцесушитель	шт	4,000	545 630
116	Полотнице с рукавцами	шт	2,000	126 720
117	ПП10-2	шт	1,000	129 216
118	Проволока	кг	326,400	1 219 350
119	Простынь 1,5м	шт	40,000	1 044 000
120	Профиль потолочный ПЛ 60-27	пог. м	162,000	1 073 088
121	Профлист	м²	1,740	28 655
122	Пылесос	шт	1,000	176 650
123	Радиаторы	шт	27,000	767 597
124	Радиаторы 2К60П	шт	14,000	1 442 582
125	Резьба	шт	7,000	8 334
126	Релле	шт	1,000	14 104
127	Ремень стяжной	шт	1,000	107 772
128	Решетка ливнестока	шт	1,000	37 727
129	Ригель дверной	шт	2,000	16 000
130	Розетка потолочная	шт	8,000	13 502
131	Розетка РА 10-214 б/у	шт	6,000	95 996
132	Розетка РА 16-263 б/у	шт	2,000	68 800
133	Розетка РА16-255 б/у	шт	7,000	73 500
134	Розетка РС16 б/у	шт	2,000	31 400
135	Рулетка 7,5м	шт	1,000	57 997
136	Сайддинг внутренний	шт	1,000	9 700
137	Связь диагональная	шт	6,000	175 872
138	Сетка-рабица б/у	м²	18,000	294 396
139	Стол	шт	26,000	140 717
140	Стул	шт	1,000	142 241
141	Стулья	шт	40,000	4 365 022
142	Тачка	шт	2,000	1 045 958
143	Телефонный аппарат	шт	3,000	143 593
144	Тёрка пенопласт	шт	11,000	226 180
145	Тёрка пенопласт	шт	6,000	209 795
146	Термометр ПТП	шт	1,000	22 499
147	Термометр ТБП	шт	1,000	43 200
148	Удлинитель 10.9	шт	2,000	311 800
149	Форма для плитки, 50*50	шт	2,000	357 600
150	Форма забора	шт	4,000	2 467 356
151	Форма куба	шт	2,000	348 000
152	Шкаф	шт	11,000	8 990
153	Щебень фр.5-20	м³	10,820	1 261 124
154	Щебень фр.20-40	м³	2,090	367 417
155	Эл. плита 3-комф.	шт	1,000	1 155 647
156	Эл. рубанок	шт	1,000	530 400
157	Эл. рубанок	шт	1,000	735 000
158	Ящик для инструмента	шт	1,000	70 997
159	Ящик для инструмента б/у	шт	1,000	81 600
160	Трансформатор сварочный	шт	1,000	4 680 000
161	Трансформатор	шт	1,000	842 880
162	Трансформатор	шт	1,000	1 208 892
163	Трансформатор б/у			

Аляксандра ПРЫВАЛАВА:

«ТЭНІС

ДАЎ МНЕ ЗНАЧНА БОЛЬШ, ЧЫМ Я ЯМУ»

Пінг-понг — спорт або гульня розуму?

Першыя поспехі беларускага настольнага тэніса пачалі з'яўляцца ў сярэдзіне 90-х — тады па ўсім свеце загучала імя Уладзіміра Самсонава. Праз дзесяцігоддзі гэты ўсплэск падхапілі сёстры Паўловіч, а ўслед за імі з'явілася маладая «зорачка» Аляксандра Прывалава. У 19 гадоў яна стала бронзавай прызёркай чэмпіянату свету ў складзе зборнай Беларусі, паступова дабаўляла ў свой актыўны ўзнагароды буйных еўрапейскіх спаборніцтваў, а потым і зусім сенсацыйна прабілася на Алімпійскія гульні ў Лондане. Сёння Аляксандра — ужо чатырохразовая пераможца чэмпіянату краіны, але, здаецца, свайго галоўнага слова ў тэнісе яна яшчэ не сказала. Напярэдадні адказных стартаў — чэмпіянату свету і кваліфікацыі да Алімпійскіх гульняў 2016-га — спартсменка расказала пра асаблівасці настольнага тэніса, падзялілася разважанымі пра феномен кітайскіх спартсменаў і крыху расказала пра сябе.

ПРА ТЫТУЛ, ЯКІ СКАРЫЎСЯ ЁЙ УЖО ЧАЦВЁРТЫ РАЗ

— Сёлета я стала пераможцай чэмпіянату Беларусі, але пра тое, што гэта здарылася са мной чацвёрты раз, нават не ведала, мне казалі пазней. На гэтым турніры заўсёды ёсць з кім пазмагацца і чаму навучыцца. На сёлетнім чэмпіянаце самым складаным для мяне, вядома, стаў фінал, дзе наша маладая спартсменка Дар'я Трыгалас навязала вельмі сур'ёзную барацьбу. З ёй рэдка бываюць лёгкія сустрэчы, таму цяжкі матч для мяне не стаў нечаканасцю і ў выніку ўсё склалася на маю карысць.

Вядома, цяпер ад заваявання тытула чэмпіёнкі краіны няма столькі эмоцый, як гэта было ў першы раз, але чэмпіянат Беларусі — найважнейшы рэспубліканскі старт, таму я заўсёды стараюся выступіць на ім добра.

ПРА НАСТОЛЬНЫ ТЭНІС У БЕЛАРУСІ

Нягледзячы на даступнасць пінг-понга ў матэрыяльным плане і поспехі беларускіх спартсменаў на міжнародных спаборніцтвах, настольны тэніс сёння ў краіне не такі ўжо і папулярны. Хоць і раней дзяцей у секцыі прыводзілі са школы, куды прыходзілі трэнеры з кубкамі і медалямі, каб прыцягнуць увагу патэнцыйных вучняў.

«Каб зразумець настольны тэніс, у яго трэба пагуляць».

— Я трапіла ў спорт менавіта так. Не думала тады, што тэніс стане сур'ёзным заняткам, але трэнеравання мне падабалася. Сёння я ў спорце ўжо 18 гадоў. Мы знаходзімся цяпер у пераходным перыядзе, у зборнай ідзе змена пакаленняў. Там як вопытная Віка Паўловіч, так і зусім маладзенькія дзяўчаты, я дзесьці ў сярэдзіне. Такая нізкая папулярнасць тэніса ў нашай краіне мне незразумела, бо гэта вельмі цікавы і відовішчы спорт. Можа, збоку не заўсёды відаць, і, каб зразумець настольны тэніс, у яго трэба пагуляць. Туды ўключаны і галава, і фізіка, і каардынацыя, неад'емная частка — хуткасць, сіла і рэакцыя, хоць з боку ён выглядае вельмі лёгка.

ПРА САКРЭТЫ СУСВЕТНЫХ ЛІДАРАЎ

Кажучы пра сучасны пінг-понг, нельга не закрануць тэму татальнага дамінавання ў гэтым спорце кітайскіх спартсменаў, асабліва ў святле таго, што ў апошнія дзесяцігоддзі іх актыўна натуралізуюць іншыя краіны.

— Раней гэта дакладна быў спорт нумар адзін у Паднябеснай, але цяпер там актыўна развіваецца бадмінтон, ды і ў іншых відах яны прыкметна прагрэсуюць. Тое, што ідзе такая актыўная натуралізацыя, — дадае пэўных складанасцяў у выступленнях на міжнароднай арэне. Разам з тым і гуляць з імі цікава, гэта магчымасць патрэніравацца і прывыкнуць, перш чым сустрэцца з асноўнымі сапернікамі — спартсменамі нацыянальнай зборнай Кітая. Я была б рада, каб у Беларусь запрасілі спецыялістаў для павышэння кваліфікацыі трэнераў або

кітайскіх спартсменаў для спарынгаў з намі, ці, наадварот, беларускіх тэнісістаў часцей адпраўлялі на зборы ў Кітай. Упэўнена, гэта прынесла б пэўную карысць.

Пару гадоў таму Аляксандра прымала ўдзел у падобным зборы, арганізаваным кітайскім бокам, з чаго вынесла вялікую карысць і можа падзяліцца некаторымі асаблівасцямі падрыхтоўкі.

— Я невялікая спецыялістка ў кітайскай сістэме, але тое, што ўвучыла там, — абсалютна іншае стаўленне спартсменаў да трэнёравак, іншае разуменне тэніса. Яны працуюць над рэчамі, пра якія мы часам нават не ведаем. Плюс іх велізарная працаздольнасць: яны трэніруюцца нашмат больш. У падрыхтоўку спартсменаў да 15 гадоў уключана вялікая колькасць трэнёравак гадзін, чым старэйшым ты становішся, чым вышэйшы ўзровень, тым больш увагі надаецца дэталю, якія на нізкім узроўні не істотныя. Кітайцы вялікі акцэнт робяць на тэарытычнай пабудове гульні, для іх важна акрэсліць структуру матча.

ПРА САМАЕ ВАЖНАЕ НА КОРЦЕ

У гэтым, збоку простым, відзе спорту шмат нюансаў, якія не відаць воку заўзятара, але якія з'яўляюцца сур'ёзным аргументам на пляцоўцы. Напрыклад, дрэва, з якога зроблена ракетка, і накладка паверх яго. На яўнасць на ракетцы шыпоў і іх памер наўпрост уплывае на палёт мяча, яго рух і хуткасць. Аднак галоўным складнікам поспеху, адзначае Аляксандра, з'яўляецца псіхалагічная гатоўнасць спартсмена.

— Важна паставіць тэхніку, навучыцца трымаць мяч на стале, надаваць яму кручэнне, але не менш важная тактыка-псіхалагічная праца. Часам выходзіш супраць саперніка, за якога ты, безумоўна, больш моцны тэхнічна, але ён за кошт галавы, нейкіх тактычных момантаў перайграе цябе, і ты проста не разумееш, што здарылася. Тэнісіст выходзіць у квадрат фактычна «голым»: думкі, якія яго бянтэжаць, адцягваюць, комплексы — гэта ўсё адлюстроўваецца ў канкрэтным прайграным мячы.

ПРА ПЛАНЫ

Цяпер нашы майстры «малой ракеткі» выступаюць на камандным чэмпіянаце свету, пазней іх чакае адборачны турнір на Алімпійскія гульні ў Бразілію, які пройдзе ў пачатку красавіка.

— Сёння знаходжуся ў добрай форме, прагрэсірую. Не ведаю, ці дазволіць здароўе выкласціся ў поўнай меры: ёсць пэўныя праблемы, але не хочацца акцэнтаваць на іх увагу.

Сёлета спартсмены ў настольным тэнісе будуць адбірацца на Алімпіяду па іншай

схеме. Раней наймацнейшыя тэнісісты згодна з сусветным рэйтынгам траплялі на Гульні наўпрост, а астатнія дабіраліся праз спецыяльны кваліфікацыйны турнір. Гэтым разам для ўсіх будуць арганізаваны адборачныя спаборніцтвы.

«Тэнісіст выходзіць у квадрат фактычна «голым».

— У гэтым ёсць вялікая складанасць, таму, што тыя спартсмены, якія і так маглі б паводле рэйтыngu трапіць у Рыа, будуць змагацца за пуцёўкі і забіраць іх у тэнісістаў, узроўнем ніжэйшых. Таму трапіць на Алімпіяду ў гэтым годзе будзе вельмі складана.

На Гульнях Аляксандра ўжо была (чатыры гады таму), але поспеху там не дабілася, таму дзяўчына не лічыць гэта сваім дасягненнем.

— Адбор да Алімпіяды-2012 стаў для мяне вельмі запамінальнай падзеяй. Тады ніхто, ды і сама я, не чакаў, што прабуся ў Лондан, але на Алімпійскія гульні трэба ехаць, каб заваёўваць узнагароды, а не проста паглядзець на новую для сябе краіну.

ПРА СВОЙ ВЫБАР І ЖЫЦЦЕ

У спорце Аляксандра ўжо каля 18 гадоў і да сваёй галоўнай справы ставіцца па-філасофску. Ну а за межамі корта ёй уласцівы простыя чалавечыя радасці.

— Люблю кіно, музыку, гумар, сустрэчы з сябрамі, чытаю кнігі па самаўдасканаленні, гісторыі поспеху вялікіх людзей і карпаратыўны. Не лічу, што з-за спорту ахвярую занадта; вядома, не паспяваю быць у курсе ўсіх спраў паўсядзённага жыцця, але гэта акупляецца з лішкам. Тэніс даў мне значна больш, чым я яму.

Мой галоўны фанат сёння — гэта брат Сяргей, яму таксама падабаецца настольны тэніс (у дзяцінстве мы любілі гуляць разам). Адноўчы ён смяяўся з мяне і сказаў: «Уяўляю, Аляксандра Прывалава — чэмпіёнка Беларусі». Калі першы раз у кар'еры я выйграла гэты тытул, адразу прыгадала яго словы, патэлефанавала і паведала яму прыемную навіну. І да гэтага часу ён сочыць за ўсімі маімі выступленнямі.

■ Бліц-навіны

У штотыднёвым спартыўным аглядзе «Звязды» распавядаем пра перамогу Надзеі Скардзіны на кантынентальным першынстве, чарговы тытул Максіма Мірнага і выступленні беларускіх гандбольных клубаў на міжнародных турнірах.

НАША НАДЗЕЯ ЕЎРОПУ БЯРЭ

1. **Надзея Скардзіна выйграла гонку праследавання і стала чэмпіёнкай Еўропы.** Турнір праходзіў у Цюмені, наша спартсменка выйшла на дыстанцыю з адставаннем ад лідара немкі Надзін Хорхлер на 38 секунд. Аднак прайшла тры агнявыя рубяжы без промахаў і забяспечыла сабе камфортную перавагу ў 43 секунды. На заключнай стральбе стоячы Надзея зарабіла два штрафныя кругі, але гэта не перашкодзіла беларусцы заваяваць залаты медаль.

Прэзідэнт Нацыянальнага алімпійскага камітэта Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Надзею Скардзіну з заваяваннем узнагароды. «Гэту перамогу з нецярпеннем чакалі шматлікія бальшчыкі каманды Беларусі па біятлоне. Спадзяюся, што твой поспех надасць нашым спартсменам упэўненасці ў сваіх сілах перад стартамі чэмпіянату свету», — адзначаецца ў віншаванні. Аляксандр Лукашэнка пажадаў спартсменцы, а таксама яе калегам па камандзе, трэнерскаму штабу здароўя, удачы і новых перамог.

Гэтая ўзнагарода стала адзінай у скарбонцы беларускай зборнай на сёлетнім чэмпіянаце Еўропы. Адзначым, што кантынентальнае першынство для многіх біятліністаў стала кантрольным стартаў чэмпіянатам свету, які пройдзе ў нарвежскім Халменколэне з 3 па 13 сакавіка.

2. **Максім Мірны і Трэт Х'юі сталі пераможцамі парнага разраду на турніры ў мексіканскім Акапульска (прызвы фонд — \$1,4 млн).** У фінальным матчы беларуска-філіпінскі тандэм сустракаўся з аўстрыйска-нямецкім дуэтам Александр Пяя/Філіп Петцшнэр і перамог у двух сэтах — 7:6 (7:5), 6:3. Гэта першы сумесны поспех Мірнага і Х'юі на падобных турнірах.

Адзначым, што за спартыўную кар'еру Максім Мірны 92 разы выступаў у фіналах парных турніраў пад эгідай АТП, 49 паядынкаў скончыліся перамогай пары, у складзе якой быў беларус.

3. **Гандбалісты мінскага СКА ў гасцявой сустрэчы Кубка ЕГФ суступілі дацкаму «Б'ерынгбро» 26:32 і цяпер займаюць трэцюю пазіцыю ў групе «С».** Наперадзе ў армейцаў яшчэ тры сустрэчы: 6 сакавіка яны згуляюць матч у адказ з «Б'ерынгбро», 20 сакавіка адправяцца ў гасці да швейцарскага «Вінтэртур», а 27-га сустрэнуцца з французскім «Сэн-Рафаэлем». Нагадаем, дзве лепшыя каманды групы выходзяць у наступны этап розыгрышу кубка.

Тым часам, Брэсцкі гандбольны клуб імя Мяшкова ў першым матчы накаўт-раўнда Лігі чэмпіёнаў згуляў унічыю з дацкім «Ск'ернам» 31:31. Паядынак у адказ пройдзе ў Брэсце 5 сакавіка.

ПЕРАМАГАЦЬ У ПАВЕТРЫ І НА ЗЯМЛІ

Два медалі і пахвала гасцей — такі вынік мы атрымалі ад чэмпіянату свету па фрыстайле ў Раўбічах

Двое выхадных запар Рэспубліканскі цэнтр алімпійскай падрыхтоўкі па змяненні відах спорту прымаў спаборніцтвы сусветнага ўзроўня. Услед за этапам Кубка свету па фрыстайле ў Раўбічах прайшоў юніёрскі чэмпіянат. За галоўныя прызы турніру змагаліся 30 лыжных акрабатаў з 7 краін свету, Беларусь была прадстаўлена максімальным лікам удзельнікаў — 8 спартсменаў.

Наша краіна вызначылася не толькі колькасцю, але і якасцю: Аляксандра Раманоўская па суме двух скачкоў змагла аглярэдзіць галоўных канкурэнтаў — расіянак — і выйграла залаты медаль. Годам раней Аляксандра ўжо становілася чэмпіёнкай свету сярод юніёраў, а тыдзень таму беларуска была ўдастоена бронзавай узнагароды на дарослым этапе Кубка свету. Не падвялі і нашы хлопцы: Дзмітрый Мазуркевіч стаў сярэбраным прызёрам чэмпіянату, лепш за яго выступіў толькі расіянін Максім Бураў.

Добрым вынікам вызначыліся не толькі беларускія спартсмены, але і арганізатары спаборніцтваў. Гэта адзначыў спартыўны дырэктар лыжнага саюза Беларусі Канстанцін ГРЫБАУ:

— Арганізацыя абодвух турніраў па фрыстайле ў Раўбічах прайшла на высокім узроўні, гэта падкрэслілі замежныя гасці. Рэйс-дырэктар спаборніцтваў выказаў вялікую ўдзячнасць за якасць правядзення турніру і многія спадарожныя моманты. Парадавалі і заўзятары, якія, нягледзячы на халоднае надвор'е, дабраліся да месца спаборніцтваў і гарача падтрымлівалі нашых спартсменаў. FIS пацвердзіў давер да якасці правядзення міжнародных стартаў па фрыстайле ў Беларусі, таму мы плануем праводзіць этап Кубка свету штогод.

Адзначым, што наступныя старты беларускіх лыжных акрабатаў адбудуцца ў сакавіку ў Швейцарыі, дзе пройдуць тры этапы Кубка Еўропы.

Матэрыялы падрыхтавала Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.
lobazhevich@zviazda.by

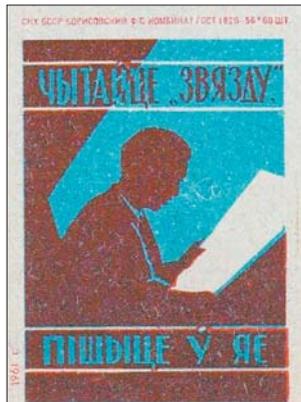
■ А вы ведалі?

Тых, хто займаецца калекцыяніраваннем запалкавых этыкетак ці пачкаў ад запалак, называюць філуменістамі, а калекцыяніраванне этыкетак з пачкаў ад запалак, запалкавых пачкаў, буклетаў (кніжак-запалак) і іншых прадметаў, звязаных з запалкамі, называецца філуменіяй (ад грэчаскага «phileo» — люблю і лацінскага «lumen» — агонь ці святло).

Сёння філуменія не з'яўляецца распаўсюджаным хобі, як, напрыклад, калекцыяніраванне манет, паштовых марак, паштовак, самавараў, прасаў, але аматары гэтай навукі працягваюць развіваць сваю калекцыю. Між іншым, кошт на запалкавыя этыкеткі

Газета «Звязда» ў айчыннай філуменіі

і запалкі XIX—XX стагоддзяў ніколі не ніжэйшы чым, напрыклад, на банкноты ці манеты гэтага перыяду.

Але не пра гэта сёння размова, а... пра газету «Звязда» на запалкавых этыкетках беларускіх прадпрыемстваў.

Згадка пра «Звязду» ўпершыню з'явілася на запалкавых этыкетках у 1959 годзе. Тады Барысаўскі фанерна-запалкавы камбінат выпускаў запалкі з этыкеткай-заклікам (на рускай мове), каб людзі выпісвалі і куплялі газеты і часопісы. Побач з тэкстам была намалювана паштальёнка з сумкай газет, у якой на першым плане вылучалася газета «Звязда».

Праз два гады — у 1961-м — той жа Барысаўскі фанерна-запалкавы камбінат выпускае серыю этыкетак на запалках (на беларускай мове) з рознымі малюнкамі і тэкстамі: «Чытайце «Звязду», пішыце ў яе»; «Распаўсюджайце «Звязду»; «Выпісвайце «Звязду»; «Чытайце «Звязду».

У 1997 годзе, да 80-годдзя газеты, прадпрыемства «Пінскдрэў» адгукнулася на гэты слаўны юбілей і выпусціла запалкі з тэкстам «Беларускай газеце ЗВЯЗДА 80».

Вось, бадай, і усё, што датычыць газеты «Звязда» ў беларускай філуменіі. Але наперадзе 100-гадовы юбілей выдання. Будзем спадзявацца, што ён не застанецца незаўважаным.

Сяргей ЧЫГРЫН

СЁННЯ

Месяц

Поўня 22.02 — 01.03.
Месяц у сузор'і Стральца.

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	7.57	18.47	10.50
Віцебск	7.49	18.35	10.46
Магілёў	7.48	18.37	10.49
Гомель	7.42	18.36	10.54
Гродна	8.12	19.03	10.51
Брэст	8.10	19.05	10.55

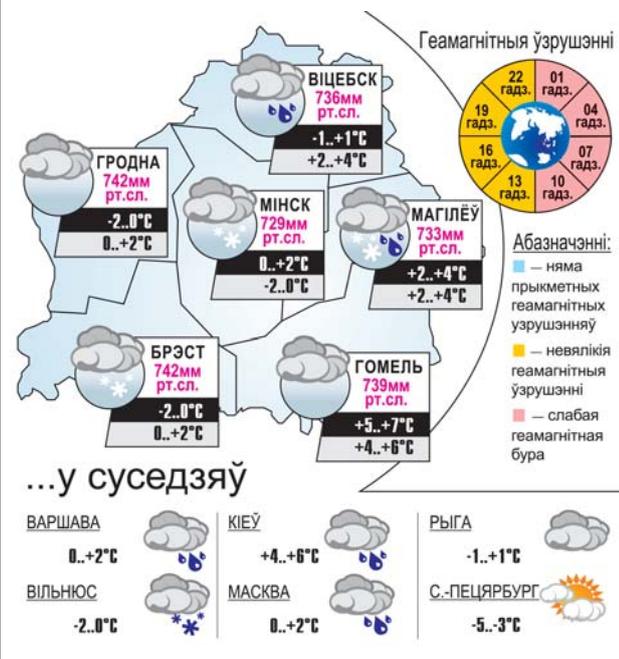
Імяніны

Пр. Данілы, Ільі, Паўла, Самуіла.
К. Антаніны, Фелікса.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

«Я ведаю, дзе ты», — такая sms ад жонкі адразу мяняе ўсе планы на вечар.

У кожнай жанчыны павінна быць маленькая чорная сукенка. У мяне таксама ёсць чорная сукенка, якая мне маленькая.

Перапіска ў інтэрнэце. — Апішы сабе. — Косці, мяса, пяць літраў крыві і вяселья, задорныя вочы.

Вырашылі з жонкай пачаць усё наноў.

Дык яна нават на спатканне не прыйшла.

— Я чуў, ты развёўся. Як перажыў?

— Цяпер нарэшце супакоіўся, а спачатку думаў, што розум ад радасці страчу!

Нечаканы ўдар малатком па пальцы з'яўляецца тэстам для тэлевізійнага вядучага ці карэспандэнта. У залежнасці ад таго, што ён скажа, вызначаецца, гатовы ён працаваць у прамым эфіры ці не.

Малюнак Міколая ГУРЕЯ.

Даваць — браць». У народнай культуры лічылі, што з перадачай рэчаў можна перадаць (аддаць) і адпаведна атрымаць і іншыя даброты (дабрабыт, «спор» гаспадаркі, поспех, шчасце сям'і). Таму ў нормах побытавага этыкету і паводзін нашага народа існаваў шэраг правілаў, якіх неабходна было прытрымлівацца, калі вы пазычаеце, дорыце ці атрымліваеце тую ці іншыя рэчы, грошы і г.д.

◆ Нельга было нічога аддаваць з дому ў вялікія народныя ці царкоўныя святы, пасля захаду сонца, на пачатку і пасля заканчэння сельскагаспадарчых работ. Лічылася, што ў адваротным выпадку ў гаспадарку перастане весціся свойская жывёла, узнікнуць непрыемнасці, адным словам — як сядае за небасхіл, «сыходзіць» сонца, так «сыйдзе» з хаты і дабрабыт, і шчасце.

◆ Самая строгая забарона на вынас чагосьці з хаты накладваецца на перыяд святкавання Калядаў і асноўных святочных дзён: Раства Хрыстовага (Першая куцця), Новага года (Другая куцця) і Вадохрышча (Трэцяя куцця), інакш поспех і дабрабыт «адвернуцца» ад гэтай хаты на ўвесь год.

◆ Каб не жыць з адвечнай пазыкай і ў нястачы, неабходна было напярэдадні Новага года абавязкова вярнуць усе пазыкі.

◆ Таксама асаблівым значэннем надзялялі той перыяд часу, калі пачыналіся сельскагаспадарчыя работы: калі ў час ворыва ці сяўбы з хаты што-небудзь аддаць ці пазычыць камусьці, ураджай і рост раслін адыдзе да таго, хто браў тую ці іншыя рэчы.

◆ Ніколі не аддавалі штосьці ці не пазычалі ў той дзень, калі з дому ад'язджаў хто-небудзь са сваякоў. Лічылася, што выкананне гэтай забароны будзе спрыяць добраму шляху і вяртанню дадому таго, хто знаходзіўся ў вандруцы.

◆ Першыя тры дні пасля нараджэння дзіцяці надзяляліся асаблівай сакральнасцю. Лічылася, што калі ў гэтыя дні штосьці пазычыць ці аддаць з хаты, то дзіця «будзе цурацца роднай хаты», г.зн. будзе вандрунікам ці «перакаці-полем», а можа нават стаць рабаўніком.

◆ Ніколі не пазычалі што-небудзь у панядзелак. Лічылася, што ў такім выпадку ўвесь тыдзень «пойдзе прахам».

Даты Падзеі Людзі

1 САКАВІКА

1566 год — 450 гадоў таму ўведзены ў дзеянне другі Статут Вялікага Княства Літоўскага — збор законаў феадальнага права, помнік беларускага пісьменства і юрыдычнай думкі.

1921 год — (1—18 сакавіка) адбылося ўзброенае выступленне гарнізона Кранштата і экіпажаў некаторых караблёў Балтыйскага флоту (Кранштацкае паўстанне). Паўстанцы вылучылі лозунгі: «Саветы — без камуністаў!», «Улада Саветам, а не партыям!». Незадаволеныя палітыкай «ваеннага камунізму», яны запатрабавалі правядзення перавыбараў Саветаў і выгнання з іх бальшавікоў, прадастаўлення свабоды слова, сходаў і саюзаў усім партыям, вызвалення з-за кратай членаў сацыялістычных партый, забеспячэння свабоды гандлю, дазволу сялянна свабодна карыстацца зямлёй і распрадаваць прадуктамі сваёй гаспадаркі, г. зн. ліквідацыі харчраздворскі. Забастоўкамі і дэманстрацыямі кранштатцаў падтрымалі рабочыя Петраграда. ЦК РКП(б) і ўрад на чале з Леніным прынялі экстраныя меры для ліквідацыі паўстання. У Петраградзе было ўведзена асаднае становішча, паўстанцаў абвясцілі мяцежнікамі, з імі адмовіліся весці перамовы. Палкі Чырвонай Арміі, узмоцненыя атрадамі ВЧК і дэлегатамі X з'езда РКП(б), якія спецыяльна прыбылі з Масквы, штурмам узялі Кранштат. Больш як тысяча матросаў было забіта, каля дзвюх з паловай тысяч арыштавана, каля 8 тысяч змігравала ў Фінляндыю. Кранштацкае паўстанне разам з выступленнямі рабочых і сялян у іншых раёнах краіны сведчыла аб глыбокім эканамічным і сацыяльным крызісе, правале палітыкі «ваеннага камунізму». Бальшавікам стала зразумела, што для выратавання ўлады неабходна ўвядзенне новага ўнутрыпалітычнага курсу, нацэленага на задавальненне патрабаванняў асноўнай масы насельніцтва — сялянства. Гэты курс увайшоў у гісторыю пад назвай новага эканамічнага палітыка — нэп.

1926 год — 90 гадоў таму нарадзіўся (вёска Хутар Быхаўскага раёна) Барыс Васілевіч Стральцоў, беларускі пісьменнік, публіцыст, доктар філалагічных навук, прафесар, заслужаны дзеяч культуры Беларусі. У 1956 годзе скончыў БДУ. Працаваў у газетах «Чырвоная змена», «Звязда», у БДУ. Аўтар рамана «Між крутых берагоў», зборнікаў апавяданняў, аповесцяў «Вячэрняя планета», «Метраном памяці» і інш. Напісаў сцэнарыі да дакументальных фільмаў «Рэпартаж аднаго дня», «Зразуменне таямніцы» і інш. Памёр у 2009 годзе.

Было сказана

Пімен ПАНЧАНКА, народны паэт Беларусі:

І ў сцюжу нечай ласкай ты сагрэты,
І ў слёку пекане цябе зіма.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЬПЛА, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыя: п.смаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, бухгалтэры: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 20.108. Індэкс 63850. Зак. № 823.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

29 лютага 2016 года.